

КНИЖКА

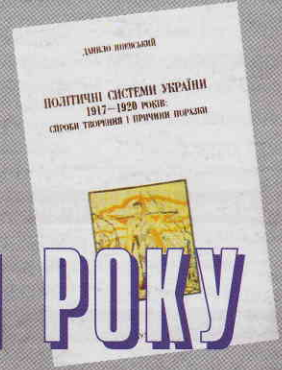
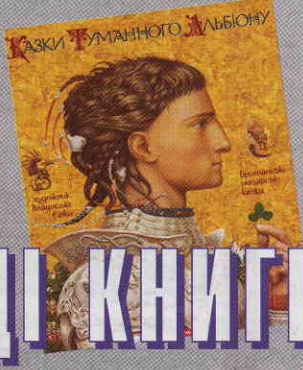
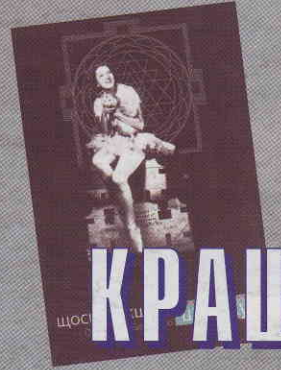
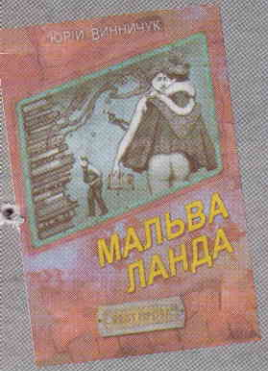
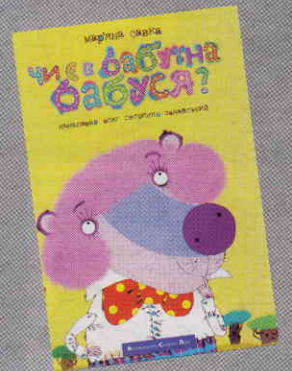
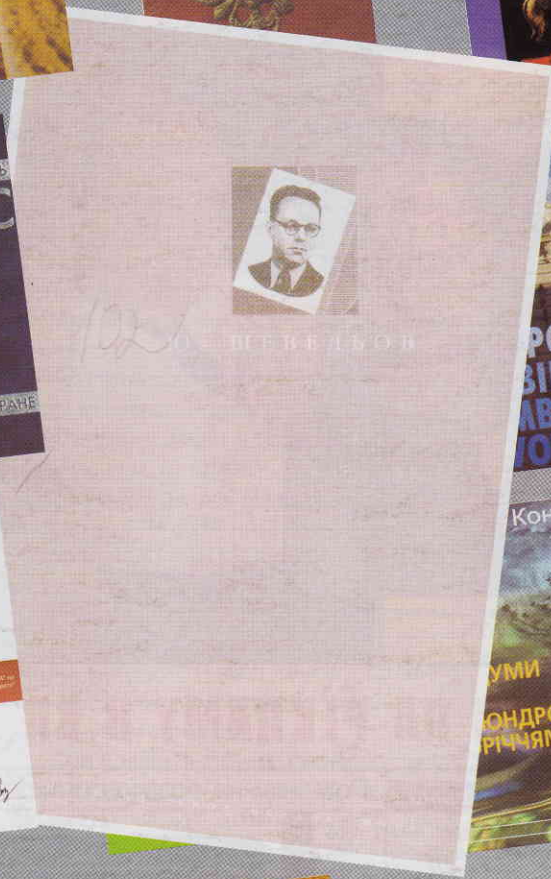
review

ІНДЕКС

21644

#04-2004

ПРО ВСІ КНИЖКИ І ВСІХ ПИСЬМЕННИКІВ

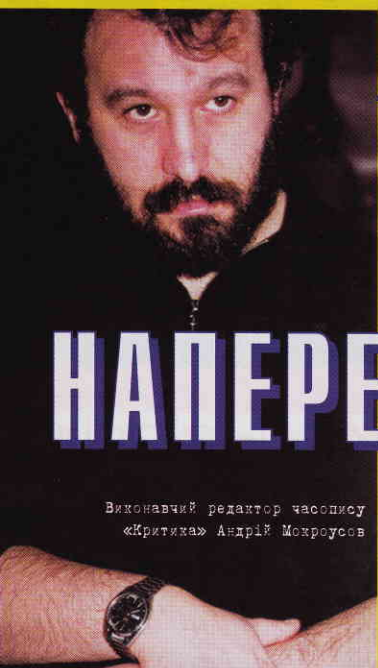
КРАЩІ КНИГИ РОКУ

✉ замовляйте книжки поштою!

Напередодні вшанування переможців V Всеукраїнського рейтингу «Книжка року 2003» відбулася «генеральна репетиція» урочистої акції: в Арт-салоні Фонду сприяння розвитку мистецтва на запитання журналістів відповідали експерти «Книжки року», автори та видавці книжок, котрі увійшли до лідерських «трижок».

НАПЕРЕДОДНІ

Відомачий редактор часопису «Критика» Андрій Мокрусов

Директор Фонду сприяння розвитку мистецтва Юрій Крулівський

Президент Асоціації конфліктологів України Андрій Гірник

Директор Центру рейтингових досліджень «Еліт-Профі» Галина Родіна

Філософ Олена Смиш-Доброносова

Поет Станіслав Бондаренко

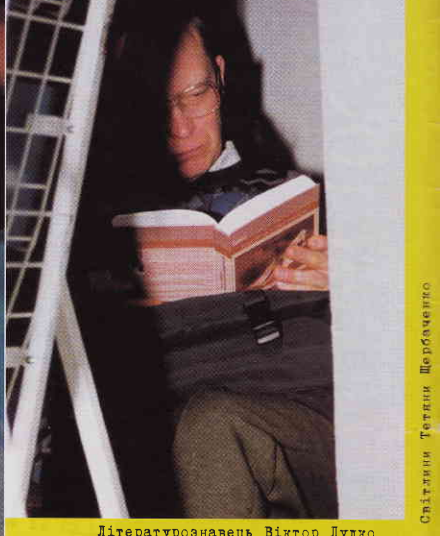
Видавничий Євген Білусов

Видавець Іван Малкович та журналіст Сергій Васильєв

Літературознавець Віктор Дудко

Світлана Тетяна Шербачева

ЦІНИ НА РЕКЛАМУ В КР — ЗМЕНШЕНО!

«Книжник-Review» передплачують 276 провідних книгарень країни. Рекламу у нас — шлях до прилавків.

»» Кольорові шпальти		Розцінки на розміщення реклами та інформації з 1 серпня 2003 р.			
1-ша сторона обкладинки кутова реклама	1500	Вартість (грн.) з ПДВ*	<p>ПЕРЕВАГИ</p> <p>Кольорова реклама на обкладинці і вклейках формує респектабельний імідж фірми, свідчить про її готовність до співпраці з новими клієнтами, робить ваші «книжки» улюбленими для продавців, покупців і читачів.</p>		
2-га сторона обкладинки	1200				
1/2 шпальти	700				
3-тя сторона обкладинки	1000				
1/2 шпальти	600				
4-та сторона обкладинки	1200				
1/2 шпальти	700				
Внутрішні шпальти	900				
1/2 шпальти	500				
1/4 шпальти	300				
Центральний розгорт (дві шпальти)	1850				
»» Двоколірні шпальти					<p>ПЕРЕВАГИ</p> <p>Уможливило розміщення більшого обсягу інформації про книжки, автора, фірму (інформаційні статті, інтерв'ю).</p>
1 шпальта	550				
1/2 шпальти	350				
1/4 шпальти	200				<p>ПЕРЕВАГИ</p> <p>Комерційно найраціональніше за показником ціна/якість</p>
»» Блок (1/6 кольорової шпальти)		200			
Вихідні дані на одне видання з анотацією, ціною і сканованою обкладинкою, адресою і телефоном видавця або реалізатора					
»» Блок (1/6 двоколірної шпальти)		120			

ЗНИЖКИ З ОПЛАТИ

- 2-х публікацій - 5%
- 3-х публікацій - 10%
- 4-х - 5-ти публікацій - 15%
- 6-ти й більше - 20%

Розміщення зображення обкладинки книги з короткою анотацією на сторінці «Книга-поштою» — 200 грн.

Тел./факс: 416-05-57
e-mail: galina@elitprofi.com.ua

* Ціни вказано без урахування податку на рекламу.

ЗМІСТ

4, 23 СВІТЛО Й ТІНІ
«СЛОВА»6, 7, 14, 15 СЛАПЧУК І
ДОВКОЛА НЬОГО8-9 ПРИВИДИ
КУРКОВА10-12 СОЦІОЛОГІЯ
КНИГИ7,12,14,15,17,23,25-27
ЛІДЕРИ РОКУ
В ТАБЛИЦЯХ16-19 ЧУМАКИ
КНИЖКИ РОКУ

Засновник і видавець:

ТОВ «Редакція газети «Книжник-Ревю».

Виходить з серпня 2000 р.

Свідоцтво про реєстрацію:

КВ №4463 від 11 серпня 2000 р.

Передруки і переклади дозволені лише за згодою редакції. Редакція може не поділяти погляди авторів. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори публікацій, реклами © — рекламодавці.

Головний редактор: **Костянтин Родик**;
перший заступник — **Галина Родина**;
заступник — **Дмитро Стус**;
верстка — **Роман Марчишин**.

За підтримки
Фонду сприяння
розвитку мистецтв.
Почесний Президент —
Анатолій Толстоухов

Адреса редакції: Андріївський узвіз, 2-в,
Київ-70, 04070.

Тел.: (044) 238-65-19, 416-05-57.

Адреса для листування: а/с 135, Київ-70, 04070
e-mail: booker@review.kiev.ua

ІНДЕКС «КНИЖНИК-РЕВЮ» — 21644.

© «Книжник-review» 2004

Друкарські роботи забезпечено ТОВ «Триада»,
вул. Артема, 25. тел.: 531-30-80

Зам № 353

Наклад — 3 000

ПРОГНОЗ КНИЖКОВОЇ
ПОГОДИ '2004

ПРОГНОЗИ

Фактично вперше за всі роки незалежності здійснено соціологічне сканування читачьких та купівельних пріоритетів. Опубліковане на ст. 10-12, воно дає змогу підставо прогнозувати асортиментний розвиток книжкового року.

Костянтин РОДИК

Ринковий сегмент, що відображається номінацією **Хрестоматія**, є вельми оптимістичним (у теорії). Класикою в Україні цікавиться кожний четвертий із тих, хто усвідомлює себе активним покупцем книжок. Під оглядом мізерної пропозиції (120—150 «класичних» назв за рік), це засвідчує величезний незадоволений попит.

Саме цей дисбаланс зумовив, на перший погляд, несподівану популярність серії «Текст + Контекст» (К.: Факт). За своєю структурою та стилістикою вона, безумовно, зорієнтована на читацьку еліту (котра за нашим дослідженням становить 9,1%, що практично збігається зі світовою статистикою), але динаміка продажів свідчить: ті книжки купує значно ширше читацьке коло.

Насправді, для видавця це не так плюс, як мінус. Подібні проекти є надто затратними у своїй інтелектуальній частині (розмір гонорару значною мірою гарантує якість досліджень), тому такі книжки мусять бути порівняно дорогими. Росіяни подібний проект розпочали з річним відставанням від видавництва Л.Фінкельштейна. Ціна їхніх видань — удвічі вища за «фактівську». Це, по суті, адресні випуски. І така цінова політика вигідніша, ніж демпінгувати, змушено не доплачуючи авторам.

Оце й зветься структурованістю ринку: кожний проект — конкретній аудиторії. Київський «Факт» дозволити собі такої цивілізованості не може, бо ринок споживачів класики структурується широкою пропозицією, навіть перенасиченням ринку, що зрештою й «розганяє» покупців своїми ціновими «лузами» (співвідношення «ціна/якість»).

Ринок класики в тій самій Росії пропонує сьогодні все: від справді дешевих покет-буків (під шкільну та вузівську програми) — до коміксів і розкішних подарункових видань за ціною від \$100 за примірник. Але ж пам'ятаймо: це результат цілком притомної державної політики, за якою два роки «соціально-значущими виданнями» в Росії вважали (і ефективно фінансу-

вали) виключно класику. Причому російські стратеги від початку ставили на те, аби класику купували: давали гранти тим видавцям, які пропонували сучасні технології залучення покупця (серійність, ринковий дизайн, вишукана ілюстрація).

Українські навколокультурні чиновники толерують лише бібліотечне існування класики. Дешево й сердито: якщо книжка все одно омине прилавок, не варто й замислюватися над такими речами, як, скажімо, сучасна візуалізована психологія купівельного вибору. Витворюється замкнене коло: читач далі відходить від бібліотек (навіть серед школярів та студентів абонентом є лише кожен третій), а на ринку — класики катма. Отакі вони, українські стратегії «відродження духовності».

Конвертувати потенціал української класики в бюджетні (а відтак — і ментальні) надходження нині можна лише за умови, якщо держава діятиме в режимі надзвичайної ситуації: спрямує всі бюджетні струмки в один потік (через відкритий та прозорий тендер) — на фінансування структурованої ринкової пропозиції класики. Зважатимемо на успішний досвід росіян? Чи може й тут — Україна не Росія?

Уже другий рік спостерігаємо динамічний рух художньої літератури на нашому ринку (номінації **Красне письменство** та **Голоси**). Торік помітно стартували п'ять нових серій: «Критичні тексти» (К.: Критика), «Ексерцис ехсірієндіс» (К.: Факт), «Інший формат» (Івано-Франківськ: Лілея-НВ), «Fest проза» та «Приватна колекція» (обидві — Л.: Піраміда), що потверджує минулий прогноз: «2003-й рік у царині художньої літератури позначиться далішим зростанням асортименту, який чіпкіше структуруватиметься окремими видавничими серіями. За умов такої розширеної пропозиції чимдалі більшу вагу відіграватимуть промоційні заходи: від різноманітної пресової підтримки до інтенсифікації літературних кав'ярень-тусовок і започаткування письменницьких турів по новітніх книготорговельних мережах».

Яскравих промоційних заходів відбулося чимало. Моновистава Галини Стефанової за «Польовими дослідженнями...» Окса-

ни Забужко; «Київський рахунок», зінціпований Сергієм Васильєвим; цикл презентацій «Культурного шару» Юрія Макарова та дійство «Очамимря гряде!» під Аркою дружиби народів від «Факту»; Іван Малкович з презентаціями двох томів Гаррі Поттера; літвілей Леся Танюка у виконанні Сергія Проскурні; «Літературний експрес» від журналу «Реальность фантастики»; Юрій Винничук у Києво-Могилянці; ювілей «Коронації слова»; традиційна Маланка від «Критики» та її ж «Маскультура» в Молодому театрі; перфоменс «Рукописи горять!» під Кабміном від «Зелених псів» etc.

У торішньому прогнозі йшлося: «Мідж — письменницьке «усе». Світова практика свідчить, що літерати, чії твори потрапляють до «коротких списків» (не кажучи вже про лавреатство) престижних конкурсів-рейтингів, одразу ж дістають «корт-бланш» під свої наступні книжки». І передбачалося, що для Андруховича, Прохаська, Забужко, Цибулька, Винничука, Федюка, Герасим'юка, Дністрового, Бондаря-Терещенка «їхню рейтингову долю 2003 можна сміливо прогнозувати як успішну». Так і сталося.

Відтак, промоційна інфраструктура сучасної літератури розвивається. У цю велику й корисну для всіх гру включилися практично всі серйозні видання. Два роки тому регулярні книжкові рубрики мали «Дзеркало тижня» і... все. Тепер йому складають жорстку конкуренцію «Столичные новости»,

львівські «Поступ», «Високий замок» та «Львівська газета»; із приходом до «Вечірнього Києва» Людмили Таран, до журналу «Україна» — Тетяни Щербаченко, а до львівської «Ратуші» — Наталі Дудко ці, колись «книжково активні», видання повертають собі втрачене було реноме.

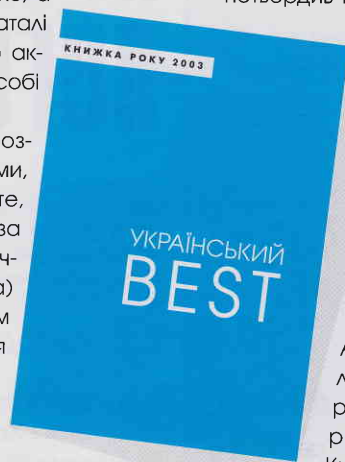
Літературні хвилі, що розходяться чисельними медіями, своєю чергою призвели те, що 2003-го року — уперше за 12 років — фіксується критична маса (з півтора десятка) книжок про книжки. Алярм на смерть критики виявився дещо перебільшеним.

Якщо 2004-го року на українському телебаченні постануть повноформатні книжкові програми (на це є певні ознаки), тоді в неуспішності того чи іншого літературного проекту можна буде звинувачувати лише одного конкретного призвідця — самого видавця. Бо нарешті кожний видавець матиме для ефективної розкрутки своїх ідей усю: зацікавлену пресу, етерне вікно, презентаційну систему, критичне коло. А головне — готового платити за книжку читача: найвищий середній показник зацікавлення поміж усіма групами книжок має саме художня література — 47,4%. А серед людей, що мають прибуток вище середнього, на

придбання зразків красного письменства витрачається навіть 60% «книжкових коштів».

Минулорічний рейтинг «Книжка року» потвердив висновок про те, що пропозиція на ринку біографій та мемуарів динамічно збільшується. Спеціально виділена для таких книжок номінація **Постаті** виявилася насиченою й конкурентною. Більше за те: стабільно фіксується група видань виразно презентаційного виконання — «Чернігівські Афіни» (К.: Мистецтво), Віталій Ковалінський. «Семья Терещенко» (К.: Преса України), 3.І.Хижняк. «Ректори Києво-Могилянської Академії» (К.: КМ Академія), спогади Євгена Чикаленка та Ісака Мазепи (К.: Темпора). Соціопитування свідчить, що найбільшим попитом цей жанр користується у віковій групі за 55 років (42,8%). Очевидно, ця група складається не лише з пенсіонерів-бюджетників, але й із людей, котрі здобулися на професійний та матеріальний успіх.

Стосовно видавців історичної літератури (номінація **Минушина**). Їхню увагу варто звернути на соціологічні дані, які «радіють» чіткіше позиціонуватися за віковими особли-

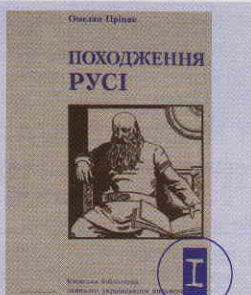

РЕЗОНАНС-РЕЙТИНГ НОВИНОК

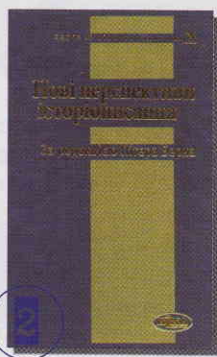
ЧУДОВА СІМКА

за версією експертів «Книжник-Review»

1. Омелян ПРИЦАК. Походження Русі. Стародавні скандинавські саги і Стара Скандинавія. Том II. Відповідальний редактор Олекса Мишанич. Сер. «Київська бібліотека давнього українського письменства». Студії; Т.3. — К.: Обереги, 1304 с.(п)

Перший том прищавого «Походження Русі», виданий ще 1997-го, і досі лишається найавторитетнішою книгою української історіографії з цієї проблеми. В основі попереднього дослідження лежали скандинавські джерела, які не лише спростовували чи доводили теорії та гіпотези, але й містили надобширний список джерел. Дана ж книга завершує роботу вченого над скандинавськими джерелами в контексті проблеми походження Русі й складається з чотирьох частин. Перша присвячена дослідженню всього корпусу саг, друга — історичний огляд політичних утворень Балтійського регіону, третя — структурам давньоскандинавських суспільств у період 800—1280 років, четверта — контактам між Сходом і Заходом того ж часу. У передмові автор обмовився, що починає «підтовку до друку третього тому, присвяченого арабо-перськими джерелам до історії Давньої Русі». Цікаво, що там казати...

2. Нові перспективи історіопісання. За редакцією Пітера Берка. Сер. «Зміна парадигми». — К.: Ніка-Центр, 392 с.(п) **За сприяння МФ «Відродження»**

Добре було історикам якихось років сто тому. Була стала школа, вироблена шкала цінностей, чітка концепція, і їм залишалося лише шукати факти й на власний розсуд їх інтерпретувати. Але вже в столітті минулому муза Клію трансформувалася в справжнісінький калейдоскоп — «історія низу», «нова історія», «жіноча історія», «заморська історія», «мікроісторія», «усна історія», «історія читання», «візуальна історія» і ще чимало всіяких інших історій та історійок до невпізнання змінили не тільки наше ставлення до тих чи тих

подій та інтерпретацій, але й остаточно розмили саме поняття історії. Причому аж так серйозно, що американським ученим довелося вкласти збірку, у якій були б окреслені «можливості (а також обмеженості) найновітніших методологічних течій в західній історіографії».

3. Слово о полку Ігоревім та його поетичні переклади й переспіви в українській літературі. Видання підготував Олекса Мишанич. Сер. «Бібліотека Антоновичів». — Х.: Акта, 664 с.(п)

Так надто часто стається в нашій літературі. Доки людина жива, її недооцінюємо, недопомічаємо, не дослухаємося до неї. Відходить — оцінюємо, кого втратили. Ця книжка — остання наукова праця члена кореспондента НАН України Олекси Миша-

востями потенційних покупців. Наприклад, найвищий показник зацікавлення історичною літературою — у групі до 18 років (34,2% за середнього показника 20,4%). А в Україні торік книжок на таку аудиторію видано — роз-два. Принаймні, у коротких номінаційних списках «Книжки року 2003» фігурує лише одна — Євген Білоусов. «Славетні імена України» (К.: Просвіта).

2003-го року «розчарувала» номінація **Політлікнеп**, її «вітчизняна» частина. Політологи не запропонували глибокого аналізу суспільної ситуації через те, певно, що занадто переймалися участю в спринтерських політехнологічних виправах. А політики — обережно вичікували можливості відверто розповісти про кулурну історію сучасності в невизначеності політкон'юнктури. На цьому безриб'ї здобулися на певний розголос назагал безбарвні спогади экс-міністра закордонних справ Анатолія Зленка. Але ні ця книжка, ані жодна інша не могли конкурувати з «Двома Українами» Миколи Рябчука (К.: Критика). **Проте 2004-й виборчий рік здатен змінити ситуацію аж до того, що саме в цій номінації з'являться найрезонансніші книжки або й бестселери.**

У виданні філософської літератури (номінація **Софія**) — сумна стабільність кількох останніх років: зо три десятки вартісних книжок, випущених переважно на кошти Міжнародного фонду «Відрод-

ження». Якщо українські комуністи й далі наполягатимуть у Верховній Раді на кваліфікації такої меценатської діяльності як «підривної», то розвиток колективного українського тезаурусу може наблизитись до нульової позначки.

У номінації **Обрії** так само без несподіванок — вийшло кілька справді серйозних енциклопедичних видань, але, як на велику країну, — це навіть не краплина. А от на що варто звернути пильнішу увагу — на появу книжок Миколи Тимошика, Бориса Грановського, Емілії Огар, Надії Зелінської та перекладних — Елісон Бейверсток та Яцека Влодарчека, присвячених історії, теорії та практиці видавничої справи та книжкового бізнесу. Такі речі не виникають із нічого — може, це ознака одужання?

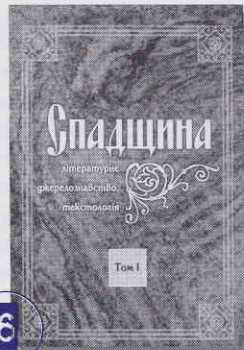
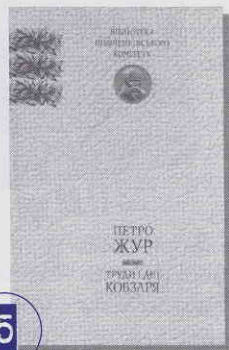
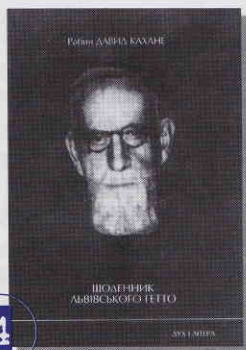
У сегменті дитячої літератури далі наросують кількісних та якісних обертів кийвські «Махаон», «Школа» та харківський «Ранок», і що надто тішить — не «згоріло» на двох перших успішних проектах львівське «Видавництво Старого Лева». Проте з'ява новинок від «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГІ» все ще означає майже автоматичне припинення конкуренції в обох підномінаціях **Дитячого свята** на користь нового Малковичевого проекту.

Щодо номінації **Візитівка**, то тут уже третій рік спостерігається обережний прогрес. Торік ми прогнозували, що 2003-го

року «варто очікувати помітних книжкових фотопроектів». Таким став альбом Ігоря Гайдай «Українці. Початок III тисячоліття» (К.: Гайдай Студія), як на мене — найдостойніший претендент на Гран-прі. Вийшов фотосальбом «Київ» Євгена Дерлеменка (К.: Балтія-Друк) і навіть видавництво «Ваклер», котре спеціалізується на публікації праць Юнга та постюнгіанської літератури, випустила фотосальбом Києва і готує до друку кримський.

І останній прогноз на 2004-й книжковий рік. Чи подешевшає українська книжка у зв'язку з наданою пільгою — зняттям 20-відсоткового податку на додану вартість? **Якщо ми й спостерігатимемо це, то хіба в першому півріччі, на 5—7%. Далі ейфорія минеться — і слава Богу. Наявна пільга мусить піти на розширення асортименту та на збільшення гонорарів творцям книжки (авторам, перекладачам, художникам). Адекватність винагороди — єдина запорука якості та конкурентності вітчизняної книжки. Аналогічна російська книжка в півтора-два рази дорожча за українську. Тож волання про дорожнечу української книжки продукують ті, хто прагне замаскувати головну провину влади перед своїм народом — непристойно низький рівень заробітків українців.**

Між іншим, уже сьогодні 12% найактивнішої групи покупців книжок (35—55 років) витрачає на книжки до 100 гривень на місяць...

нича, яка є її демонстрацією його заслуг перед вітчизняним літературознавством, і просто унікальним виданням. Книга містить «факсимільне відтворення першодруку «Слова» 1800 року, Катерининську копію», оригінальний, адаптований, ритмізований текст «Слова» і двадцять його поетичних переспівів і перекладів ув українській літературі XIX-XX століть.

4. Щоденник Львівського гетто. Спогади рабина Давида Кахана. Упорядник Жанна Ковба. Сер. «Бібліотека Інституту юдаїки». — К.: Дух і Літера; 1+1, 267 с.(п)

Рабин згадує про трагічну долю євреїв у час фашистсь-

кої окупації, власний порятунок у монастирях Студійського устану (резиденції митрополита Шептицького). Ще — роздуми про «сенс» Голокосту та спогади галичан про постать рабина Давида Кахана.

5. Петро ЖУР. Труди і дні Кобзаря. Сер. «Бібліотека Шевченківського комітету». — К.: Дніпро, 520 с.(п)

Ця книга — літопис біографії життєвої й біографії творчої Тараса Шевченка, здійсненої на підставі багаторічної дослідницької роботи в різноманітних архівах. Праця справді титанічна й варта поваги. Щоправда, як завжди, є одне «але». Усі ці дані подано за старим сти-

лем, хоча від 1918-го ми живемо за новим, та й день народження «нашого всього» відзначаємо не 25 лютого, а 9 березня...

6. Спадщина: Літературне джерелознавство. Текстологія. Том 1. — К.: Фоліант, 324 с.(о)

Здається, уперше за роки незалежності Відділ рукописної спадщини й текстології Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України спромігся не лише підготувати (передусім зусиллями В.Дудка й Г.Бурлаки), але й видати збірник унікальних джерелознавчих і текстологічних досліджень, написаних на базі архівів, що зберігаються в Інституті літератури. Збірник присвячено патріарху

української текстології Миколі Сиваченкові. Також друкуються статті про творчість С.Руданського, П.Мирного, І.Франка, Лесі Українки, поезії Грицька Чупринки й драми О.Олеся.

7. Андрій Чебикін. — К.: Фонд сприяння розвитку мистецтв, 16 с.(о)

У своєрідній візитівці-каталозі Андрія Чебикіна містяться біографічні дані про художника, його творчий шлях і персональні виставки. Картини та ескізи — чарують, але як тільки ввійдеш у смак, шістнадцять сторінок закінчуються, й залишається гадати: чи це, не реклама майбутнього великого альбому?

КНИЖКА РОКУ 2004: НОМІНАЦІЯ «КРАЩЕ ПИСЬМЕНСТВО»

ДІТИ СЛІПОГО ДОЩУ

або ФІЛОСОФІЯ Й ПСИХОЛОГІЯ ОСТРАКІЗМУ

Кожна яскрава небесна зірка з претензією на першу космічну величину помітна здалеку. Якщо розглянути сказане як розлогу метафору чи принаймні символ, не бачиться якимось винятком і земне пробування: сумірні буттєві претензії та цінності, ті ж об'єктивні закони природного еволюційного й діалектичного розвитку, те ж зрозуміле прагнення високости. А то який-бо тоді взагалі сенс буття? Недавнє успішне відкриття **Василем СЛАПЧУКОМ** завдяки видавництву «Факт» столиці — факт очевидний і незаперечний.

**Микола
МАРТИНЮК**

Чи обов'язково мати шкіру й личину звіра, аби ним бути, і як уберегтися, аби ним не стати, — намагається з'ясувати автор у романі **Сліпий дощ**.

Так, зовні ми й справді різні, але є в нас те, що ідентифікує як людей, як націю і єднає, причому далеко не завжди воно, як не прикро, нам честь складає. Прокляття, знеславити, очорнити, морально й фізично знищити людину значно легше й простіше, аніж вибачити, виправдати, народити. Хоч як не банально, проте до життя в нас імунітет відчутно стійкіший, аніж до смерті. На ці догмати-постулати не зважати не можна. Інакше уподібнимосся до сліпого дощу ясної погожої днини або й за частих рецидивів взагалі станемо його дітьми. Бути своєю тінню стократ важче, ніж самим собою.

Герої слапчукового «сліпого дощу» так чи інакше в міру свого розуміння філософії життя намагаються бути справжніми. Кожен тільки йому прийнятними засобами й методами бореться за щастя, за місце під сонцем, відстоює себе, право бути збagnутих черствими душами зомбі-обивателів навіть перед, здавалося б, остаточним присудом цинічного фатуму. Тому й різні такі, що не клони один одного; тому й жорстокі подекуди, що ведуть безкомпромісну боротьбу за виживання в критичних умовах сучасних ефемерних реалій, не прилаштовуються до складних перипетій, що їх раз-по-раз підкидає дискорфортна повсякденність; тому й сентиментальні, що ще втратили остаточно людської подобу.

Зрештою, життя саме по собі — суцільна інтрига. Навчитися читати його — і будь-які породження маскульту, як-от серіали, дешевеньке кишенькове читво, всеможлива попса, стануть примітивними на зразок китайського ширвжитку. Не варто, мабуть, лишень як читачеві в його захоплюючих колізіях приміряти на себе грим, маску й одягу актора-лицедія, бо іноді в мимовільній ейфорії можна й не виплутатися з його лабетів. Такі вже умови жанру.

Кожен образ, кожен вибудований письменником у романі архетип поведінки на завжди крутовирних перелогах і контрольних іспитах життя є цільним, чільним, правдивим і органічним. Усілякі алюзії щодо цього й будь-які можливі ситуативні збіги є випадковими й такими, що не апелюють до певних асоціативних паралелей, а лише — до здорового глузду й поміркованого сприйняття. Усі ситуації у творі є правдоподібними і радше показово-профілактичними, можливо, десь і моралізаторсько-дидактичними, ніж просто надуманими й рекреативно-атиповими.

Думається, бути чийось епігоном чи бодай інтерпретатором В.Слапчук аж ніяк не хотів і не намагався, швидше, навпаки, — критиком і опонентом. Його Ніна-Катерина успадкувала хіба від шевченкової назвисько й публічний, не вельми приємний в анітрохи не цнотливому суспільстві, статус. **Далі вона йде своєю дорогою** — вольова, хоча й зацькована, і, зважаючи на її ще зовсім школярський вік, набагато сильніша від кобзарєвої Катерини, бо не вбила, як до того підштовхували рідні, дитини в утробі, не підкинула її нікому, не подарувала, як того воліла її тітка-відьма, не проміняла вимушеного в такому разі пожиттєвого митарства на даровану натомість благочестивість і схвалення знеособленого загалу, любов і прощення батьків; проявила себе, попри удари долі, як справжня й морально стійка особистість, що таким не подіячому вольовим учинком кинула виклик рідні, суспільності, людності, світу.

Василь Слапчук навіть через такі містично-фантастичні умовності, як перевтілення Тихона у вовкулаку, насправді намагається показати наше суще ество, те, що, за його-таки ж визначенням, під **«шкурою, яку носимо»**.

Нічого дивного й незвичного: Тихін первородно народжений із душою вовкулаки. Власне, покручами, перекинчиками були його предки щонайменше в третьому коліні генеалогічних вивертів. Свого часу баба Ти-

хона Ярина була уражена (одержима) особливо ревно пропагованим у часи радянщини квазізвірцевим «синдромом Павлика Морозова». Та й дід Ярема — не героїського десятка, що засвідчує минуле його ганебного життя й смерті. До речі, у романі на ретроспективних паралелях нарешті повноголосо звучать рядки тієї нашої гіркої історії національно-визвольних змагань, яку всі знають, але про яку ніхто дотепер (часів удаваної демократії) не наважується сказати вголос і визнати як на загальнолюдському моральному, так і державному рівнях як історичний факт. Отже, тепер, попередньо пройшовши складний ритуал переродження і здобувши завдяки відьмі Оксані вовчий вищир, лайдак відчув себе особливо комфортно; відтак вмотивованими, бо легалізувалися, стали жадою крові й убивства, маніакальні плотські бажання. Жорстокість Тихона з його неймовірним перетворенням з маніяка на перевертня цілком пояснювана з наукової точки зору дією об'єктивних законів діамату: ніщо в цьому світі не виникає з нічого (на голому місці) і не зникає безслідно. Метафора? Більше ніж... Перше в

житті споглядання інфантильним Тихоном соромного жіночого (неніного) тіла теж відбулося з нашаруванням жорстокості обставин: спроба матиного самогубства, а після її невдачі — побиття хлопця.

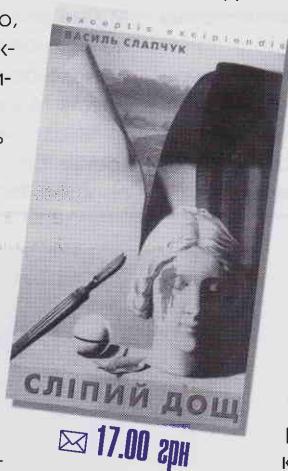
Слапчук вправно досліджує перебіг і процес деформації людської особистості на звірячу.

Підсилюють динаміку подій у романі й спогади-ремінісценції вовкулаки, закарбовані колись хворобливою свідомістю Тихона. Людська

ка нелюдяна фантазмагорична дійсність наздоганяє його в іншому естві (шкурі вовкулаки) у його снах. Світ людей мучить вовкулаку нічними кошмарами.

Ще один несподіваний для героя твору поворот долі, якого він ніби й не помічає: Тихін вважає себе всесильним розпорядником долі і життів і, разом із тим, його воля опиняється під жіночими підборами, чи то пак — персами й лоном. Його біда — тупоголова самовпевненість (напористість), якої, утім, не боїться, а, навпаки, користується відьма Оксана. На прикладі взаємин «Оксана—Тихін», «юнка»—князь» (Ніна—Андрій) автор доводить первісну психогенно-матримоніальну зверхність (міцність і стійкість) жінки над чоловіком, не зважаючи ані на його суспільний статус, ані на велику фізичну силу, ані на складність ситуації.

Знаковим бачиться образ-архетип, внесений письменником у назву твору. Коли йде сліпий дощ, на Поліссі кажуть, що то відьма масло колотить. Дуже гарна алегорія

17.00 грн

стосовно перевертня-невдахи: маслом не маслом, а ним і його життям — таки-так, чітко й тісно чоловіка між грудей тримає.

Хижацькі інстинкти вожака пересилують у вовкулакові Тихонові людське раціональне начло й мислення. Так, скажімо, йому важко збагнути поведінку дівчини (Ніни) у критичній, здавалося б, для неї ситуації.

Цікавими й промовистими в романі є символічні образи-паралелі, пов'язані зі внутрішнім станом слабкості нашого «героя» — втеча від пісні та спроба й водночас неможливість, нереальність втечі від самого себе. Прозріння настає надто пізно — на межі самовідчуження й нагої насильницької смерті, очищувальної для всіх: і нього, і навколишніх.

Для селян поява вовкулаки — унікальна екстремальна можливість замислитися над тим, ким кожен із них є, і чи не потенційний він, бува, людинозвір. Навкілля сліпе й хворе: бацилою садо-цинізму уражені як школярі, так і дорослі. Ніхто з них, наприклад, навіть припустити не годен, що подібна ситуація може стосуватися кожного й так само зламати долю, як Ніні.

Викривлення дійсності в текстах Слапчука відбувається кризь призму трикнижжя. Майже скрізь (особливо — у другій частині твору) співіснують щонайменше два паралельні світи: реальний і світ минулого, котрий невідворотно наздоганяє реальний своєю фатальністю. Герої, найперше Ніна-Катерина, одночасно живуть у двох вимірах-реальностях: спогадами — у минулому, мінливостями (зрадливістю) долі — в теперішньому. А є ще поруч, лиш руку простягни, ірреальний, містичний. Це звідти явився загадковий безликий чоловік із дощу, який згодом виявився матеріалізованим ангелом-охоронцем молоді мами. Він ніби часточка самої Ніни-Катерини, її сумління, сумніви, але не страхи, бо ж як легко при другій їхній зустрічі молодичка переходить з ним на «ти».

Надзвичайно привабливим у «Сліпому дощі» постає образ хлопчика-філософа. Гарна метафора, вкладена в уста химерного хлопчика, — «безголові люди» — найточніше й найвлучніше характеризує цей світ із усіма недолугостями й причинами його бід. Узагалі у творі є дві химерії — людина дощу й цей хлопчак. Декому, надто приземленому за мисленням, дуже важко збагнути, піднятися розумом, зрештою, дорости, до цієї дитячої мудрости, у якій алогічне набагато логічніше від найбанальніших банальностей, прописаних істин дорослих.

Цікавим і оригінальним є авторський експеримент зі сновидіннями (цілим каскадом) у сні ще одного героя твору — Анатолія, де його потаємні страхи й бажання переплітаються в єдиний конгломерат незвіданих доти відчуттів.

Принагідно — про деякі ляпи в тексті: як і в більшості видань такого стибу, надibuємо деякі редакторські недогляди (с.289), двічі вжито *вірніше* замість *точніше* (с.318). Подекуди, буває, трапляються штучні публіцистичні слова-вкраплення (потовиділення — с.192, попсове — с.198), штучні фрази у репліках героїв (як-от: «Нінка Скрипничка вагітна!» (с.174). Утім, за наймовірною стрімким динамічним сюжетом це вже й не завжди помічаєш.

І насамкінець — ще один акцент. Твір мимохить наштовхує на думку про те, що так чи інакше Слапчук, попри християнську мораль, що проглядається (сповідується, норм якої дотримано) у його творах, зокрема і в «Сліпому дощі», все ж язичник — у душі, поведінці (своїй і героїв), у слові й ментально.

Усі ми предковично язичники...

P.S. Доки версталось число, з неофіційних джерел стало відомо, що письменник виграв Шевченківські перегони — 2004

Василь СЛАПЧУК. Сліпий дощ.
Сер. «*Excerptis excipienda*». — К.: Факт, 336 с. (п.)
(Рецензії див. також: Кр чч.24'03, 1'04)

ПІДСУМКИ РОКУ: «КРАСНЕ ПИСЬМЕНСТВО»

сучасна українська проза і драматургія

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кр
1.	1008	Юрій ВИННИЧУК. Мальва Ланда. Сер. «Fest проза». — Л.: Піраміда, 540 с.	чч.20'03; 2'04
2.	932	Юрій АНДРУХОВИЧ. Дванадцять обрубів. Сер. «Критичні тексти». — К.: Критика, 318 с.	чч.18,20,22'03; 2'04
3.	576	Сергій ЖАДАН. Біг Мак. Сер. «Критичні тексти». — К.: Критика, 184 с.	чч.22,23'03
4.	572	Тарас ПРОХАСЬКО. Лексикон таємних знань. Сер. «Бібліотека журналу «Четвер». — Л.: Кальварія, 152 с.	чч.14,24'03
5.	490	Оксана ЗАБУЖКО. Сестро, сестро. — К.: Факт, 240 с.	чч.5,6,10,17'03
6.	344	Юрій МАКАРОВ. Культурний шар. Сер. « <i>Excerptis excipienda</i> ». — К.: Факт, 240 с.	чч.1,9,21'03
7.	344	Галина ПАГУТЯК. Писар східних воріт притулку. Сер. «Fest проза». — Л.: Піраміда, 176 с.	ч.19'03
8.	169	Олександр ІРВАНЕЦЬ. Очачимря. Сер. « <i>Excerptis excipienda</i> ». — К.: Факт, 184 с.	чч.12,18,20'03
9.	144	Анатолій ДНІСТРОВИЙ. Місто уповільненої дії. Сер. « <i>Excerptis excipienda</i> ». — К.: Факт, 320 с.	чч.6,10,22'03
10.	140	Софія АНДРУХОВИЧ. Старі люди. — Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 92 с.	ч.1'04
11.	119	Світлана ПОВАЛЯЄВА. Екстимация міста. — Л.: Кальварія, 160 с.	—
12.	113	Іван БІЛИК. Меч Арея. — К.: Веселка, 359 с.	ч.23'03
13.	71	Марина ГРИМИЧ. Егоїст. — Л.: Кальварія, 228 с.	чч.14,24'03; 3,4'04
14.	37	Марія МАТЮС. Фуршет. — Л.: Кальварія, 338 с.	чч.3,4,7'03

сучасна зарубіжна проза, поезія, драматургія

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кр
1.	864	Петер ЗІЛАГІ. Остання вікножирафа. Сер. «Колекція Перфецького». — Л.: Класика, 124 с.	чч.16,24'03
2.	580	Богуміл ГРАБАЛ. Вар'яти. Сер. «Колекція Перфецького». — Л.: Класика, 183 с.	ч.2'04
3.	570	Еліас КАНЕТІ. Засліплення. Сер. «Лауреати Нобелівської премії». — К.: Юніверс, 512 с.	ч.17'03
4.	437	Ежи ГАРАСИМОВИЧ. Руський ліхтар або Небо лемків. Сер. « <i>Ad fontes</i> ». — Л.: Світ, 464 с.	ч.14'03
5.	391	Інгеборг БАХМАН. Маліна. — Л.: Класика, 303 с.	—
6.	379	Клод СІМОН. Вибрані твори. Сер. «Лауреати Нобелівської премії». — К.: Юніверс, 496 с.	ч.13'03
7.	354	Торґні ЛІНДГРЕН. Слід змія на скелі. — Л.: Кальварія, 104 с.	чч.3,6,22'03
8.	285	Янн МАРТЕЛ. Життя Пі. — К.—Москва: Софія, 352 с.	ч.21'03
9.	245	Пауло КОЕЛЬО. Одиннадцять минут; На березу Рио-Пьедра села я и заплакала. — К.—Москва: Софія, 224 + 334 с.	чч.15,18'03
10.	197	Ентони де МЕЛЛО. Коли Бог смеється; Молитва лягушки; Одна минута мудрости. — К.—Москва: Софія, 240 + 320 + 256 с.	чч.3,6,22'03
11.	175	Поль КОНСТАН. Відвертість за відвертість. Сер. «Сучасний французький жіночий роман». — К.: Факт, 200 с.	ч.21'03
12.	134	Новітня французька п'єса. Сер. «Світова драматургія». — К.: Юніверс, 272 с.	чч.13,15'03
13.	112	Філіп ЖАККОТТЕ. Поезія 1946—1967. — К.: Юніверс, 176 с.	—
14.	88	Віра ГЕНРІКСЕН. Королівське дзеркало. — Л.: Літопис, 302 с.	ч.4'03

НОМІНАЦІЯ «КРАСНЕ ПИСЬМЕНСТВО»

ПІНГВІНАДА НАВПАКИ

«СМЕРТЬ ЧУЖОГО»
«СМЕІТЬ ЧУЖОГО»
АБО
ЗАКОН РАВЛІНКА»
А. КУРКОВ
КОМІКС ПРО ПОШУК МІСЦЕ ПРИЗНАЧЕННЯ

ЩО РОБИТИ З ТВОЇМ ЖИТТЯМ ЗОЛОТАРЬОВ?

ЧЕРГОВИЙ ВІДАТНИЙ НЕБІЖЧИК
АВТОРИТЕТНО-КРИМІНАЛЬНОГО СТРАХОДИННЯ

ЗРЕШТОЮ ЖИТТЯ САМЕ. НА ВСІ ПИТАННЯ ВІДПОВІСТЬ!

Бах, БахБах
(ВИБУХІВКА ПІД ГОЛОВОЮ «СЕРІОЗНОГО» НЕБІЖЧУКА ПРНСКОРИЛА ВІДПОВІДЬ)

ЗОЛОТАРЬОВІ Я ВСЕ ЗРОБЛЮ, ЩОБН ТИ ПОВЕРНУВСЯ ДО ЛЮДЕЙ.

У ТЕБЕ, ЗОЛОТАРЬОВ, ДЕПРЕСВІННІ СИНДРОМ І СЛАБКЕ СЕРЦЕ... НАШ КЛІМАТ НА ТЕБЕ ЗГУБНО ВПЛИВАЄ. І НЕ ТІЛЬКІ КЛІМАТ...

ЗОЛОТАРЬОВ, ТРИМАЙСЯ! АКУЛАКІЛЛЕР - ЦЕ МИ ВЖЕ ПРОХОДИЛИ!

САМОПЕВНЕНІСТЬ ЗОЛОТАРЬОВ ДОВОЛЯЄ ОЧИЩАТИ ЖИТТЯ ВІД НЕПОРІВНИХ ХВИЛЮВАНЬ І ПОВОРОТІВ!

Я ТВІЙ БОРЖНИК, ЗОЛОТАРЬОВ! БЛИЩОЇ ІСТОТИ В МЕНЕ НЕМАЄ.

МЕНЕ НІЩО НЕ ЗУПИНИТЬ. Я ВСЕ ОДНО ТЕБЕ НЕ ПОКИНУ!

І ПІНГВІН І ЛЮДИНА - ТВАРИНИ ПРЯМОХОДАЧІ! І НІЯКІ ОБСТАВІНИ НЕ ЗРОБЛЯТЬ ІХ ПЛАЗУНАМИ.

ГАЛАПАГОС! ШЕ ТРОХН, ЗОЛОТАРЬОВ І ТН ПОБАЧИШ СВОІХ РОДНУЧІВ. ДАРМА ЩО ВОНИ ТРОХ ІНШІ. РОЗМНОЖУЮТЬСЯ ВСІ ОДНАКОВО.

ХЕМО, КРАСУНЧУК! ЗВІАКН ТН?

З АНТАРКТИДИ! ДРУГА РЯТУЮ. ДОПОМОЖЕШ?

ПІНГВІН, ЗОЛОТАРЬОВ! ТАМ СТИЛКІ САМОК ЩАСТІ ТОБІ, ДРУЖЕ! ТЕПЛА НІЖНА ЛЮДИНА

ЦЕ БУЛО ЄДНО ВІРНЕ РІШЕННЯ - ПЕРЕСЯДКУ ПІНГВІНА ЧОГО СЕРЦА ВІН БН НЕ ВИТРИМАВ!

ОБОЖНОЮ ВПЕВНЕННХ І СМІЛЬНИХ ПІНГВІНІВ БУДЕШ ВИСНАЖУВАТИ НАШІ ЯЙЦЯ.

КІНЕЦЬ. Холодна ніжність ПІНГВІНА

28.50 грн

Андрій Курков
ІГРИ ПО ДОРОСЛОМУ

Андрій Курков
ІГРИ ПО ДОРОСЛОМУ

ТІНЬ КАФКИ

Роман Андрія КУРКОВА «Смерть чужого» (1996) вийшов в усіх країнах європейської спільноти, в Америці та Китаї. Влітку 2003-го його продовження — «Закон равлика» — опубліковано німецькою потужним видавництвом «Diogenes» (Цюрих), і ця книжка три тижні трималася у списку швейцарських бестселерів. Щойно англійський переклад «Равлика» з'явився в не менш відомому лондонському видавництві «Random House».

Костянтин РОДИК

Не йде з голови стара (грудень 2002) стаття «Тінь

Куркова», що нею часопис «Критика» спробував «поставити на місце» успішного письменника, відмовляючи його творам у праві зватися літературою.

Лишимо осторонь прикметні зовнішні ознаки зарубіжного успіху А.Куркова (лише торік у німецькомовній пресі з'явилося близько 300 згадок про його творчість, а уряд Швейцарії навіть випустив на його честь поштову марку!). Для «Критики» усе це — хіба «живий тріумф усепереможного піяру». Бо в самій Україні — «суцільна байдужість суспільства до його писань».

Уточню: «суцільна байдужість» українського читача фіксується до усіх без винятку українських письменників саме через відсутність «усепереможного піяру». І навіть не важить те, що «Фоліо» випустило більше десяти книжок Куркова загальним накладом під 150 тисяч копій (і ще 100 тисяч видав «Клуб Сімейного Дозвілля»). Усе це продано, як, очевидно, продадуться й покет-буки Куркова, що їх «Фоліо» запускає у березні 10—15-тисячними стартовими накладками.

Без «усепереможного піяру» навіть такі поважні цифри не здатні звільнити письменницьке ім'я від маргінального тяжіння. Нехай книжки й розкуповуються, але автор не набуває статусу бренду. Отут би й замислитися «Критиці»: чому в нас так? Натомість — подиву гідна заява: «Нема чого тут робити літературному критикові, хіба соціологові чи прийдешньому дослідникові «звичаїв культурної спільноти».

Овва! Та ж літературний критик без соціо-психологічних запитань — це величина, яка стримить до нуля. І цей нуль прозирає, коли «Критика» таки пробує дати дефініцію «казусу Куркова», звинувачуючи його в «замшілій, позірної модерністичній поетиці, у гнітючій банальності сюжетів». Ну, і як дискутувати в такому термінологічному дискурсі?

Модерністську поетику в Куркова знайти можна — у «Садах господина Мичуріна» чи в «Любимой песне космополита». Але не в його, умовно кажучи, «детективах», «Смерть чужого» та «Закон равлика» — такі ж «детективи», як і «Злочин та покара». І стиль цих романів, коли хочете, — а la Достоевській.

«Не хочу быть фортепянной клавишей!», — писав у щоденнику Федор Михайлович. Про те саме — і «Закон равлика», герой котрого, збиваючи лікті та зриваючи нігті, намагається будь-що «выкупить себя из враждебных обстоятельств». Цей Віктор Золотарьов у другому романі поспіль намагається довести собі, що має владу над власною долею, а отже — має право на власний життєвий простір, де можеш щасливо пережити гармонію «тут і тепер».

Не виходить. У сучасній Україні (як також і в Росії, і в Чечні, куди його та зла доля закидає) — не виходить. Бо за нинішніх вітчизняних обставин вибороти собі маленький власний світ здатен лише боець — такий, як у сюжетно схожих романах Василя Шкляра чи Леоніда Кононовича. Герой Куркова більше рідниться з героями романів Євгенії Кононенко. Він так само споглядає, а в соціальній стратифікації — «никакой в хорошем смысле».

Доходячи висновку, що «добра на всех не хватает», Віктор, попри останні рефлекторні спроби опору, здається на усвідомлення, що змушений проживати не своє життя. Через що скочується до фаталізму («отсутствие шансов дает гораздо больше свободы, чем их обилие»). Він уже не вірить не лише у власне майбутнє, а й у теоретичну можливість внутрішньої злагоди. Цікавий діалог із

п'ятирічною дівчинкою:

«— А я бы хотела работать Со-ней всю жизнь...

— И что бы ты делала?

— Ну, не знаю, была бы Со-ней с утра до вечера.

— Сонечка, это очень трудно, работать самим собой...»

Відтак, лисичка з'їла колобка. Віктор, мандруючи паралельними життями (залаштунковий кримінал київської виборчої кампанії; «розбірки» російських банкірів; Чечня, де він «находился на три метра ниже уровня жизни»), утік від усіх небезпек, але «зламався» на відчутті фатальної відсутності власного дому.

«Такого ужаса еще небось ни с кем не приключалось, даже с колобком!!!», — ця фраза з роману Т.Толстой «Кись» могла би бути мікро-рецензією на «Закон равлика». У

Куркова несподіванок на одиницю сюжетного часу — як у Кононовича. Екзотики — не менше, ніж у Шкляра. Але не виникає відчуття, що це — horror. І в «Критики» навіть склалося враження про «банальність сюжету».

У самісіньку точку! Куркову вдалося «баналізувати» нестерпний жак нестабільного буття. Це — кафкіанський погляд на «справи рук» нинішньої політики. «Все это было в высшей степени абсурдным, но абсурд был удивительно реальным, он здесь просто командовал жизнью».

«Приспавши» зовнішній екшн, автор прослизнув до читачевої підсвідомості. Таке під силу лише письменникові. Письменникові, здатному викликати тінь Кафки та Достоевського.

P.S. На час виходу журналу пан Курков перебуває у Польщі, де має тур крупнішими городами країни (Варшава, Краків, Щецин, Ржешув), презентуючи свій перший переклад польською «Смерти чужого». Цією книжкою поважне краківське видавництво «Znak» започаткувало інтригуючу серію «Українська рулетка».

Кр

Андрей КУРКОВ. Закон улитки. Сер. «Интрига». — Х.: Фоліо, 317 с. (п)

ПОРТРЕТ ЧИТАЧА ЗАМОЛОДУ

покупець книжок на X Форумі видавців у Львові

Центр рейтингових досліджень «Еліт-профі» та редакція *Kg* провели анкетування відвідувачів X Форуму видавців у Львові (вересень 2003 р.). За допомоги студентів Української академії друкарства опитано 220 осіб, що стояли в черзі за вхідними квитками. У ч.19 за минулий рік ми публікували попередні дані цього дослідження. Тепер подаємо детальний аналіз, здійснений соціологом культури.

Олександр СЕМАШКО
доктор філософських наук

Дивіться, хто прийшов!

Як завжди (підтвердилося й цим дослідженням), серед відвідувачів книжкових виставок переважає молодь (73,6%) і особливо — «студентська» вікова група 18—25 років (43,2%). Традиційно жінки представлені в цій моделі більшою мірою (53,6%), ніж чоловіки (46,4%).

Відак це люди з неповною вищою (37,3%) й вищою освітою (35%), що становить разом 72,3%.

За соціальним статусом — переважно студенти (50,4%), особи, що працюють за наймом (17,7%) та науковці й митці (15,2%). Переважно люди середніх статків (41,4%), ті, хто знаходиться на утриманні батьків (26%) та хто має низький рівень прибутків (22,2%).

Проза смаків

Аналіз читацьких інтересів свідчить, що переважна більшість поцінує художню літературу різних жанрів. Насамперед — прозу: пригоди, детективи, бойовики (27,3%); психологічний роман (24,5%); фантастику, фентезі (15%), історичну белетристику (13,6%); мелодраму, любовний роман (10,9%).

У поезії кохається трохи більше десятої частини аудиторії (12,3%). Отже, структура читання художньої літератури в основному залишається такою, яка притаманна молоді впродовж останніх років.

Другим великим блоком, який охоплює половину інтересантів-читачів, є довідкова, ділова (26,8%) та науково-популярна література (25,4%), що є прикметною ознакою інтелектуалізації читацького загалу. Певною увагою, як і раніше, користуються мистецькі видання (14,1%) та біографії й мемуари (8,2%).

Своєрідність «жіночого» читання виявляється в захопленні, насамперед, психологічною прозою (35,3%), мелодрамою й любовним романом (19%), мистецькими виданнями (17,2%) та поезією (14,7%). Чоловіки більш прагматичні, у них на першому місці довідкова й ділова література (33%) та рівною мірою історична белетристика (23%) і фантастика (23%).

До пригодницького жанру й детективів прихильні обидві статі.

Вікові пріоритети

Виразними є профілі читання за віком. Молодь до 18 років захоплена пригодками й детективами (42,1%), фантастикою (23,7%) та поезією (18,4%). «Студентський вік» (18—25 років) характеризується пріоритетом детективів (29,4%) і несподівано низьким інтересом до поезії (8,4%) — таким же, як і в пенсіонерів.

Після 25 років спостерігається різке, аж до пенсійного віку, зацікавлення науково-популярною й довідковою літературою (33—44%). Так само увесь цей віковий проміжок зберігається стійкий інтерес до психологічної прози (29,6%—30,9%).

Мистецькі видання найбільше привертають увагу людей 35—55 років (24,4%), а біографії та мемуари — тих, кому понад 55 років (42,8%).

Читачі з вищою освітою найменше цікавляться фантастикою й мелодрамою (6,7%), а найбільше — психологічною прозою (29,3%), довідковою та діловою літературою (38,7%), науково-популярною літературою (34,7%), біографіями й мемуарами (13,3%), водночас зберігаючи інтерес до поезії (16%).

Класики, сучасники

Респонденти віддають перевагу зарубіжним авторам (37,7%), порівняно з авторами вітчизняними (32,7%); серед останніх рівною мірою полюбують сучасних письменників і класиків (42—44%). Жіноцтво сучасниками цікавиться більше (49%). Молодь до 18 років із великим відривом від інших груп прагне читати сучасних (48,7%) зарубіжних авторів (53,8%). А у віковій групі 25—30 років — навпаки: віддають перевагу зарубіжній (42,8%) класиці (57,1%).

Люди зрілого віку (35—55 років) налаштовані патріотичніше — цікавляться, насамперед, вітчизняними (50%) сучасними (57,2%) авторами. Після 55 років перевага беззастережно віддається класиці.

За освітнім показником молодь із повною середньою освітою хоче читати сучасних (53,7%) зарубіжних (46,7%) авторів і лише 26,7% — вітчизняних.

Люди з середньою спеціальною й не-

повною вищою освітою надають перевагу зарубіжним авторам і лише респонденти з вищою освітою більше прихильні до вітчизняних літератів (44,1%).

Звідки береться книжка?

Насамперед, купують у книгарні (71,4%) та позичають у друзів (50%). Погане комплектування державних книгозбірень спричиняє те, що найбільш активна частина читачів починає відходити від бібліотек і ставати реальними покупцями книжок. Помітна тенденція зростання замовлень через служби «Книга — поштою» (8,2%). Жіноцтво частіше позичає книжки в друзів (60%), замовляє через «Книга—поштою» (9,6%).

За віковими ознаками найбільше купують книжки в книгарнях люди зрілого молодіжного (25—30 років) — 88,9% та дорослого віку (35—55 років) — 85,4%, а менше — група після 55 років (60%) та до 18 років (64,1%).

Позичають книжки для читання, передовсім, молоді люди до 18 років (61,5%) та 18—25 років («студентський вік») — 54,4%, а далі йде зниження «позичання» (хоч для групи 35—55 років воно залишається іще досить високим — 40,4%).

Активно замовляють через «Книга—поштою» групи зрілої молоді (25—35 років) — 18,5%, та дорослих (35—55 років) — 14,6%.

Найчастіше користується бібліотекою молодь до 25 років (34—38%). Пріоритет власної книгозбірні — у людей старшого віку (після 55 років) — 26,7%.

За освітнім цензом особливих змін показників не помічено, окрім зменшення в людей із вищою освітою користування бібліотекою та орієнтації на придбання у книгарнях (78,4%) і замовлення поштою (10,8%).

Активна частка осіб, зорієнтованих на «Галактику Гутенберга», купує підручники й професійну літературу (52,7%) та художню літературу (45%). Стало купують книжки з історії (20,4%). Придбання дитячих книжок не актуальне лише для аудиторії, яка ще не встигла завести дітей (11,4%). Купівля ж художніх альбомів (доволі дорогих) назагал відповідає числу таких рідкісних любителів мистецтва (за даними соціологічних досліджень 3—4%) — 2,7%.

Хто і як купує книжки?

Ті, що мають прибуток вище середнього, вирізняються більшими витратами на художню літературу (60%). Люди з низькими

статками менше купують підручники й професійну літературу, проте мають вищий від середнього відсоток купування художньої літератури (47,4%). **Вцілому не виявлено посутнього впливу прибутків на жанровий вибір купованої літератури.**

Люди, які мають прибуток вище середнього, зазвичай витрачають до 50 грн. на місяць (60%). Така ж головна рубрика й у людей, які мають середні статки, але цей показник у них нижчий (46,7%). До даної категорії наближаються учні та студенти, які типово витрачають на придбання книг до 50 грн. на місяць (53,4%).

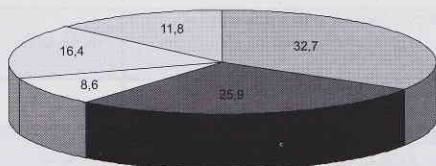
Відзначимо, що жіноцтво за всіма рубриками купування переважає чоловіків, окрім купівлі історичної літератури (30,9% — чоловіки, 12,9% — жінки). Значно частіше (59,5%) за чоловіків (48,4%) жінки купують підручники й професійну літературу. **Відтак жінок можна вважати більш сталим покупцем.**

Повчальні вікові вибори в покупців. У групі до 18 років пріоритет надається художній літературі (50%), а далі — підручникам (39,5%) та (що вельми симптоматично) історичній літературі (34,2% за середніх показників 20,4%). У студентства (18—25 років) на першому плані — придбання підручників і професійної літератури (54,2%) та художньої літератури (51%), і найнижчий серед усіх вікових груп інтерес до історичної літератури — 8,5%!

Із віком знижується кількість придбання художньої літератури, особливо після 55 років (23%) і зростає інтерес до професійної та історичної літератури (пік — у групі після 55 років: 46%).

Цікава особливість зближення структури (і читання, і купівлі) крайніх вікових і освітніх груп, особливо в рубриці «підручники, професійна література» та «історична література».

Як часто купуємо?

Найбільшою є група, яка купує книжки раз на три місяці (32,7%) та група, яка купує книжки щомісяця (25,9%). Разом вони становлять більшість покупців (58,6%). Фанатики книжки, які без неї жити не можуть і купують щотижня, становлять 8,6%.

Інші покупці — раз на півроку (16,4%) та раз на рік (11,8%) — можуть бути віднесені до нерегулярних або випадкових, до аудиторії, котра цікава як резерв можливого зростання активу покупців.

За гендерною ознакою можна сказати, що, хоч жінки більше зорієнтовані на

придбання книжок, але вони є лідерами купівлі в групі «раз на три місяці» (42%), а чоловіки — у групі «щомісяця» (33,7%).

У віковому розрізі вирізняється найчастішим купуванням група школярів (до 18%), 34,2% яких купує книжки щомісяця.

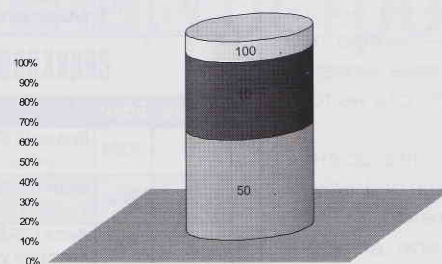
Але **безумовним лідером тут є найбільш соціально-активна група 25—35 років**, 20,8% якої купують книжки щотижня, 33,3% — щомісяця і 25% — раз на півроку. Після 35 років і далі найчастіше купують книжки раз на три місяці (коливання в межах 40—46%).

За освітнім рівнем лідером є група покупців із вищою освітою (15,1% купує книжки щотижня, 27,4% — щомісяця, 34,2% — раз на три місяці). Типовим для всіх інших рівнів освіти є придбання книжок раз на три місяці (30—50%).

Ті, що купують книжки щотижня, обирають насамперед художню літературу (47,4%) та підручники й історичну літературу (по 31,6%). Близькі дані й у інших групах; лише ті, хто купує книжки раз на півроку та раз на рік, менше купують історичну літературу (13%).

Специфічним для тих, хто рідко купує книжки, є захоплення детективами й значне пониження рівня читання інших видів літератури.

Скільки витрачаємо?

Майже половина (47,3%) респондентів вважає, що витрачає на книжки до 50 грн. на місяць, 36,4% — до 10 грн., 9,5% — до 100 грн.

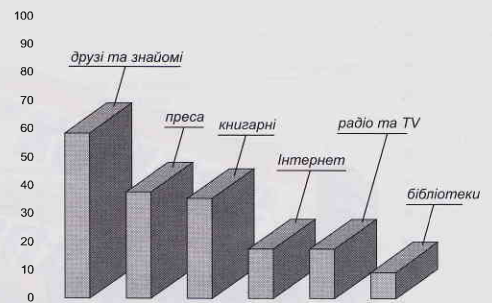
Жіноцтво є лідером невеликих витрат (до 10 грн. на місяць) — 42,8%, чоловіки найчастіше витрачають до 50 грн. (51%).

Виділяється група 35—55 років, 60% якої витрачає на книжки до 50 грн. на місяць, 32% — до 10 грн. на місяць і 12% — до 100 грн. на місяць.

За освітнім рівнем більшими витратами на книжку вирізняються люди з вищою освітою та студенти.

Рекламна павза

Основними джерелами інформації про нові книжки для опитаних є друзі та знайомі (58,6%), преса (37,7%), книгарні (35,4%), Інтернет (17,7%), радіо та телебачення (17,7%) та в дуже незначній мірі — бібліотека (9,55%), роль якої в забезпеченні читання деградує.

Жіноцтво дізнається про книги переважно від друзів (66,7%), із преси (44,4%), радіо й телебачення (20,5%). Чоловіки переважно теж — від друзів (50%), але далі — в інший спосіб: через книгарні (43,1%) та з Інтернету (19,6%).

За віковим цензом: школярі дізнаються про нові книжки від друзів (69,2% — найвищий показник) і з Інтернету (28,2%). Інформація від друзів і знайомих переважає також у групі до 35 років. Книгарня конкурує з пресою в поінформованні групи до 55 років. Інтернет як джерело найбільш популярне, крім школярів, у групі 25—35 років (28,6%).

За освітою виділяється група з середньою освітою (синонім «школярів») своєю прихильністю до Інтернету та група людей з вищою освітою, для якої меншу вагу має інформація від друзів, а визначальною є інформація з преси (46%) і книгарень (43,4%).

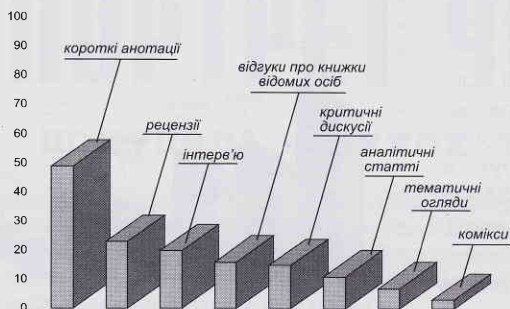
Книжки та преса

Оскільки 72% респондентів — львів'яни, немає дивного в тому, що найбільше вони цікавляться книжковими рубриками саме львівських газет: «Поступ» (35,4%), «Високий замок» (34%), «Львівська газета» (17,7%), «Молода Галичина» (5,4%), «Ратуша» (3,2%), «Експрес» (2,7%). Загальноукраїнські видання викликають помітно менший інтерес: «Пік» (26,4%), «День» (19%), «Дзеркало тижня» (12,3%), «Україна молода» (11,4%). Серед літературно-книжкових видань рейтинг такий: «Книжник-review» (20,4%), «Літературна Україна» (18,6%), «Критика» (17,3%), «Сучасність» (11,8%), «Книжковий огляд» (10,9%), «Книжковий клуб плюс» (8,2%).

Слід заважити, що 43% не змогли відповісти на запитання, якими літературно-книжковими виданнями вони цікавляться. А найвідданішими читачами журналу «Книжник-review» є люди 25—35 років (58,8%), 18—25 років (34%) та 35—55 років (34,5%). Причому, майже незалежно від рівня освіти (трохи виділяється група людей з вищою освітою — 39,2%, та з середньою освітою — 37,5%).

Що шукають у газетах?

За свідченнями респондентів, «про нові книжки найцікавіше читати» насамперед короткі анотації — 49,1%. На другому місці —

рецензії (23,2%) та інтерв'ю з авторами (20%). На третьому — відгуки про книжки відомих осіб (16,8%); далі — критичні дискусії (15,4%) й аналітичні статті (11,8%). Інші жанри оцінки творів мають набагато нижчий авторитет: тематичні огляди — 6,8%, комікси за мотивами твору — 3,2%.

Жінки більше цікавляться інтерв'ю з авторами (27%), відгуками відомих осіб (20,7%), дискусіями критиків (20,7%) та тематичними оглядами (9%), у той час як чоловіки більше полюбують рецензії.

На короткі анотації переважно «западає» група 18—25 років (58,7%); рецензіями, як і порівняльними статтями, захоплюється соціально найдинамічніша група 25—35 років (38,4%); група зрілого віку (35—55 років) надає перевагу жанру інтерв'ю та відгукам відомих персон, а коміксами за мотивами творів цікавиться тільки молодь (до 18 років — 7,2%, 18—25 років — 4,3%).

За освітнім рівнем значної диференціації не спостерігається, окрім людей із вищою освітою, які акцентують увагу на рецензіях, аналітичних статтях та інтерв'ю з авторами.

Потверджується відома істина: людина насамперед реагує на «відомість»: 40,4% респондентів цікавляться інформацією лише про книжки раніше знаних ними авторів. Але так само діє закон випадковості й допитливості — «читаю про книжки все, що трапляє мені на очі» — 38,4%). Певне значення мають скандали навколо автора/книжки — 11,4%, але не таке значення, як зазвичай вважають.

Виділяється група «читачів-покупців», ціннісно чітко орієнтована в книжковому асортименті, яка цікавиться лише рецензіями відомих їм критиків (9,1%). Це, очевидно, читацька еліта.

Існує й певне коло інтересантів, котре бере до уваги світське життя літератів та видавців (6,8%), але якою мірою це впливає на вибір книжки, визначити важко.

Рейтинг брендів

Зважаючи на те, що основну масу опитаних складала молодь західного регіону, лідери читацького репертуару мають виразну галицьку орієнтацію (прикметно, що 39% не назвали нікого):

1. *Юрій АНДРУХОВИЧ* — 41,8%.
2. *Оксана ЗАБУЖКО* — 31,3%.
3. *Юрій ПОКАЛЬЧУК* — 14,9%.
4. *Юрій ВИННИЧУК* — 14,2%.
5. *Любка ДЕРЕШ* — 13,4%.
6. *Ігор КАЛИНЕЦЬ* — 12,7%.
7. *ІЗДРИК* — 11,2%.
8. *Дмитро ПАВЛИЧКО* — 11,2%.
9. *Роман ІВАНІЧУК* — 9,7%.
10. *Лесь ПОДЕРВ'ЯНСЬКИЙ* — 8,2%.
11. *Юрій РОГОЗА* — 7,4%.
12. *Іван ДРАЧ* — 5,2%.
13. *Павло ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ* — 5,2%.
14. *Ліна КОСТЕНКО* — 4,5%.
15. *Олесь БУЗИНА* — 3,7%.

ПІДСУМКИ РОКУ: «ОБРІЇ»
науково-популярна література, практична психологія

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кг
1.	698	<i>Пауло ФРАЙРЕ. Вчителі як працівники культури: листи до тих, хто насмілився вчити.</i> — Х.: Акта, 264 с.	ч.14'03
2.	504	<i>Віталій і Володимир КЛИЧКО. Наш фітнес.</i> — К.: Софія, 192 с.	чч.13.23'03
3.	460	<i>Тарас КАЛЯНДРУК. Таємниці бойових мистецтв України.</i> — Л.: Піраміда, 288 с.	чч.4.9.11.13.14'03
4.	453	<i>Пауло ФРЕЙРЕ. Педагогіка пригноблених.</i> — К.: Юніверс, 168 с.	—
5.	374	<i>Луїза ДЕРМАН-СПАРКС. Антидискримінаційні методи виховання дітей дошкільного віку.</i> — К.: Веселка, 262 с.	ч.10'03
6.	327	<i>І.М. ТИТАРЕНКО. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності.</i> — К.: Либідь, 376 с.	ч.17'03
7.	306	<i>Твоя улыбка; Твоя мудрость.</i> — К.: Амадей, 160 с. + 128 с.	—
8.	239	<i>Юрга ИВАНУСКАЙТЕ. Путешествие в Шамбалу.</i> — К.: Софія; Москва: Гелиос, 400 с.	ч.3'03
9.	239	<i>Юрій РУДЕНКО. Основи сучасного українського виховання.</i> — К.: В-во ім. О.Теліги, 326 с.	—
10.	232	<i>Джон ГРЕЙ. Мужчины с Марса, женщины с Венеры.</i> — К.: Софія; Москва: Гелиос, 368 с.; 400 с.	ч.7'03
11.	217	<i>Діловий етикет. Сер. «Бібліотека ділової людини».</i> — К.: Альтерпер, 368 с.	ч.7'03
12.	210	<i>МА ЦЗИЖЕНЬ, М.М.БОГАЧИХИН. Цигун: история, теория, практика.</i> — К.—Москва: Софія, 479 с.	ч.16'03
13.	174	<i>А.ГРЕЧИНСЬКИЙ, Т. ПЕДАН. Знайди гармонію в житті. Сер. «Соціоніка про людину».</i> — К.: Задруга, 380 с.	ч.7'03
14.	86	<i>А.Б.ХАТФИЛД, Гарриет П. ЛЕФЛИ. Как выжить с психическим заболеванием.</i> — К.: Сфера, 299 с.	ч.15'03

енциклопедичні та довідкові видання

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кг
1.	1024	<i>Валерій ВОИТОВИЧ. Українська міфологія.</i> — К.: Либідь, 664 с.	ч.17'03
2.	784	<i>Енциклопедія постмодернізму.</i> — К.: Основи, 503 с.	ч.3'04
3.	570	<i>Лесь СТАВИЦЬКА. Короткий словник жаргонної лексики української мови.</i> — К.: Критика, 336 с.	чч.18.23.24'03 2'04
4.	472	<i>Борис КУХТА та ін. Політична думка. Словник: категорії, поняття і терміни.</i> — Л.: Кальварія, 500 с.	—
5.	308	<i>Психиатрический энциклопедический словарь.</i> — К.: МАУП, 1196 с.	—
6.	291	<i>Українські ресурси мережі Інтернет.</i> — К.: Український центр політичного менеджменту, 294 с.	чч.14.18'03
7.	282	<i>Микола ТИМОШИК. Історія видавничої справи.</i> — К.: Наша культура і наука, 496 с.	ч.15'04
8.	270	<i>Борис ГРАНОВСЬКИЙ. Історія національного друку України в бібліографії за 1483—2000 рр.</i> — К.: Геопринт, 495 с.	—
9.	223	<i>Євген БУРОВ. Комп'ютерні мережі.</i> — Л.: Бак, 584 с.	—
10.	130	<i>Емілія ОГАР. Словник-довідник з видавничої справи. Україно-російський, російсько-український.</i> — Л.: Палітра друку, 264 с.	ч.21'04
11.	94	<i>Наталія ЯКОВЕНКО, Валентина МИРОНОВА. Латинська мова.</i> — Л.: Видавництво Українського Католицького Університету, 468 с.	ч.19'04
12.	79	<i>Надія ЗЕЛІНСЬКА. Наукове книговидання в Україні.</i> — Л.: Світ, 268 с.	—
13.	68	<i>Елісон БЕЙВЕРСТОК. Як продавати книги.</i> — Х.: Каравела, 352 с.	чч.11.14'03
14.	60	<i>Новая скрижаль. Объяснение о церкви, о литургии и о всех службах и утварях церковных.</i> — Почаїв: Свято-Успенська Почаївська Лавра, 552 с.	—

ТРИМАЙ КУРС!

Новини

Політика

Спорт

Актуально, гостро, цікаво

Бізнес

Розваги

Ексклюзив

КОМПАС
СНГ

ПОПУЛЯРНЕ МІЖНАРОДНЕ ВИДАННЯ

03151, Україна, м. Київ
вул. Волинська 48/50,
тел.: +38 044 247 9492
тел./факс: +38 044 249 9845

ПІДСУМКИ РОКУ: «ПОСТАТІ»

публікації, біографії, мемуари (до 1921 р.)

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кр
1.	583	Євген ЧИКАЛЕНКО. Спогади. Т.1 (1861—1907). Сер. «Vita Memoriae». — К.: Темпора, 416 с.	4.23'03
2.	519	Євген ЧИКАЛЕНКО. Зібрання творів в 7 томах. Том 1. Спогади. — К.: Рада, 431 с.	4.9'03
3.	498	Ісак МАЗЕПА. Україна в огні й бурі революції. Сер. «Vita memoriae». — К.: Темпора, 607 с.	чч.16.23'03
4.	416	Чернігівські Афіни (Лазар Баранович). — К.: Мистецтво, 288 с.	чч.13.14'03
5.	383	Віталій КОВАЛИНСКИЙ. Семья Терещенко. — К.: Преса України, 387 с.	—
6.	372	З.І. ХИЖНЯК. Ректори Києво-Могилянської Академії 1615-1817 рр. — К.: КМ Академія, 192 с.	4.7'03
7.	274	Микола ЧАБАН. Діячі Січеської «Просвіти» (1905—1921). Біографічний словник. — Дніпропетровськ: ІМА-прес, 536 с.	чч.13.14'03
8.	255	Листи до Михайла Коцюбинського. Тт. 3, 4. — Чернігів: Чернігівські обереги, Ніжин: Аспект-поліграф, 480 + 400 с.	4.7'03
9.	216	Микола СУМЦОВ. Слобожане. Історико-етнографічна розвідка 1918 р. — Х.: Акта, 278 с.	—
10.	215	Леонід ОСАУЛЕНКО, Володимир ЗАСЕКИН, Гетьман України Павло Скоропадський. Книга 1. — Луцьк: Волинська обласна друкарня, 588 с.	4.18'03
11.	83	Ніла ЗБОРОВСЬКА. Моя Леся Українка. — Тернопіль: Джура, 228 с.	—
12.	81	Іван БОБЕРСЬКИЙ. Щоденник (1918-1919). — К.: КМ Академія, 260 с.	4.12'03
13.	51	Юрій ХОРУНЖИЙ. Шляхетні українки. — К.: В-во ім. О.Теліги, 207 с.	4.4'04
14.	34	Іван ОГІЄНКО (митрополит Іларіон). Тарас Шевченко. — К.: Наша культура і наука, 440 с.	4.11'03

публікації, біографії, мемуари (після 1921 р.)

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кр
1.	784	Вячеслав ЛИПІНСЬКИЙ. Листування. Т.1 (А—Ж). — К.: Смолоскип, 960 с.	4.3'04
2.	532	Митрополит Андрій Шептицький. Документи і матеріали 1941—1944. — К.: Дух і Літера, 312 с.	4.3'04
3.	504	Петро Шелест. «Справжній суд історії ще попереду». Спогади, щоденники, документи, матеріали. — К.: Генеза, 808 с.	4.17'03
4.	386	Михайло СЛАБОШПИЦЬКИЙ. Поет із пекла (Тодось Осмачка). — К.: Ярославів Вал, Вид-во М.П.Коць, 368 с.	чч.10.15.23'03
5.	376	Леся ТАНЮК. Слово. Театр. Життя. Вибране в 3-х томах. — К.: Альтерпрес, 832 + 820 + 88 с.	—
6.	360	Нецензурний Стус. Частина 2. — Тернопіль: Підручники і посібники, 320 с.	—
7.	274	Віктор НЕБОРАК. Введення у БУ-БА-БУ. Сер. «Приватна колекція». — Л.: Піраміда, 216 с.	4.24'03
8.	185	Визвольні змагання очима контррозвідника. Документальна спадщина Миколи Чеботаріва. Сер. «Vita Memoriae». — К.: Темпора, 288 с.	—
9.	164	Ольга ГОНЧАР. Щоденники. Т.1 1943—1967. — К.: Веселка, 455 с.	4.9'03
10.	155	Богдан БОЙЧУК. Спомини в біографії. Сер. «Українські мемуари» — К.: Факт 200 с.	—
11.	126	Київські неокласици. Сер. «Українські мемуари». — К.: Факт, 352 с.	чч.6.8.9'03
12.	73	Одержимість: Інтерв'ю Юрія Зайцева з Ігорем Калинцем. — Л.: Інститут українознавства ім. Крип'якевича, 178 с.	чч.9.13'03
13.	47	Юрій ВИЛЕНСКИЙ, Юрій МУРАВЬЄВ. Александр Івченко: авиация и личность. — К.: Факт, 272 с.	4.23'03
14.	17	Ірина ЧЕРНОВА-СТРОЙ. Юрий Башмет — грани совершенства. — Л.: Піраміда, 208 с.	4.16'03

КРИТИЧНЕ ПОЛЕ

ПАЛИТИ — НЕ ПАЛИТИ?

Нещодавно письменники та видавці спалили рукописи книжок перед Кабінетом Міністрів. Акція отримала чималий розголос у пресі та на телебаченні. Думки були різні (залежно від заангажованості каналу чи видання): від твердження, що це велика перемога наших видавців та літератів, адже на другий день нібито були зняті податки на видання вітчизняної книжки, до відвертої брехні, немов би це суто політична акція, яку влаштувала опозиція. Було й кулуарне: мовляв, таким чином деякі видавництва та письменники зробили собі піар.

Світлана Фостякіна. Родика

Ірен РОЗДОБУДЬКО

Чи була ця акція перемогою та символом єднання письменників, чи — рекламним заходом або черговою профанацією, залишиться такою ж таємницею, як, скажімо, інші «громадські ігри», у яких натовп плекає ілюзію своєї значущості, а насправді є лише маріонеткою в чіхось «очманілих» рученятах. Мова не про те...

Авторка цих рядків, звичайно ж, була перед Кабміном разом із іншими. І також відчувала піднесення, а другого дня, коли поважні чиновники на всіх центральних каналах поблажливо заспокоювали «бунтівників», мовляв, усе давно вирішено, — майже ейфорію під назвою «Ми перемогли!». Перемогли тим, що спалили рукописи... Піррова перемога.

Кілька днів потому чомусь подумала: а чи був на цій доленосній акції Іван Малкович? Адже він також — видавець, і йому теж було б що кинути до вогнища. Наприклад, малюнки Єрка або чийсь нові казки. Це було б круто! Але, певно, в Івана був робочий день... Мені можуть закинути: звичайно ж, видавництво Малковича — «розкручене», його книги перемагають на конкурсах, мають широкий попит. Проте, вибачайте, хто «розкручує» це видавництво, як не сам видавець?

Особливість українського бізнесу (будь-якого, і книжкового також) полягає в тому, що тільки-но ти почав якусь справу та отримав перший прибуток, як голова йде обертом від запаху грошей і їх дуже тяжко випустити з рук. Я б назвала це «синдромом Лазаренка». Але ж, як писав старий Маркс, гроші повинні працювати. Принаймні перші десять (!) років. Це багато, якщо мрієш щорічно відпочивати на Канарах і, в принципі, нормально для становлення потужного й успішного проекту. Нещодавно розмовляла з головним редактором відомої та популярної газети, який сказав буквально таке: «Дев'ять років ми тільки тим і займалися, що мітили територію!» Реклама, розкрутка, піар будь-якого кольору, часто агресивне втовмачування споживачеві, що саме цей продукт є найкращим... Але газета — продукт колективний, книга —

ПІДСУМКИ РОКУ: «ГОЛОСИ»

сучасна українська поезія

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кр
1.	716	Олег ЛИШЕГА. Снігові і вогню. — Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 95 с.	чч.4,7'03
2.	612	Василь ГОЛОБОРОДЬКО. Українські птахи в українському краєвиді. Сер. «Ars poetica». — Х.: Акта, 97 с.	чч.18,24'03
3.	588	Василь ГЕРАСИМ'ЮК. Була така земля. — К.: Факт, 392 с.	чч.12,14,21'03
4.	435	Тарас ФЕДЮК. Таємна ложа. — Л.: Кальварія, 160 с.	чч.11,12'03
5.	362	Микола ВОРОБИЙОВ. Слуга півонії. — К.: Просвіта, 344 с.	чч.24'03; 3'04
6.	350	Петро МІДЯНКА. Дижма. Сер. «Критичні тексти». — К.: Критика, 120 с.	чч.19'03; 1,3'04
7.	321	Сергій ЖАДАН. Історія культури початку століття. Сер. «Критичні тексти». — К.: Критика, 88 с.	чч.19,22,23'03; 3'04
8.	281	Василь СЛАПЧУК. Солом'яна стріха Вітчизни. — Луцьк: Волинська обласна друкарня, 176 с.	чч.11'03; 1'04
9.	250	Олександр ІРВАНЕЦЬ. Любіть!.. Сер. «Критичні тексти». — К.: Критика, 112 с.	чч.20'03; 3'04
10.	237	Володимир ЦИБУЛЬКО. Видране. Вигране. Вирване. Випране. — Бердичів: Бердич, 112 с.	ч.15'03
11.	216	Сергій НАБОКА. Увага №0. — К.: Книжник-review, 170 с.	чч.17,20,22'03
12.	211	Володимир ЦИБУЛЬКО. Книга застережень 999. — Х.: Фоліо, 143 с.	—
13.	111	Анна БІЛА. Субмарина для Марінетті. — Донецьк: Норд-прес, 43 с.	—
14.	55	Петро КОРОБЧУК. Рецидив; Володимир КАШКА. Мала методика; Андрій ПІДПАЛИЙ. Події та невідворотність; Вікторія СТАХ. Ритуальне самогубство. Сер. «Ковчег», №4. — Л.: Кальварія, 32 + 32 + 32 + 32 с.	—

художня есеїстика

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кр
1.	706	Олександр БОЙЧЕНКО. Щось на кшталт ша-токуа. — Івано-Франківськ: Лілея-НВ 136 с.	чч.22'03; 1'04
2.	643	Оксана Забужко; Юрій Іздрик; Олег Лишега; Юрій Андрухович. Сер. «інший формат» — Івано-Франківськ: Лілея НВ, 47+57+47+57 с.	чч.11,15,24'03
3.	540	Нерви ланцюга. 25 есеїв про свободу. — Л.: Лексикон, 192 с.	чч.19,23'03; 1'04
4.	538	Гендер. Фемінність / маскуліність. — Л.: І, 467 с.	ч.10'03
5.	431	Олександр КРИВЕНКО, Володимир ПАВЛІВ. Енциклопедія нашого українознавства. — К.: Дух і Літера, 140 с.	ч.19'03
6.	334	Андрій СОДОМОРА. Сивий вітер. — Л.: Літопис, 270 с.	ч.8'03
7.	296	Андрій СОДОМОРА. Лініями долі. Літературні портрети. — Л.: Літопис, 374 с.	—
8.	282	Український BEST. Книжка року-2002. — К.: Книжник-review, Радуга, 256 с.	ч.5'03
9.	219	Ігор БОНДАР-ТЕРЕЩЕНКО. Текст 1990-х.: герої та персонажі. — Тернопіль: Джура, 207 с.	ч.23'03
10.	182	Василь БИКОВ. Хресна дорога. — К.: Веселка, 158 с. За сприяння МФ «Відродження»	ч.13'03
11.	63	Михайло НАЄНКО. Інтим письменницької праці. — К.: Педагогічна преса, 280 с.	—
12.	39	Олена ЛОГВИНЕНКО. Дзвін тиші. — К.: Просвіта, 240 с.	—
13.	36	Ігор ПАВЛЮК. Діагностика і прогностика брехні. Екскурси в теорію комунікації. — Л.: Сполум, 80 с.	—
14.	34	Петро СОРОКА. Ліра і терни. Десять етюдів про Бориса Демківа. — Тернопіль: Джура, 100 с.	—

Віктор Терен

Доній, Микола Вересень

індивідуальний. І тому, як

на мене, треба рекламувати не саме видавництво, а його авторів, не забуваючи про те, що короля робить почет.

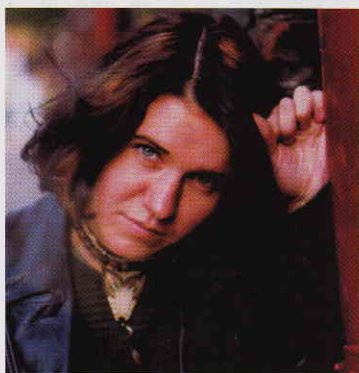
Якби ми визнавали такі поняття, як маркетинг та реклама (мабуть, прочитавши ці слова, хтось іронічно посміхнеться), справи з українською книгою пішли б краще. Чому зараз на кожному кроці й у кожному виданні захоплено пропагуються такі, в принципі, посередні автори, як Коельо, Бегбеде та навіть (не побоюся цього імені) Мураками? Уже не кажучи про Річарда Баха з його «буддистськими» казочками для початкової школи. Коли імпазантний пан Фредерік Бегбеде пив коньяк по всіх книгарнях Києва, куди його водили на виступи, я думала про те, що наш письменник N (маю на увазі пару-трійцю конкретних прізвищ) виглядав би набагато цікавіше. Принаймні, не гірше. Але, судячи з особливостей ментальності — нам досі хочеться, щоб «у сусіда згоріла хата». А рукопис він і сам спалить...

І наостанок. Зараз шукаю книжку Василя Слалчука. Бо прочитала про нього одразу в кількох виданнях. І думаю зі впевненістю: якщо з місяць цей автор «світитиметься» на телебаченні — у будь-яких програмах, не нехтуючи й «бла-блашними» ток-шоу — наклад його книги, за законом прихованої реклами, розійдеться дуже швидко. Але це «світіння» треба мудро зорганізувати. І зробити це мають піар-менеджери. Хоча, не впевнена, що така посада взагалі існує в наших видавництвах... **Кр**

Володимир Цибулько

КРИЛА КНИЖКИ РОКУ '2003

Леся ГЕРАСИМЧУК. Керівник і солістка групи «Королівські зайці». За фахом — композитор, випускниця Львівської консерваторії ім. М.Лисенка, де премудрості компонування квартетів та симфоній опанувала в класах Петра Гергелі та Юрія Ланюка. Останній твір — Гімн «Книжки року». Захоплення — виготовлення мініатюр із кераміки.

Кр: — **Леся, чи маєте Ви якісь літературні пріоритети?**

Л.Г. — Не можу сказати, що багато читаю. Проте у своїй творчості я використовую тексти класиків — Тичини, Олеся, Лесі Українки.

Кр: — **А сучасні автори?**

Л.Г. — Якщо хтось із письменників, кому подобається моя творчість, дарує мені книжку — обов'язково читаю. Із останніх книжок таким чином потрапив до моїх рук «Культурний шар» Юрія Макарова. «Експугмацію міста» Світлани Полюєвої я прочитала з іншої причини — у нас був спільний літературно-музичний проєкт. Я вибирала з її текстів шматочки й писала до них музику, практично до кожного — камерний твір. Звичайно, мені було б більше цікавитися літературою, адже у мене батько був досить відомим письменником. Але сталося так, що він писав літературні твори, а я — музику. Такий у нашій родині розподіл.

Кр: — **Чи не виникало у Вас бажання працювати в музичних жанрах, пов'язаних із літературою? Написати, скажімо, оперу?**

Л.Г. — З ідеєю рок-опери я живу вже чотири роки. Але на сьогодні немає сценарію, немає лібрето, які б могли мене задовольнити. Пробували писати багато хто, але все виходило не те, що мені потрібно.

Кр: — **А на готовий сюжет сучасної української літератури, адаптувавши його?**

Л.Г. — Я не шукала сюжету в існуючій літературі. Просто замовляла тексти — не буду говорити, кому, бо не вийшло так, як хотіла. У мене свої вимоги, є сюжет. І хотіла б мати таке лібрето, як сама хочу. А люди звикли займатися творчістю, а не працювати — і тому якось не складається. Навіть зараз сама почала писати сценарій. Але пишу дуже повільно, оскільки я не письменниця.

Кр: — **Але композитор-професіонал, яка написала Гімн на замовлення...**

Л.Г. — Коли я одержала текст пісні про «Книжку року» — бажання читати інші тексти Ірванця у мене не з'явилося. На перший погляд на такий текст написати гімн неможливо. Було доволі складно, але, як мені здається, вийшло непогано. Коли вчиталась, відчула ритміку — воно поклялося на музику. Гімн вийшов якісний — і тому він буде жити. Разом з акцією «Книжка року».

Розмову підтримував Юрій ЧЕКАН

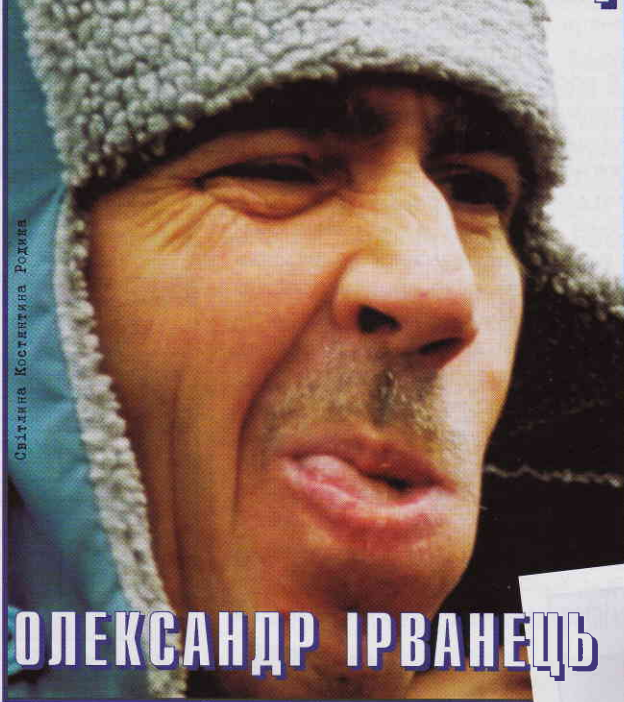
* * *

Оксана ЦЮПА народилася 13 липня 1967 року в Києві. Живе в Ірпені. Закінчила Київський технологічний інститут легкої промисловості за спеціальністю «художнє моделювання одягу». По закінченні працювала на кіностудії ім. Олександра Довженка — асистентом художника з костюмів у кінострічці «Кайдашева сім'я». Займалася також декоративною керамікою, живописом на склі. Пробувала себе як художник із костюмів в театральних постановках — міжнародному проєкті «Nascentes» та спектаклі «Одержима» театру-студії «Будьмо!», пізніше розробила ескізи до постановки «Маленької п'єси

У фєє Філармонії представлена виставка авторських ляльок Оксани ЦЮПИ

ГІМНОТВОРЕЦЬ

ОЛЕКСАНДР ІРВАНЕЦЬ

про зраду для однієї актриси» Олександра Ірванця для харківського театру-студії «Арабески». Оформила книги «Дід Піхто» і «П'ять п'єс» для видавництва «Смолоскип». Працює в техніці печворку (участь у виставці «Клаптикова ковдра», грудень 1997 року, у колективній виставці, грудень 1998 р. в галереї «Триптих»). На межі 1999 і 2000 років брала участь у виставці нетрадиційного текстилю.

Перша персональна виставка ляльок під назвою «Зимова казка» відбулася в галереї «Дім Миколи» груднем 2001-го,

пізніше (2003 р.) — персональна виставка у Кловському лицейі Києва. У січні 2004-го — участь у колективній виставці (галерея «Дім Миколи»).

Роботи перебувають у власності авторки, або ж у приватних колекціях. Здійснила творчі подорожі до Польщі, Чехії, Німеччини, Франції, Італії та Австрії.

Кр

ХРЕСТОМАТІЯ

(класична література, літературознавство, мистецтвознавство, фольклор)

Антична література. Греція: Хрестоматія / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М.Гоголя; Упоряд. Т.В.Михед (відп. ред.), Ю.В.Якубіна. — Ніжин, 2003, 360 пр.(о) Ч.1. — 257 с. Ч.2. — 234 с.

ГОГОЛЬ Микола

Тарас Бульба: Повесть / Пер. з рос. В.Шкляра. — К.: Дніпро, 2003, 163 с., 5000 пр.(п)

ЖУКАЛЮК Микола,

СТЕПОВИК Дмитро
Коротка історія перекладів Біблії українською мовою. — К.: Укр. бібл. т-во, 2003, 110 с., 5000 + 5000 пр.(п) (укр. і рос. мовами)

Зарубіжна література XIX століття: Хрестоматія: Навч. посіб. для 10 кл. загальноосвіт. шк. / Упоряд. О.В.Пронкевич. 2-ге вид., переробл. і доповн. — К.: Пед. преса, 2003, 592 с., 35000 пр.(п)

Література XX века: Хрестоматія для 11 кл. общеобразоват. учеб. заведений с рус. яз. обучения / Сост.: К.М.Пархарева и др. — К.: Освіта: Шк. освіта, 2003, 655 с., 10000 экз.(п)

КОНДРАТЬЕВА Г.Н.

Лингвофилософия (система и парадигма) / Запорож. гос. ун-т. — Запорожье, 2003, 276 с., 100 экз.(о)

МАТЕУШ Віталій

«Сон» Шевченка. Дійсність і сновидіння: (Роздуми). — Хмельницький: Евріка, 2003, 55 с., 100 пр.(о)

МАТЕУШ Віталій

Тарас Шевченко і афоризми. — Хмельницький: Евріка, 2003, 51 с., 100 пр.(о)

Остановись. Запомни. Назови: Кн. памяти криворож. литераторов, погибших 29 ноября 1982 г. в автомобил. катастрофе / Упоряд. А.Г.Липицкий. — Кривий Ріг: Видавн. дім, 2003, 159 с., 500 экз.(о)

ПОГРЕБЕННИК Володимир

Слово — зброя: Літ-ра у творч.

набутку Романа Олійника-Рахманного: (Публіцистика, есеїстика, літературознавство): Навч. посіб. — К.: Ковчег, 2003, 255 с.(п)

РЕП'ЯХ Станіслав

Між Сцилою і Харибдою (Іван Кошелівець) / Черніг. орг. Нац. спілки письменників України; Відп. за вип. М.П.Шкурко, Т.М.Шкурко. Сер. «Портрети земляків». — Луцьк: Волин. обл. друк., 2003, 27 с., 200 пр.(о)

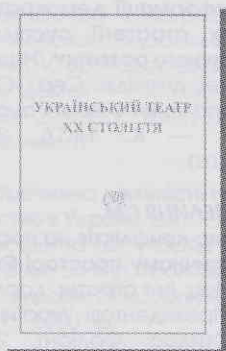

Розстріляне відродження: Антологія 1917—1933: Поезія, проза, драма, есе / Упорядкув., передм. післямова Ю.Лавріненка; Післямова Є.Сверстюка. 2-ге вид. — К.: Смолоскип, 2003, 983 с.(п)

(Рецензія див.: Кр ч.17'02)

САВИЦКАЯ Лариса

На пути обновления: Искусство Украины в 1890—1910-е гг. / НТУ «ХПИ». — Х.: Ексклюзив, 2003, 467 с., 300 экз.(о)

Український театр XX століття / Держ. центр театр. мистецтва ім. Л.Курбаса; Редкол.: Н.Корнієнко (наук. ред.), М.Попович (наук. ред.) та ін. Сер. «Світова театр. культура». — К.: Вид-во ЛДЛ, 2003, 511 с., 1000 пр.(о)

(Рецензія див.: Кр ч.22'03)

ФРАНКО Іван

Поема про створення світу. — К.: МАУП, 2003, 119 с., 5000 пр.(о)

КРАСНЕ**ПИСЬМЕНСТВО**

(сучасна українська та зарубіжна проза й драматургія, зарубіжна поезія)

ГАЙВОРОНСЬКИЙ Петро, ВИННИЧЕНКО Олександр
Чорний колір — шляхетський колір: Повесть. — Донецьк: Схід. видавн. дім, 2003, 116 с., 100 пр.(о)

ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ Павло

Європа 45: Роман / Іл. І.І.Яхіна; Худож.-оформлювач Д.В.Панченко. Сер. «Література». — Х.: Фоліо, 2003, 605 с.(о)

ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ Павло

Первоміст: Роман / Худож.-оформлювач І.В.Осипов. Сер. «Література». — Х.: Фоліо, 2003, 365 с., 2500 пр.(п)

ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ Павло

Розгін. 1. Айголь (Кн.1-2): Роман / Худож.-іл. Л.Е.Чайка; Худож.-оформлювач І.В.Осипов. Сер. «Література». — Х.: Фоліо, 2003, 398 с., 5000 пр.(п)

ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ Павло

Розгін. 2. Персоносфера (Кн.3-4): Роман / Худож.-іл. Л.Е.Чайка; Худож.-оформлювач І.В.Осипов. Сер. «Література». — Х.: Фоліо, 2003, 399 с., 5000 пр.(п)

ПОКАЛЬЧУК Юрій

Шабля і стріла / Худож.-оформлювач Л.Д.Киркач. Сер. «Література». — Х.: Фоліо, 2003, 543 с., 2500 пр.(п)

(Рецензія див.: Кр ч.23'03)

СОФІЯ (класична та сучасна філософія і гуманітаристика)

АСЛУНД Андерс

Розбудова капіталізму: Екон.

перетворення у країнах колиш. радян. блоку / Пер. з англ. Т.Андрусевич. — К.: Дух і Літера, 2003, 637 с.(о)

ГНАТЕНКО Е.А.

Философский проект правового государства в культуре предреволюционной России / Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия независимости Украины. — Луганск: РИО ЛАВД, 2003, 287 с., 500 экз.(с)

КАЗЕНИНА-ПРИСТАНСКОВА Елена

Золотые уста: Жизнь и труды Иоанна Златоуста. — Ровно: Христиан. миссия «Живое слово», 2003, 223 с.(о)

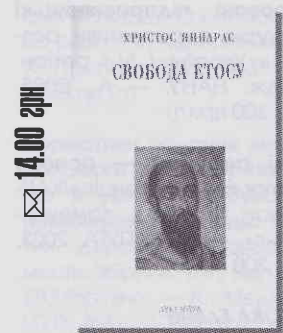
МАРИНОВИЧ Мирослав

Українська ідея і християнство, або Коли гарцюють кольорові коні Апокаліпсису. — К.: Дух і Літера, 2003, 548 с.(п)

МАЩЕНКО Станіслав

Українські мислителі XVI—XVIII століть на Чернігово-Сіверщині: Наук.-попул. нариси. — Чернігів: Чернігів. обсерваторія, 2003, 155 с., 250 пр.(о)

Цивілізація, структура і динаміка: Монографія / І.В.Бойченко, О.В.Романенко, М.І.Бойченко та ін.: За заг. ред. І.В.Бойченка; Ін-т філософії ім. Г.С.Сковороди НАНУ та ін. — К.: Видав. дім КУПРІЯНОВА О.О., 2003, 447 с., 500 пр.(о)

ЯННАРАС Христинус

Свобода етосу / Пер. з англ. — К.: Дух і Літера, 2003, 258 с., 1000 экз.(о) **За сприяння МФ «Відродження»**

Одна з найґрунтовніших праць грецького філософа й богослова присвячена осмисленню фундаментальних етичних проблем. В основі дослідження лежить органічний синтез православно-патристичної традиції зі здобутками філософії екзистенціалізму. У книзі розкривається погляд ученого

17.00 грн

14.00 грн

КНИЖНИКОВЕ ПАВУТИННЯ

на суть моральності людини та етосу як способу усвідомлення її переживання екзистенційного факту свободи.

ПОЛІТЛІКНЕП

(сучасне українське та зарубіжне суспільствознавство)

Антологія української юридичної думки. У 6 т. Т.3. **Історія держави і права України: козацько-гетьманська доба** / Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАНУ; Редкол.: Ю.С.Щемшученко (голова) та ін.; Упоряд.: І.Б.Усенко (відп. ред.) та ін. — К.: Юрид. кн., 2003, 582 с., 500 пр.(п)

Біла книга України, або Вашингтонський консенсус в дії: Наслідки економічних реформ 1991—2001 років / Всеукр. партія «Нова сила»; Авт.-упоряд. Ю.І.Збітнев, М.І.Сенченко. — К.: Книгиня Ольга, 2003, 249 с., 1000 пр.(о)

БРИТЧЕНКО И.Г. **Региональные аспекты банковского рыноковедения** / Донец. гос. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. — Донець, 2003, 291 с., 500 экз.(о)

БУРЯК П.Ю. **Інтегровані підприємницькі структури:** перспективи розвитку в Україні / Ін-т регіон. дослідж. НАНУ. — Л., 2003, 564 с., 300 пр.(п)

Власні ресурси — основа розвитку села / Агенція «КАР-Україна», НЦ Акад. самоврядування». — Л.: ПАПУГА, 2003, 115 с., 300 пр.(о)

ВЛАСОВА Елена **Как организовать работу с персоналом.** — Х.: Консулт, 2003, 295 с., 500 экз.(о)

«Высшее образование в XXI веке: Информация — Коммуникация — Мультимедиа» (МНМК-10): Материалы 10-й юбил. междунар. науч.-метод. конф., 17—19 сент. 2003 г. / Севастоп. нац. техн. ун-т; Редкол.: В.А.Карпенко (председатель) и др. — Севастополь: Вебер, 2003, 192 с., 550 экз.(п)

ГУТКЕВИЧ С.А. **Инвестиционная привлекатель-**

ность аграрного сектора экономики: Монография / Европ. ун-т. — К., 2003, 250 с., 500 экз.(о)

Депутатська недоторканість: Сучас. парламент. та судова практика: прав. аналіз / О.В.Задорожній, М.М.Добкін, А.О.Селіванов, М.В.Харитончук; За ред. О.В. Задорожнього. — К.: Логос, 2003, 287 с., 3000 пр.(о)

ДЖАМАН В.О. **Региональні системи розселення:** демографічні аспекти / Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. — Чернівці: Рута, 2003, 391 с., 300 пр.(п)

ЖУК Орест **Оцінки можливостей входження країн СНГ в світову економіку** (на прикладі компанії «Лукойл»). — К.: Вентурі, 2003, 263 с., 1000 пр.(п)

Захист соціальних прав людини і громадянина в Україні: проблеми юридичного забезпечення: Матеріали нац.-практ. конф., 30 січ. 2003 р. / Київ. ін-т внутр. справ. — К.: Леся, 2003, 199 с., 300 экз.(п)

КИММЕЛ Майкл С. **Гендероване суспільство:** Пер. з англ. — К.: Сфера, 2003, 478 с., 1000 пр.(о) (Рецензія дхв.: Кг ч.2'04)

КОНЫШЕВ Г.А. **Кодекс предпринимателя, или что нужно знать налогоплательщику:** Практ. пособие. — Мариуполь: Рената, 2003, 339 с., 500 экз.(о)

ЛАЗУРЕНКО Владимир, ФИЛИПЕНКО Татьяна **Региональные проблемы экономической преступности:** Монография / Донец. ин-т внутр. дел. — Донець, 2003, 451 с., 1000 пр.(п)

ЛЫСЕНКО Ольга **Время перемен, или путешествие продолжается.** —

Х.: Гармония, 2003, 172 с., 3000 экз.(о)

МАКСИМОВ Н.Ю., МИЛЮТИНА К.Л. **Социально-психологические аспекты проблемы насилия** / Ком. сприяння захисту прав дитини. — К.: ВІПОЛ, 2003, 343 с.(о)

МАРИН О.К. **Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм.** — К.: Атіка, 2003, 223 с., 500 пр.(о)

МАТВІЄНКО В.П., МАТВІЄНКО П.В. **Філософсько-економічні погляди.** — К.: Наук. думка, 2003, 302 с., 5000 пр.(п)

НЕГОДЧЕНКО О.В. **Організаційно-правові засади діяльності органів внутрішніх справ щодо забезпечення прав і свобод людини.** — Дніпропетровськ: Вид-во Дніпропетр. ун-ту, 2003, 445 с., 300 пр.(п)

Общие методические положения по формированию специального режима содействия развитию малого предпринимательства в бизнес-инкубаторах / Т.В.Бережная, А.В.Гайдатов, Я.С.Демченко и др.; Ин-т економіки пром-сти НАН України. — Донець: Юго-Восток, 2003, 184 с., 500 экз.(п)

ПАЛАМАРЧУК В.М., ЛИТВИНЕНКО О.В., ЯНІШЕВСЬКИЙ Е.О.

Трансформації демократії та пошук стратегії суспільно-політичного розвитку / Нац. ін-т стратег. дослідж. Сер. «Стратегія політики і політ. аналіз»; Вип.7. — К.: НІСД, 2003, 119 с.(о)

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Г.М. **Генезис конфликтов на посткоммунистическом пространстве Европы** / Нац. ін-т стратег. дослідж. при Президентів України. — К.: Стило: Фоліант, 2003, 254 с., 500 пр.(п)

Правові основи охорони інформації / В.Ф.Авраменко, Г.О.Брудний, С.І.Жлобінта ін.; За ред. В.О.Хорошка. — К.: ТОВ Поліграф-Консалтинг, 2003, 173 с., 150 пр.(п)

ПРИМАКОВА Елена, ПИРОЖЕНКО Оксана **Основні засоби: бухгалтерський та податковий облік** / 2-е вид., переробл. і доповн. — Х.: Фактор, 2003, 140 с., 10000 пр.(о)

Проблеми впровадження інформаційних технологій в економіці: Тези доп IV міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ірпінь, трав. 2003 р.) / Акад. ДПС України та ін.; Оргкомітет: В.М.Росоловський (голова) та ін.; Відп. ред. П.В.Мельник; Відп. за вип. Л.Л.Тарантул. — Ірпінь, 2003, 690 с., 300 пр.(о)

Проблеми розвитку юридичної науки у новому столітті (До міжнар. дня науки за мир і розвиток): Тези наук. доп. та повідомл. учасників наук. конф. мол. вчених (м. Харків, 25-26 груд. 2002 р.) / Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого; За ред. М.І.Панова. — Х., 2003, 188 с., 150 пр.(п)

Проблемы и перспективы сотрудничества между странами Юго-Восточной Европы в рамках Черноморского экономического сотрудничества и ГУУАМ: Сб.науч. тр. / Хоз. акад. им. Д.Ценова, Донец. нац. техн. ун-т. — Донець, 2003, 519 с.(о)

Прямі іноземні інвестиції та технологічний трансфер у пост-радянських країнах / Під ред. Д.Дайкера; Пер. з англ. під заг. ред. І.Ю.Єгорова. — К.: К.І.С., 2003, 191 с.(о)

САВЧЕНКО Е. БОРЩ Н., МЯКОТА В. **Кассовые операции** / 2-е изд., перераб. и доп. — Х.: Фактор, 2003, 285 с., 5000 + 5000 экз.(о) (рос. і укр. мовами)

САВЧЕНКО Елена, МЯКОТА Виктория **Неприбуткові організації і податковий та бухгалтерський облік** / 5-е вид., переробл. і доповн. — Х.: Фактор, 2003, 211 с., 7000 пр.(о)

САДЕКОВ А.А. **Экологическое регулирование хозяйственной деятельности: зарубежный опыт:** Монография / Донец. гос. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. — Донець, 2003, 106 с., 500 экз.(о)

СЕМЕНЧЕНКО Жанна, БОБРО Анатолий **Сомнительная и безнадежная задолженности** / 2-е изд., перераб. и доп. — Х.: Фактор, 2003, 179 с., 5000 экз.(о)

СИМОВЬЯН С.В. **Банковские платежные карты, как средство предупреждения и противодействия легализации (отмывания доходов) полу-**

ченних преступним путем: Монографія / Нац. ун-т внутр. дел. — Х.: Изд-во Нац. ун-та внутр. дел. 2003, 234 с., 500 экз.(п)

Сільський сектор України на рубежі тисячоліть: У 2 т. / Ін-т економіки НАНУ; Відп. ред.: Л.О.Шепотько, І.В.Прокопа. — К., 2000—2003, 500 пр.(о)

T.1: Потенціал сільського сектора. — 2000, 396 с.
T.2: Соціальні ресурси сільських територій. — 2003, 446 с.

Соціально-економічні, політичні та культурні оцінки і прогнози на рубежі двох тисячоліть: Тези доп. міжнар. наук.-теорет. конф. студентів, аспірантів та мол. вчених, 20 лют. 2003 р., м. Тернопіль / Ін-т економіки і підприємництва. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2003, 428 с., 300 пр.(о)

СТАРІШ Олександр
Теорія відкритих систем як парадигма процесів глобального розвитку: Монографія. — Сімф.: Універсум, 2003, 239 с., 500 пр.(о)

Технологическая инновационная деятельность: организационно-правовой аспект / И.В.Бандурка, С.П.Захарченко, Е.А.Товажнянский, В.Л.Товажнянский; НТУ «ХПИ». — Х., 2003, 262 с., 300 экз.(п)

ТУРЕЦКИЙ О.А.
Национальная экономика и ее регулирование. — Одесса: ОМИЛ, 2002, 378 с., 1000 экз.(п)

ФЕДІВ Іван
Ефективність управління ресурсами територіальних громад: Метод. посіб. — Л.: Папуга, 2003, 311 с., 300 пр.(о)

ФЕДІВ Іван, СОКОЛОВСЬКА Валентина
Комплексний аналіз ефективності управління: теорія та практика: Метод. посіб. — Л.: Папуга, 2003, 399 с., 1000 пр.(о)

Формула успіху — гімназія «Діалог»: реалії та перспективи / Гімназія «Діалог» та ін.; Редак.: Н.А.Побірченко та ін. — К.: Плянди, 2003, 223 с., 500 пр.(п)

ХОМЯКОВ В.І., ТКАЧЕНКО А.П., ТКАЧЕНКО Є.А.
Управління природоохоронною діяльністю в регіоні: організаційні та економічні інструменти / Черкас. держ. технол. ун-т. — Черкаси, 2003, 175 с., 200 пр.(о)

ШУМИЛОВ Олександр
Містичний ключ до України. — К.: ЕКМО, 2003, 434 с., 700 пр.(п)

ОБРІІ
(науково-популярна література, практична психологія, енциклопедичні та довідкові видання)

Банкноти і монети України 2002: Ілюстр. кат. / Нац. банк України; Голов. ред. Л.М.Патрикац. — К., 2003, 103 с., 2000 пр.(о)

Бізнес-Київ'2003: Імідж. альманах / Ред. рада: В.Б.Ялович (голова) та ін. — К.: ДОН-97; Книга, 2003, 239 с.(п)

БУРАКОВА С.О., МАРУЩАК А.М.
Збірник документів інженера з охорони праці: Довідник / Поділ. держ. аграр. техн. акад., Ін-т післядиплом. освіти. 4-те вид., випр. та доповн. — Кам'янець-Подільський: Абетка, 2003, 111 с., 150 пр.(о)

ВАСИЛЬЧУК Анатолій
Функціональна анатомія чакр. — Л.: Каменяр, 2003, 210 с.; 21 арк. іл., 3000 пр.(п)

Все о лекарственных средствах: Целеб. сила растений для женского здоровья: Пер. с англ. Сер. «Здоровье в вашем доме». — Х.: Клуб Семейн. Досуга, 2003, 311 с., 5000 экз.(п)

Доброчинна діяльність і меценатство в Україні. Вип.1. 2003 р. / Авт. ідеї та авт.-упоряд. В.Болгов; Відп. за вип. І.Болгов. — К.: Укр. видавн. консорціум, 2003, 110 с., 5000 пр.

Довідник з Конвенції МДП / Уклад.: С.О.Кокот та ін. — К.: Консультант, 2003, 288 с., 5000 пр.(п)

Домашний медицинский справочник / Сост. В.Преображенский. — Донецк: БАО, 2003, 381 с., 30000 экз.(п)

ДУБОВИЧ Іван
Крайнознавчий словник-довідник / Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. 2-ге вид. — Л.: ПАНОРАМА, 2003, 574 с., 3500 пр.(о)

Европейские университеты: Междунар. имидж. кат.-справ.: Ежегод. изд. / Сост. И.Головенский. Нац. имидж. прог. «Лидеры XXI столетия». — Х.: Восточ.-Укр. биогр. ин-т, 2003, 443 с., 1000 экз.(п)

ЄМЕЦЬ Володимир, МЕЛЬНИК Анатолій, ПОПОВИЧ Роман
Сучасна криптографія: Основні поняття. — Л.: БаК, 2003, 144 с.(о)

Законодавство України про соціальний захист населення: Зб. законів: За станом на 5 лип. 2003 р. / Верхов. Рада України. Б-ка офіц. видань. — К.: Парламент. вид-во, 2003, 380 с., 3000 пр.(о)

ЗАЛЕТОВ О.М., МЮЛЛЕР П., ШЕВЧЕНКО В.І.
Довідник страхового агента: Навч. посіб. — К.: BeeZon, 2003, 255 с., 2000 пр.(п)

Ім крила дала Пирятинщина: Довідник. Ч.2 / Упоряд.: Г.О.Бажан (голова редкол.), О.Г.Бажан. — Кам'янець-Подільський: Абетка, 2003, 103 с., 150 пр.(о)

КИМАКОВИЧ Віктор, ГЕРИЧ Ігор, КУЩ Олег
Лауреати Нобелівської премії з фізіології та медицини: Біогр. нариси. — Ужгород: Закарпаття, 2003, 419 с., 2000 пр.(п)

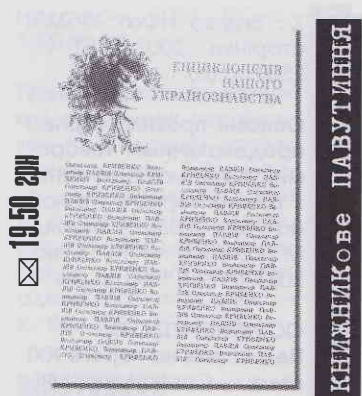
Книга Скорботи України. Черкаська область. Т.1. м.Черкаси / Голов. редкол.: І.О.Герасимов (голова) та ін. Обл. редкол.: А.Ю.Чабан (голова) та ін. — К.: ПВА «Кн. Пам'яті України», 2003, 346 с., 3000 пр.(о)

Коментар до закону «Про судоустрій України» / Верхов. Суд України. — К.: Юрінком Інтер, 2003, 462 с., 6000 пр.(п)

Компендиум'2003 — лекарственные препараты / Под ред. В.Н.Коваленко, А.П.Викторова. — К.: Морион, 2003, 1388 с., 10000 экз.(п)

КОРКІШКО Тимур, МЕЛЬНИК Анатолій, МЕЛЬНИК Віктор
Алгоритми та процесори симетричного блокового шифрування. — Л.: БаК, 2003, 168 с.(о)

КОЧИНА Л.П.
Обучение математике во втором классе: Пособие для учителей. — К.: Літера, 2003, 159 с.(о)

19.50 грн

КРИВЕНКО Олександр, ПАВЛІВ Володимир
Енциклопедія нашого українознавства / 2-ге вид., випр. і доповн. — К.: Дух і Літера, 2003, 141 с., 1000 пр.(о)
(Про життя див.: Кр ч.19'03)

МУЧНИК А.Г.
Комментарий к Конституции Украины. Кн. 1. / Ін-т муніципал. демократії і прав чело-века. — К.: Парламент. изд-во, 2003, 399 с., 500 экз.(п)

Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / За ред. М.І.Мельника, М.І.Хавронюка. — К.: Атіка, 2003, 1056 с., 30000 пр.(п)

Нове законодавство України: За станом на 1 лип. 2003 р. / Уклад. Ю.П.Єлісовенко. — К.: Махаон, 2003, 600 с., 10000 пр.(п)

Новітній українсько-російський словник: Близько 60 тис. слів / Уклад.: О.І.Артох та ін.; За ред. Л.М.Пелепейченко. — Х.: Прапор, 2003, 2003, 1085 с., 3000 пр.(п)

Нормативи надання медичної допомоги дитячому населенню в умовах амбулаторно-поліклінічних закладів: Норматив., директив., правові документи: Збірник. Ч.1. / Відп. за вип. Т.В.Марухно. — К.: Медінформ, 2003, 468 с., 100 пр.(о)

Нормативи надання медичної допомоги жіночому населенню за спеціальністю «Акушерство і гінекологія» в умовах амбулаторно-поліклінічних закладів: Норматив., директив., правові документи / Відп. за вип. Т.В.Марухно. — К.: Медінформ, 2003, — 116 с., 100 пр.(о)

Організація навчального процесу. 2003/2004 навчальний рік: Довідник. Вип. 6 / Нац. фармацевт. ун-т; Уклад.: В.П.Черних та ін.; За ред. В.П.Черниха. Сер. «Академія». —

Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2003, 151 с., 2500 пр.(о)

Основні правила торгівлі продовольчими товарами: Зб. нормат. документів з питань торгівлі: станом на 1 лют. 2003 р. / Упоряд. М.І.Камлик. — К.: Атіка, 2003, 511 с., 1500 пр.(о)

ОСТРОПОЛЕЦЬ С.С.
Педиатрія на порозі ХХІ века: — Севастополь: Вебер; Донецьк, 2003, 142 с., 500 экз.(о)

Охорона культурної спадщини в Україні: Зб. нормат. док. / Укр. т-во охорони пам'яток історії та культури, Центр пам'яткознавства НАНУ і УТОПІК; Авт. передм. П.П.Толочко; Авт.-упоряд.: М.Т.Пархоменко, О.М.Титова. — К.: ХІК, 2003, 111 с., 500 пр.(п)

Протидія відмиванню доходів, здобутих злочинним шляхом: Нормат.-правові акти, міжнар. документи, коментарі / Упоряд.: О.О.Дудоров та ін. — К.: Атіка, 2003, 255 с., 2000 пр.(о)

Разъясняет государственная налоговая администрация Украины: Сб. налоговых разъяснений / ООО Центр «Консульт»; Гл. ред. Б.Юровский. *Энцикл. бухгалтера и экономиста; Сент. 2003.* — Х.: Слово, 2003, 122 с.(о)

САННИКОВА О.П.
Феноменология личности: Избр. психол. тр. — Одесса: СМИА, 2003, 255 с., 350 экз.(п)

СВЯТОВЕЦЬ В.Ф.
Словник образотворчих засобів. Тропи та стилістичні фігури: Навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, Ін-т журналістики. — К., 2003, 173 с.(о)

Сімейне законодавство України: Зб. законодав. та підзакон. актів: Станом на 1 лют. 2003 р. — К.: Атіка, 2003, 512 с., 2000 пр.(о)

СТАХУРСКАЯ Л.Г., ТАРАНОВА Н.А., ЮКАЛО Т.Н.
Энциклопедия знаний. — Донецьк: Сталкер, 203, 767 с., доп. тир. 5000 экз.(п)

СУПРУНЕНКО Владимир
Мы — украинцы: Энцикл. украиноведения / Авт. проекта Г.Ф.Губанова. — Днепропетровск: Днепркнига, 2003, 412 с.; ил., 5000 экз.(п)

Сучасний українсько-російський і російсько-український словник-довідник: 42000 слів і виразів сучас. укр. і рос. мови / Упоряд.: О.В.Грушевський, Г.М.Коляда. — Донецьк: БАО, 2003, 573 с., 15000 экз.(п)

Тези доповідей 5-ої Міжнародної конференції з геометрії та топології пам'яті О.В.Погорелова (1919—2002) / Черкас. держ. технол. ун-т. — Черкаси, 2003, 165 с., 110 пр.(о)

Термінологічний довідник з питань технічного захисту інформації / В.О.Хорошко, І.М.Огаркова, Д.В.Чирков та ін.; За ред. В.О.Хорошка. 3-тє вид., доп. і переробл. — К.: Поліграф Консалтинг, 2003, 285 с., 500 пр.(о)

Типові форми юридичних документів: договори, контракти, угоди, акти, позовні заяви, нормативні матеріали: Довідк. вид. / Упоряд. М.В.Стаматіна. 8-е вид., переробл. та доповн. — Х.: Арсіс, 2003, 831 с., 2000 + 2000 пр.(о) (укр. і рос. мовами)

Удосконалення законодавства України у галузі статистики / Держком. статистики України та ін.; Підгот. Ю.М.Остапчук. — К.: ІВЦ Держкомстату України, 2003, 764 с., 1570 пр.(о)

Україна промислова: Довідк.-біогр. вид. Вип. 2 / Авт. ідеї та авт.-упоряд. В.Болгов; Відп. за вип. І.Болгов. — К.: Укр. видавн. консорціум: Укр. акад. геральдики, товар. знаку та логотипу; Новий Світ та ін., 2003, 208 с., 7500 пр.(п)

Українські часописи Львова. 1848—1939: Іст.-бібліогр. дослідж. Т.3. 1920—1939. Кн. 1. 1920—1928 / Уклад.: М.М.Романюк (керівник проекту), М.В.Галушко. — Л.: Світ, 2003, 909 с., 1500 (п)

Філологічний факультет Одес. нац. ун-ту ім. І.І.Мечникова: Бібліографія. 1991—2001 / Одес. нац. ун-т ім. І.І.Мечникова; Редкол.: Н.М. Шляхова (відп. ред.) та ін. — Одеса: Астропринт, 2003, 245 с., 400 пр.(п)

Харківська область в 2002 році: Статист. щорічник / Держкомстат України. Харк. обл. упр. статистики; За ред. М.А.Чмихало. — Х.: ІНЖЕК, 2003, 602 с., 600 пр.(п)

Хозяйственный кодекс Украины / Сост. М.Бойцова. — Х.: Фактор, 2003, 257 с., 5000 экз.(о)

Хто є хто. Партії та політики: Довідк.-біогр. вид. Вип. 2 ХХІ

століття / Авт. ідеї та авт.-упоряд. В.Болгов; Відп. за вип. І.Болгов. — К.: Укр. акад. геральдики, товар. знаку та логотипу, 2003, 207 с.(п)

Цивільний кодекс України: Офіц. текст. — К.: Кондор, 2003, 399 с.(о)

Чинне законодавство України: За станом на 1 лип. 2003 р. / Уклад. Ю.П.Єлісєвенко. — К.: Махаон, 2003, 795 с., 10000 пр.(п)

Энциклопедия народной медицины / Сост. В.Преображенский. — Донецьк: БАО, 2003, 382 с., 15000 экз.(о)

ЮРОВСКИЙ Дмитрий
Как правильно платить налоги / ООО Центр «Консульт». *Энцикл. бухгалтера и экономиста; №17-18, сент. 2003.* — Х.: Слово, 2003, 413 с.(о)

МИНУВШИНА
(історична література)

БАРГ И.М., СТЕПНЯК Ю.Д.
Стратиграфия и геологическое развитие равнинного Крыма и Керченского полуострова в миоценовую эпоху. — Днепропетровск: Монолит, 2003, 168 с., 150 экз.(о)

ВЕЛИКОЧИЙ Володимир
Джерела до вивчення державного будівництва в ЗУНР: (До 85-ліття Захід.-Укр. нар. Республіки) / Прикарпат. ун-т ім. В.Стефаника. — Івано-Франківськ: ПЛАЙ, 2003, 277 с., 500 пр.(о)

ГОРБИК В'ячеслав, ДЕНИСЕНКО Галина
Военная история Украины в пам'ятках / Ін-т історії України НАНУ; Відп. ред. О.П.Реєнт. — К., 2003, 177 с., 300 пр.(о)

ГРУШЕВСЬКИЙ Михайло
Ілюстрована історія України. — Донецьк: БАО, 2003, 734 с., 30000 пр.(п)

Декабристи в Україні: Дослідження й матеріали. Т.3 / НАНУ. Ін-т історії України; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка; Редкол.: В.А.Смолій (голова проекту). — К., 2003, 256 с., 200 пр.(о)

ЖУРБА Олег
Становлення української археографії: люди, ідеї, інституції / Дніпропетр. нац. ун-т. — Дніпро-

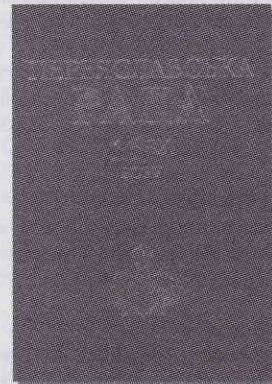
петровськ: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту, 2003, 315 с., 300 пр.(о)

КОСТЮК Микола
Німецькі колонії на Волині (XIX — початок ХХ ст.). — Тернопіль: Підручники і посібники, 2003, 381 с., 500 пр.(о)

КУНИЦА Николай
В бой идут неизвестные легионы: Сказания о русах с доантич. времен. — Измаил: Измаил. гор. тип., 2002, 331 с.(п)

МОРГУН Василь
Суспільно-політичні проблеми розбудови громадянського суспільства в незалежній Україні: Іст. аспект / Донец. нац. ун-т. — Донецьк, 2003, 431 с., 500 пр.(о)

На скрижалях історії: 3 історії взаємозв'язків урядових структур і громадських кіл України з укр.-канад. громадою в другій половині 1940—1980-ті роки / Ін-т історії НАНУ та ін.; Редкол.: П.Тронько (голова) та ін.; Упоряд.: О.Бажан та ін. Сер. «Україна — Канада: історія та сучасність»; Кн.1. — К., 2003, 868 с.(п)

Переяславська Рада 1654 року: (Історіографія та дослідження) / Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М.С.Грушевського НАНУ, Наук. т-во ім. Шевченка в Америці, Канад. Ін-т Укр. студій; Редкол.: П.Сохань (голов. ред.) та ін. — К.: Смолоскип, 2003, ХХ+888 с., 5000 пр.(п) (*Редонзії див.: Ст. чч. 20'03, 3'04*)

ПИВОВАР А.В.
Поселення Задніпровських місць до утворення Нової Сербії в документах середини XVIII століття. — К.: Академперіодика, 2003, 207 с., 300 пр.(п)

ПОЛУНИН Д.Б., САРСАКОВА В.М., ТИТОВА М.В.
Вековой маршрут Одесского трамвая. — Одесса: Маяк, 2003, 238 с.; 16 л. ил.(п)

РАЙНОВ Борис
Очерк історії Килиї. — (Ізмаїл): Измаїл. гор. тип., 2003, 204 с., 3000 экз.(п)

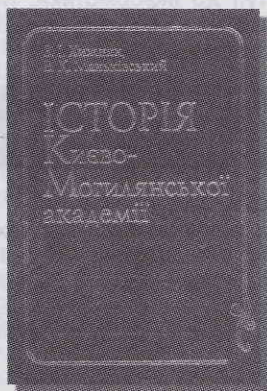
Ретроспективний обзор: Історія становлення і розвитку в Донецькій області спеціалізованих системних структур для стр-ва, реконструкції та техн. перевооруження шахт. 1900—2000 гг. / В.В.Бельий, А.С.Шульга, И.М.Беркович, Г.М.Цурпал. 2-е изд., испр. и доп. — Днепропетровск: Днепропетр. кн. тип., 2003, 433 с., 1000 экз.(п)

СЕРГИЙЧУК Володимир
Сами себе зовували: Діяльність винищувальних батальйонів проти українського руху / Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. — К.: Укр. Видавн. Спілка, 2003, 77 с., 500 пр.(о)

Українська Повстанська Армія — феномен національної історії / Прикарпат. ун-т ім. В.Стефаника, Ін-т історії України НАНУ; Редкол.: В.І.Кононенко (голова) та ін. — Івано-Франківськ: ПЛАЙ, 2003, 136 с., 300 пр.(о)

УРИВАЛКІН О.М., КОНОНЧУК І.М.
Історія України від стародавніх часів до XXI століття. — Ніжин: Аспект-Поліграф, 2003, 258 с., 1000 пр.(о)

ФРОЛОВ Микола
Компартійно-радянська еліта в УСРР (1917—1922 рр.): становлення і функціонування. — Запоріжжя: Прем'єр, 2003, 447 с., 500 пр.(п)

ХИЖНЯК Зоя, МАНЬКІВСЬКИЙ Валерій
Історія Києво-Могилянської академії. — К.: КМ Академія, 2003, 183 с.(п) (Рецензія див.: Ст ч.І'03)

ХМАРСЬКИЙ Вадим
Археографічна діяльність Одеського товариства історії

і старожитностей: Монографія. — Одеса: Астропринт, 2002, 399 с.(п)

ЧОРНИЙ Володимир
Слов'янознавчі студії: Ст. виступи та ювіл. матеріали / Львів. нац. ун-т ім. І.Франка, Ін-т славістики; Передм. Ф.Стебля; Відп. за вип. Р.Шуст. — Л., 2002, 373 с., 300 пр.(о)

ЧУХЛІБ Тарас
Гетьмани і монархи: Укр. держава в міжнародних відносинах, 1648—1714 рр. / Ін-т історії України НАНУ та ін. — К., 2003, 512 с., 300 пр.(п)

ПОСТАТІ
(публікації, біографії, мемуари)

БРОНТЕРЮК Петро
Чорнобильський біль — книга пам'яті: Худож.-докум. оповіді, іст. матеріали, фотодокументи. — Ужгород: Госпрозрахунк. РВБ упр. у справах преси та інформації, 2003, 166 с., 500 пр.(п)

Визначні постаті Тернополя: Біограф. зб. / Терноп. земляцтво в м. Києві «Тернопілля»; Уклад.: О.Бенч, В.Троян. — К.: Дніпро, 2003, 231 с., 3000 пр.(п)

ПАНОВ Б.С.
Донецький національний технічний університет в моєму житті: (Мемуари). — Севастополь: Вебер; Донецьк: ТОВ Комп'ютер Норд, 2003, 204 с., 500 экз.(п)

Ректор третього тисячоліття. II вип. 2003 р. / Авт.-упоряд. В.Болгов; Відп. за вип. І.Болгов. — К.: Медіа-центр Volgov, 2003, 87 с., 7500 пр.(п)

СИНЯВСЬКА О.О.
Історик Олексій Іванович Маркевич: Життя та діяльність: До 100-річчя з дня смерті / Одес. нац. ун-т ім. І.І.Мечникова. — Одеса: Астропринт, 2003, 113 с., 300 пр.(о)

Сівач духовності: Зб. спогадів, ст. і матеріалів, присвяч. проф. Володимирові Полеку / Прикарпат. ун-т ім. В.Стефаника, Наук. т-во ім. Т.Шевченка; Редкол.: Кононенко В.І. (голова), Грещук В.В., Хороб С.І. (упоряд.). — Івано-Франківськ: ПЛАЙ, 2003, 459 с., 500 пр.(о)

ХОРУНЖИЙ Юрій
Шляхетні українки: Есеї-пар-

суни. — К.: Вид-во ім. О.Теліги, 2003, 207 с., 1000 пр.(п)

ШЕНДЕРОВСЬКИЙ Василь
Нехай не гасне світ науки / За ред. Е.Бабчук. — К.: Рада, 2003, 410 с., 5000 пр.(п)
50 нарисів про українських вчених.

ДИТЯЧЕ СВЯТО

Енциклопедія для хлопців: Для серед. та ст. шк. віку / Авт.-упоряд. В.В.Петров. — К.: Школа, 2003, 574 с., 10000 пр.(п)

Захоплююча енциклопедія для хлопчиків / Уклад. О.С.Попова. — Донецьк: БАО, 2003, 510 с., 15000 пр.(п)

Історія географічних відкриттів. Видатні мандрівники. Сер. «Це цікаво». — Х.: МОСТ: Торнадо, 2003, 222 с.(п)

Історія географічних відкриттів. Дослідження материків. Сер. «Це цікаво». — Х.: МОСТ: Торнадо, 2003, 222 с.(п)

ЛЕНЦ Ніколаус
1000 таємниць планети Земля / Пер. з нім. І.К.Салатов. Сер. «1000». — К.: Школа, 2003, 215 с., 10000 пр.(п)

Сучасна енциклопедія для хлопчиків / Уклад. Ю.Полякова. — Донецьк: АЛЬФА-ПРЕС, 2003, 382 с., 2000 пр.(п)

Сучасні диктанти з української мови для 1—4 класів / Упоряд. О.Г.Важенина. — Донецьк: БАО, 2004, 158 с., 15000 пр.(п)

ВІЗИТІВКА

(художні альбоми, представницькі видання, краєзнавча і туристична література)

АНИСИМОВ Александр
Київ і Києвлане: Я вивозю любує из столетий... Кн.2. — К.: Телеграф, 2003, 347 с.(п)

Відпочинок у Закарпатті: Атлас-путівник / Авт. проекту: В.Ільницький, О.Дудаш. — Ужгород: Закарпаття, 2003, 77 с., 3000 пр.(о)

ДЕНИСЮК Володимир, ДЕНИСЮК Іван
Ратнівська земля. — Луцьк:

Надстир'я, 2003, 450 с., 1000 пр.(п)

Туризм і охорона культурної спадщини: український та польський досвід: Монографія / В.Вакулєнко, І.Валентюк, В.Грибан та ін.; Укр. Акад. держ. упр. при Президентіві України. Центр дослідж. адміністрат. реформи. — К.: КІС, 2003, 175 с.(о)

ПІДРУЧНИКИ

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

ГОРБАНЬ І.І.
Теорія ймовірностей і математична статистика для наукових працівників та інженерів / НАНУ. Ін-т пробл. мат. машин і систем. — К., 2003, 243 с., 300 пр.(п)

ДОДАТКО О.І.
Нарисна геометрія: Навч. посіб. / Нац. гірн. ун-т. — Дніпропетровськ, 2003, 119 с., 500 пр.(о)

Збірник задач з елементарної фізики: Навч. посіб. / Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Л.: Вид-во «Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2003, 170 с., 300 пр.(о)

КИНДЕРЕВИЧ А.В., КИЧА Л.І.
Полевая сущность ядерной физики / Укр. акад. оригин. идей. — К.: ЭКСМО, 2003, 329 с., 200 экз.(о)

Магнетизм аморфних та нанокристалічних систем / А.П.Шпак, Ю.А.Куницький, М.І.Захаренко, А.С.Волощенко. — К.: Академперіодика, 2003, 207 с., 300 пр.(п)

МАСЛОВА Л.А.
Дифференциальные уравнения в примерах и задачах: Учеб. пособие / Донбас. горно-металлург. ин-т. — Алчевск, 2003, 221 с., 136 экз.(о)

МАСЛОВА Л.А., ДОЛГОПЯТЕНКО С.И., ПОДОПРИГОРА Л.В.
Интегральное исчисление и его применение: Учеб. пособие / Донбас. горно-металлург. ин-т. — Алчевск, 2003, 166 с., 128 экз.(о)

МИКУЛА М.В.
Міцність та механіка руйнування матеріалів: Навч. посіб. —

Кривий Пир: Мінерал, 2002, 148 с., 300 пр. (п)

СКАФА Е.

Неравенства: эвристико-дидактические конструкции: Учеб.-метод. пособие. Сер. «Эвристическое обучение математики». — Донецк: Фирма ТЕАН, 2003, 125 с., 300 экз. (о)

СКОБЕЛЕВ В.Г.

Локальные алгоритмы на графах / НАНУ. Ин-т прикладной математики и механики. — Донецк, 2003, 217 с., 150 экз. (п)

СУКАЧ Т.Н.

Линейная алгебра и аналитическая геометрия в примерах и задачах: Учеб. пособие / Донбас. горно-металлург. ин-т. — Алчевск, 2003, 221 с., 136 экз. (о)

ФЕДОРЕНКО Н.Д.,

БАЛІНА О.І.,

БЕЗКЛУБЕНКО І.С.

Вища математика: Навч. посіб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. — К.: КНУБА, 2003, 208 с., 100 пр. (о)

Цікава математика: Метод. посіб. для студ.-практикантів / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М.Гоголя; Уклад.: І.П.Краснобока. — Ніжин, 2003, 148 с., 360 пр. (о)

ХІМІЧНІ НАУКИ

Мастильні матеріали та присадки: Тези доп. 8-ї Міжнар. наук.-техн. конф. «Розробка, виробництво та застосування мастильних матеріалів та присадок» (Бердянськ, 8—12 верес. 2003 р. / АТ «АЗМОЛ» та ін.; Редкол.: Ю.А.Ішук (відп. ред.) та ін. — Л.: Вид-во «Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2003, 374 с., 320 пр. (о)

ЯРОШЕНКО О.Г.,

НОВИЦЬКА В.І.

Завдання і вправи з хімії: Навч. посіб. / 5-те вид., випр. й доповн. з прикладами розв'язків за дач. — К.: Станіца, 2003, 235 с., 10000 пр. (о)

НАУКИ ПРО ЗЕМЛЮ

ВАЩЕНКО В.,

ЛІТИНСЬКИЙ В.,

ПЕРІЙ С.

Геодезичні прилади та приладдя: Навч. посіб. / Нац. ун-т «Львів. політехніка», Ін-т геодезії. — Л.: Євросвіт, 2003, 158 с., 500 пр. (о)

ВОЛКОВА Т.П.

Теория и практика поисков и оценки редкометальных месторождений / Донец. нац. техн. ун-т. — Донецк, 2003, 102 с., 400 экз. (о)

Економічна і соціальна географія світу: Навч. посіб. / За ред. С.П.Кузика. — Л.: Світ, 2002, 571 с., 2000 пр. (п)

КРАТЕНКО Л.Я.

Загальна геологія: Навч. посіб. / Нац. гірн. ун-т. — Дніпропетровськ, 2003, 184 с., 600 пр. (о)

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

БЛИЗНЮЧЕНКО О.Г.

Біометрія. — Полтава: РВВ «Тетра» Полтав. держ. аграр. акад., 2003, 346 с., 300 пр. (о)

КОРАБЛЬОВА А.І.

Екологія: взаємовідносини людини і середовища: Навч. посіб. — Дніпропетровськ: Поліграфіст, 2003, 364 с. (о)

КОСАКІВСЬКА І.В.

Фізіолого-біохімічні основи адаптації рослин до стресів / Ін-т ботаніки ім. М.Г.Холодного НАНУ. — К.: Сталь, 2003, 191 с., 150 пр. (о)

Методика викладання біології: Навч.-польовий практикум / В.О.Пашенко, М.В.Гриньова, С.В.Страшко та ін.; За ред. М.В.Гриньової; Полтав. держ. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка. — Полтава: АСМІ, 2003, 185 с. (о)

НИКОЛАЙЧУК В.І.,

НАДЬ Б.Б.

Генетика з основами селекції: Навч. посіб. / Ужгород. нац. ун-т. 2-ге вид., переробл. та доповн. — Ужгород: Медіум, 2003, 195 с., 300 пр. (о)

ПАРТАЛЫ Е.М.

Обрастание в Азовском море. — Мариуполь: Рената, 2003, 378 с., 150 экз. (п)

ПРИПЛАВКО С.О.,

СЕНЧЕНКО Г.Г.,

СУХОВЕСЬ В.В.

Вегетативне розмноження рослин у питаннях та відповідях: Навч.-метод. посіб. / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М.Гоголя; Уклад. — Ніжин, 2003, 122 с., 280 пр. (о)

Современная биология: Тесты теорет. части I, II, IV—VII междунар. биол. олимпиад: Учеб. пособие. Т. 2 / Науч. ред. С.В.Страшко и др.; Пер. О.С.Ясинской. — Полтава: АСМІ, 2002, 176 с. (о)

Сучасна біологія: Тести теорет. частини I, II, IV—VII міжнар. біол. олімпіад: Навч. посіб. Т. 1 / Наук. ред. С.В.Страшко та ін.; Пер. О.С.Ясинської. — Полтава: АСМІ, 2002, 171 с. (о)

**ТЕХНІЧНІ НАУКИ
ВЦІЛОМУ**

КАРИНЦЕВ І.Б.

Сопротивление материалов: Учеб. пособие / Сум. гос. ун-т. — Сумы: Изд-во СумГУ, 2003, 174 с., 300 экз. (о)

**АВТОМАТИКА.
ОБЧИСЛЮВАЛЬНА
ТЕХНІКА**

АЛЕКСЕЕВ А.Н.

Проектирование для World wide web: Учеб. пособие. — Сумы: Изд-во СумГУ, 2003, 100 с., 350 экз. (о)

АНТОНЮК А.О.

Основи захисту інформації в автоматизованих системах: Навч. посіб. / Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.». — К.: КМ Академія, 2003, 243 с. (о)

ГАЛИЦІН В.К.,

СИДОРЕНКО Ю.Т.

Програмні оболонки і пакети: Навч. посіб. / Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2003, 211 с., 260 пр. (о)

ГЛУШАКОВ С.В.,

КНАБЕ Г.А.

Компьютерная графика / 2-е изд., доп. и перераб. Сер. «Учеб. курс». — Х.: Фолио, 2003, 509 с., 10000 экз. (п)

ГЛУШАКОВ С.В.,

СУРЯДНИЙ А.С.

Персональный компьютер для учителя. Сер. «Учеб. курс». — Х.: Фолио, 2003, 507 с., 10000 экз. (п)

ГЛУШАКОВ С.В.,

ЗОРЯНСКИЙ В.Н.,

ХОМЕНКО С.Н.

Программирование в среде Borland C++ Builder 6. Сер. «Учеб. курс». — Х.: Фолио, 2003, 508 с., 1000 экз. (п)

ГЛУШАКОВ С.В.

Программирование на Java: Учеб. пособие. Сер. «Учеб. курс». — Х.: Фолио, 2003, 536 с., 3000 экз. (п)

ГЛУШАКОВ С.В.,

КНАБЕ Г.А.

Corel 11. Все для дизайнера. Сер. «Учеб. курс». — Х.: Фолио, 2003, 536 с., 10000 экз. (п)

МАТВИЄНКО О.В.,

БОРОДКІНА І.А.

Internet-технології: проектування Web-сторінки: Навч. посіб. / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. — К.: Валевіна, 2002, 130 с., 300 пр. (о)

МИЗЮК В.А.

Основы информатики и вычислительной техники. Ч.1. Вычислительная система: Учеб.-метод. пособие. — Измаил: Измаил. гор. тип., 2002, 107 с., 1000 экз. (о)

Основи комп'ютерної стенографії: Навч. посіб. / В.О.Хорошко, О.Д.Азаров, М.Є.Шелест, Ю.Є.Яремчук; Нац. авіац. ун-т, Вінниц. держ. техн. ун-т. — Вінниця: ВДТУ, 2003, 142 с., 175 пр. (о)

Основи програмування в середовищі Турбо-Паскаль: Лекції та завдання до лаб. робіт: Навч. посіб. / І.Демків, П.Каленюк, І.Клюйник та ін.; Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Л.: Каменяр, 2003, 202 с. (о)

Основи роботи з ПЕОМ: Лаб. практикум: Навч. посіб. / Б.В.Гнатів, М.В.Кутнів, Є.М.Максимів, Я.В.Пізюр; Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Л., 2003, 160 с., 150 пр. (о)

ПАРХОМЕНКО М.Д.,

ГОРЕВОЙ І.М.

Моделювання пристроїв та систем автоматичної: Навч. посіб. — Кіровоград: РВП «Кіровоград. держ. техн. ун-ту», 2003, 171 с., 500 пр. (о)

ШЕРМАН М.І.

Вступ до інформатики: Навч. посіб. — К.: Вища освіта, 2003, 143 с. (о)

**ПОЛІГРАФІЧНА
ПРОМИСЛОВІСТЬ**

ЯРЕМА С.М.

Видавничі поліграфічні технології обладнання: (Загальний курс): Навч. посіб. / Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». — К.: Ун-т «Україна», 2003, 319 с., 1000 пр. (п)

**ОСВІТА.
ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ**

Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: Метод. посіб. / Авт.-уклад.: О.Пометун, Л.Пироженко. — К.: А.П.Н., 2002, 135 с., 1000 пр. (о)

Криворізький технічний університет (Короткі нариси) / Авт.-

упоряд.: В.С.Білецька та ін. — Кривий Пир: Мінерал, 2002, 118 с., 300 пр.(о)

КУЛЬЧИЦЬКИЙ С.В., ШАПОВАЛ Ю.І.

Новітня історія України (1914—1939): Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. — К.: Генеза, 2003, 304 с.: іл., карти, 5000 пр.(п)

Методичний вісник — 38: Науково-методичні матеріали до 2003-2004 навчального року. Ч.1 / Кіровоград. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти; Редкол.: В.В.Радул (голова) та ін. — Кіровоград: Імекс ЛТД, 2003, 281 с., 650 пр.(о)

МОРЗЕ Н.В.

Методика навчання інформатики. У 4 ч. Ч.3: **Методика навчання основних послуг глобальної мережі Інтернет:** Метод. посіб. / За ред. М.І.Жалдака. — К.: Навч. кн., 2003, 196 с., 500 пр.(о)

САЛОВ В.О.

Основи педагогіки вищої школи: Навч. посіб. / Нац. гірн. ун-т. — Дніпропетровськ, 2003, 183 с., 1000 пр.(о)

СКАФА Е., ВЛАСЕНКО Е., ГОНЧАРОВА І.

Комплексний підхід к розвитку творчеської личности через систему эвристических заданий по математике (на матеріалі 7 класу): Кн. для учителя. — Донецьк: Фирма ТЕАН, 2003, 239 с., 300 экз.(о)

ТИМОШЕНКО О.В., МІШАРОВСЬКИЙ Р.М., МАХОВ В.Я.

Основи теорії та методики викладання спортивних ігор: Навч.-метод. посіб. / Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. — К., 2003, 213 с., 220 пр.(о)

Формування мислення у підлітків при викладанні зоології: Навч.-метод. посіб. / М.В.Гриньова, С.В.Страшко, Л.А.Животовська, С.П.Пескун. — Полтава: АСМІ, 2002, 335 с.(о)

ЧЕРНИШОВ Д.О.

Педагогічні умови формування інженерного стилю мислення учнів технічного ліцею засобами інформатики: Наук.-метод. посіб. / Асоц. працівників гімназій і ліцеїв України, Донецьк. нац. ун-т, Донецьк. ін-т соц. освіти. — Донецьк: Каштан, 2003, 210 с., 100 пр.(о)

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

ВОЛКОТРУБ Г.Й., ВЕНЦОВСЬКИЙ А.М.

Українська ділова мова: Практикум / Міжрегіон. Акад. упр. персоналом. — К.: МАУП, 2003, 155 с., 5000 пр.(о)

ЗАБАРНИЙ О.В.

Вивчення у школі літератури рідного краю: Навч.-метод. посіб. / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М.Гоголя. — Ніжин, 2003, 173 с., 140 пр.(о)

МАЦЬКО Л.І., МАЦЬКО О.М.

Риторика: Навч. посіб. — К.: Вища шк., 2003, 311 с., 5000 пр.(п)

ПЕТРЕНКО Н.М.

Тренінг з усного перекладу: Навч. посіб. / Дніпропетр. ун-т економіки та права. — Дніпропетровськ, 2003, 260 с., 150 пр.(о)

Русский язык. Пособие по научному стилю речи: Для иностр. студентов подгот. ф-та (мед.-биол. профиль) / Т.П.Цапко, И.Ю.Сойна, В.И.Высоцкая и др. — Х.: Изд-во НФАУ; Золотые страницы, 2003, 239 с., 500 экз.(о)

ШЕВЧУК С.В.

Ділове мовлення: Модульний курс: Підруч. для проф.-техн. закладів освіти. — К.: Літера, 2003, 446 с.(п)

МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

КАСЬЯНЕНКО Л.О.

Работа пианиста над фактурой: пособие по изучению исполнит. интерпретации фактуры фортепиано. произведений / Нац. муз. акад. Украины им. П.И.Чайковского. — К.: Друкар, 2003, 167 с., 500 экз.(о)

ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ. СОЦІОЛОГІЯ. ПСИХОЛОГІЯ

ДОРОНИН А.В.

Практикум по соционике для менеджера: Учеб. пособие / Харьков. гос. экон. ун-т. — Х.: ИНЖЭК, 2003, 100 с., 300 экз.(о)

КАСЬЯН В.І.

Філософія: Відповіді на питання екзаменац. білетів: Навч. посіб. — К.: Вікар, 2003, 374 с.(о)

Молодий будівничий України №13: Матеріали 7-ої міжнар. студент. наук.-практ. конф. «Держ. буд-во в умовах Європ. шляху розвитку України», 15—19 трав. 2002 р. — К., 2002, 319 с., 50 пр.(п)

Молодий будівничий України №14: Матеріали 7-ої міжнар. студент. наук.-практ. конф. «Держ. буд-во в умовах Європ. шляху розвитку України», 15—19 трав. 2002 р. — К., 2002, 254 с., 50 пр.(п)

САСИНА Л.А., МАЖНИК Н.А.

Социология: Учеб. пособие / Харьк. гос. экон. ун-т. — Х.: ИНЖЭК, 2003, 278 с., 1800 экз.(о)

Семья в постатеистическом обществе / Сост. К.Сигов. 2-е изд., испр. и доп. — К.: Дух і Літера, 2003, 359 с., 1000 экз.(п) (Рецензія див.: Кр ч.12'03)

Філософія: Навч. посіб. / Л.В.Губерський, І.Ф.Надольний, В.П.Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф.Надольного. 3-те вид., стер. Сер. «Вища освіта XXI століття». — К.: Вікар, 2003, 457 с.(п)

РЕЛІГІЯ. ТЕОЛОГІЯ. АТЕЇЗМ

КУЗЬ О.Н., БРУНЬКО П.В.

Религиоведение: Учеб. пособие / Харьков. гос. экон. ун-т. — Х.: ИНЖЭК, 2003, 174 с., 1800 экз.(о)

Основи релігієзнавства: Навч. посіб. / О.П.Тарасова, О.О.Петуніна, А.В.Голозубов та ін.; За ред. О.П.Тарасової. — Х.: НТУ «ХП», 2003, 231 с., 500 пр.(о)

Стандарти в гематології / Я.І.Виговський, Ю.С.Король, Л.М.Лукавецький та ін.; За ред. Я.І.Виговської, В.Л.Новака. — Л.: Кварт, 2002, 164 с., дод. наклад 500 пр.(о)

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

История Луганского края: Учеб. пособие / А.С.Ефремов (руководитель авт.коллектива), И.Ю.Бровченко, А.А.Климов, К.И.Красильников и др.; Гл. ред. В.С.Курило. — Луганск: Альма-матер, 2003, 427 с.; 4 л. ил., 11000 экз.(п)

КУЗЬМЕНКО М.М., БЕЛІКОВА Н.Ю., БЕЛІКОВ О.В.

Історія України: Навч. посіб. / Донецьк. держ. ін-т штуч. інтелекту. — Севастополь: Вебер; Донецьк: ТОВ Компьютер Норд, 2003, 133 с., 500 пр.(о)

Практикум з давньої і середньовічної історії України / Львів. нац. ун-т ім. І.Франка; Уклад. О.М.Щодра. — Л., 2002, 195 с., 200 пр.(о)

Українські культурні цінності в Росії: на шляху до діалогу. 1926—1930 / Упоряд.: О.Нестуля, С.Нестуля. Сер. «Повернення культур. надбання України: документи свідчать»; Вип. 3. — Полтава: РВВ ПУСКУ, 2002, 333 с.; 15 арк., 300 пр.(о)

УРИВАЛКІН Олександр
Нарис історії України (середина XIII — середина XVII ст.): Навч. посіб. — Ніжин: Аспект-Поліграф, 2003, 230 с., 500 пр.(о)

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

БІДНЯК М.Н.

Організація управління: Навч. посіб. *Університетська б-ка.* — К.: А.С.К., 2003, 173 с., 30000 пр.(о)

БУТУК А.И.

Экономическая теория: Учеб. пособие / 2-е изд., перераб. и доп. — К.: Вікар, 2003, 668 с.(п)

Бухгалтерський облік: задачі та тести: Навч. посіб. / Одес. нац. акад. зв'язку ім. О.С.Попова. — Одеса, 2003, 276 с., 300 пр.(о)

ГАВРИЛЕНКО В.А.

Экономический анализ производственно-хозяйственной и финансовой деятельности промышленных предприятий: Учеб. пособие / Донецьк. нац. техн. ун-т. — Севастополь: Вебер; Донецьк, 2003, 321 с., 500 экз.(п)

ГОНЧАРОВ А.Б.

Финансовый менеджмент: Учеб. пособие / Харьков. гос.

КНИЖНИКОВЕ ПРАВИЛИННЯ

екон. ун-т. — Х.: ИНЖЭК, 2003, 351 с., 1000 экз.(о)

Економіка промислового підприємства: Навч. посіб. / Донец. нац. техн. ун-т; За ред. Євдокимова, Т.Б.Надтоки. — Донецьк: Новий мир, 2003, 357 с., 400 пр.(п)

КИЗИМА Г.Г., САВИЧ В.І.

Економіка в схемах і графіках: Навч. посіб. / Ін-т менеджменту та економіки «Галиц. Акад.», — Івано-Франківськ: Полум'я, 2003, 177 с.(о)

КОСЕНКОВ С.И.

Маркетинг в схемах: Учеб.-метод. пособие / Харьк. гос. экон. ун-т. — Х.: ИНЖЭК, 2003, 165 с., 500 экз.(о)

КОСТЮК И.С.

Основы менеджмента: Учеб. пособие / Донец. нац. техн. ун-т. — Севастополь: Вебер, Донецк, 2003, 307 с., 300 экз.(о)

КОЧУРА Е.В., КОСАРЕВ В.М.

Модельовання макроекономічної динаміки: Навч. посіб. / Дніпропетр. ун-т. економіки та права. — Дніпропетровськ, 2003, 235 с., 200 пр.(о)

Краткий конспект лекций по курсу «Охрана труда в отрасли» для студентов специальностей ОМД и МТО: Учеб. пособие / Г.И.Чижиков, И.П.Марченко, Б.Е.Михайленко, И.С.Алиев; Донбас. гос. машиностроит. акад. — Краматорск, 2003, 115 с., 150 экз.(о)

МАЛЯРЕВСКИЙ Ю.Д., ТЮТЮННИК П.С.

Финансовый учет: Учеб.-метод. пособие для самост. изуч. дисциплины / Харьк. гос. экон. ун-т. — Х.: ИНЖЭК, 2003, 286 с., доп. тир. 500 экз.(о)

МЕЛЬНИК В.М., ГРИЦАЄНКО І.А., ІВАНИШИНА О.С.

Оподаткування підприємницької діяльності: Навч. посіб. — К.: Кондор, 2003, 160 с.(о)

МОРОЗ О.В., ПАЩЕНКО О.В.

Теорія сучасного брендингу: Монографія / Вінниц. держ. техн. ун-т. — Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2003, 103 с., 100 пр.(о)

ПАВЛЮК І.М.

Бухгалтерський облік основних засобів та інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів / Ін-т мене-

джменту та економіки. — Івано-Франківськ, 2003, 173 с.(о)

ПРОДИУС И.П., ФИЛИПОВА С.В., БАЛАН А.С.

Економіка підприємства: Краткий курс: Учеб. пособие. — Одесса: Астропринт, 2003, 163 с., 500 экз.(п)

САХАРЦЕВА И.И., СЕМЕНОВ Г.А., БЕСКОСТЯЯ Г.Н.

Бухгалтерский учет: (Пособие по выполнению практ. задач): Учеб. пособие. — К.: Кондор, 2003, 349 с.(о)

СИПКО Т.Д.

Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. / Укр. держ. мор. техн. ун-т ім. адмірала Макарова. — Миколаїв: УДМУ, 2003, 194 с., 150 пр.(о)

ТОПТУНОВА Л.М., ВАСИЛЬЕВА Л.В., ШЕВЦОВА Т.В.

Дослідження однофакторної і багатофакторної регресії, аналіз часових рядів у системі statistica: Навч. посіб. / Донбас. держ. машинобуд. акад. — Краматорськ, 2003, 123 с., 100 пр.(о)

ТЯН Р.Б., ХОЛОД Б.І., ТКАЧЕНКО В.А.

Управління проектами: Підручник / Дніпропетр. ун-т економіки та права. — К.: Центр навч. л-ри, 2003, 221 с.(п)

ФЕЩЕНКО Л.В., ПРОНОЗА П.В., МЕРЕНКОВА Л.О.

Фінанси: Навч. посіб. — Х.: ІНЖЕК, 2003, 209 с., 300 пр.(о)

ФИЛИПОВА С.В., ЗАХАРЧЕНКО В.И., БАЛАН В.И.

Економіка підприємства: Практикум: (Сб. задач и производств. ситуаций) / Одес. нац. политех. ун-т. — Одесса: Астропринт, 2003, 204 с., 500 экз.(о)

Финансовые инвестиции (фонды, портфели, риски): Учеб. пособие / И.И.Томаль, В.П.Овсянников, С.В.Подкопаев, И.В.Кочура; Донец. нац. техн. ун-т. — Севастополь: Вебер, 2003, 370 с., 300 экз.(п)

ШКВАРЧУК Л.О.

Ціни і ціноутворення: Навч. посіб. — К.: Кондор, 2003, 212 с.(п)

СТАТИСТИКА

МАРМОЗА А.Т.

Теорія статистики: Навч. посіб.

— К.: Ельга: Ніка-Центр, 2003, 390 с., 2000 пр.(п)

ПОЛІТИКА

ЧЕРНИШ Алексей

Методология и технология современного политологического исследования: Учеб. пособие / Одес. нац. ун-т ім. І.І.Мечникова, Ін-т соц. наук. — Одесса: Астропринт, 2003, 175 с., (о)

ДЕРЖАВА І ПРАВО. ПРИБЛИЖНІ НАУКИ

БАНДУРКА О.М., ГЕТЬМАНЕЦЬ О.П.

Бюджетне право України: Підручник / Нац. ун-т внутр. справ. — Х.: Вид. НУВС, 2003, 151 с.(п)

ДРЬОМІН В.М., ТУЛЯКОВ В.О., ОРЛОВСЬКА Н.А.

Кримінологія: Навч.-метод. посіб. / Одес. нац. юрид. акад. — Одеса: Юрид. л-ра, 2003, 169 с., 500 пр.(о)

Конституційне право України: Підручник / В.Ф.Погорілка, О.Ф.Фрицький, О.В.Городецький та ін.; За ред. В.Ф.Погорілка; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАНУ та ін. 4-те вид. — К.: Наук. думка, 2003, 732 с., 5000 пр.(п)

НЕЧАЄВА Т.С., МИНАКОВ В.Д.

Земельне право: Конспект лекцій / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. — К.: КНУБА, 2002, 156 с., 75 пр.(о)

ОРЛЮК О.П.

Фінансове право: Навч. посіб. — К.: Юрінком Інтер, 2003, 527 с., 12000 пр.(п)

Правознавство: Підручник / С.Е.Демський, В.С.Ковальський, А.М.Колодій (керівник авт. кол.) та ін.; За ред. В.В.Копейчикова. 7-е вид., стер. — К.: Юрінком Інтер, 2003, 735 с., 3000 пр.(п)

ФЕДИНЯК Г.С., ФЕДИНЯК Л.С.

Міжнародне приватне право: Підручник / 3-те вид., доповн. і переробл. — К.: Атіка, 2003, 543 с., 8000 пр.(п)

ЯЦУНСЬКА О.О.

Місцеве самоврядування: світовий досвід та Україна: Навч.-метод. посіб. / Миколаїв. навч.-наук. центр Одес. нац. ун-ту ім. І.І.Мечникова. — Миколаїв: Одеса: «ТОВ Від», 2003, 150 с., 400 пр.(о)

ВІЙСЬКОВА СПРАВА

Безпека в надзвичайних ситуаціях та цивільна оборона: Навч. посіб. / Київ. нац. торг.-екон. ун-т. — К., 2003, 300 с., 500 пр.(о)

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ ВЦІЛОМУ

АДАМЕНКО Олег, КВЯТКОВСЬКИЙ Геннадій
Екологічна геофізика: Підручник / Ін-т менеджменту та економіки. — Івано-Франківськ, 2003, 426 с., 500 пр.(о)

АНИЩЕНКО В.О., БОРОВИЙ В.О.
Моніторинг і охорона земель / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. — К.: КНУБА, 2003, 175 с., 150 пр.(о)

КОВАЛЬЧУК П.І.
Моделювання програмування стану навколишнього середовища: Навч. посіб. — К.: Либідь, 2003, 207 с.(о)

РАДІОЕЛЕКТРОНІКА. ЗВ'ЯЗОК

Почтова зв'язь. Основы и технологии: Учеб. пособие / В.Г.Гулян, М.А.Иванов, В.А.Кравец и др.; НТУ «ХПИ». — Х., 2003, 256 с., 300 экз.(п)

Юрій Теофанович Величко: Біобібліогр. покажч. / Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Л.: Вид-во «Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2003, 74 с., 100 пр.(о)

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я. МЕДИЧНІ НАУКИ

БРАСЛАВЕЦЬ А.Я., ГРИГОРОВА І.А.
Невідкладна неврологія: Навч. посіб. / Харьк. держ. мед. ун-т. 2-ге вид., доповн. — Х.: Торнадо, 2003, 168 с., 500 пр.(о) (укр., рос. мовами)

ГИЩАК Т.В., ДОЛИННА О.В.
Основы медицинских знаний та медицина катастроф: Навч. посіб. — К.: Видавець ПАЛІВОДА А.В., 2003, 1430 с., 1000 пр.(о)

Підготувала головний бібліограф науково-бібліографічного відділу Національної парламентської бібліотеки України
Галина ВОЛЯНСЬКА

НАШ ДАХ

«ДАХ» було створено 1994 року як місце, куди могла прийти будь-яка творча людина і реалізувати себе в певній художній чи театральній площині, в перфоменсі... Задуманий як некомерційна театральна територія, експериментальний театральний майданчик, «ДАХ» згодом утворив специфічний творчий контекст. У Центрі було створено акторську та режисерську школи, де викладали визнані фахівці театральної справи, у тому числі з Росії, Франції, Німеччини, зокрема — режисер Володимир Оглоблин, фантастична людина й майстер театру психологічного реалізму, таємниці якого, на жаль, майже втрачені.

Ідеологія ДАХу — ставити перед людиною гострі запитання стосовно життя, яке стало настільки метушливим, аж людина перестала замислюватися: «навіщо?», «чого бажати?», «що я зробив?». Не вистачає на це часу. Зрештою, людина боїться цих питань. По-

дивіться, як живе сучасник, про що говорить, наскільки бідний діапазон тем, про які ілюзорні події зазвичай ідеться в розмовах... Суцільна гонитва за віртуальним світом. І тут дуже важливо спинитись і запитати себе: «а де ти в цьому потоці? де твоя особистість?». Ось про це тут і намагаються говорити. Хочеться, щоб людина, приходячи в «ДАХ», вчилася реагувати на життя як герой. Герой у сенсі людини, яка безстрашно дивиться в безодню своєї душі, яка безстрашно розмірковує про життя перед обличчям смерті. Це — самурай. Це — сильна людина. На жаль, зараз у нас не час сильних людей.

Тому ДАХ і намагається максимально гостро ставити запитання, а потім нехай глядач дивиться й думає. І часто буває так, що, побувавши тут раз-два, глядач перестає ходити в інші театри.

Взагалі є повний набір елементів театру: своє приміщення, режисерський та акторський склад, репертуар, який за складністю сценографії та тексту не поступається репертуарам академічних театрів. Але ДАХ — не лише театр. Це місце, куди можна прийти зі своєю ідеєю, і тебе почують. Різниця між театром і ДАХом — у трьох показниках: про що говориться, як про це говориться й хто це говорить.

Для **Владислава ТРОЇЦЬКОГО**, художнього керівника Центру сучасного мистецтва «ДАХ», театр — це не розвага.

— Це гостросучасна основа, яка має йти на випередження соціальних очікувань і бути надзвичайно актуальною. При цьому вона має подаватися в дуже витонченій, напруженій формі. Однак найголовнішим надбанням нашого Центру є АКТОР. Творча і насамперед вільна особистість, яка не затиснута в рамки штучно створеного художнього заповідника. Це самодостатні особистості, забезпечені люди, які вже відбулися, і тепер можуть собі дозволити грати, до того ж — грати чесно. Вони мають абсолютну свободу гри.

Тема свободи, внутрішньої свободи для нашого театру дуже актуальна. Мабуть, тому 25 лютого ми організували мистецький салон під назвою «Страх свободи як страх Іншого». Обговорювали книжку «Нерви ланцюга: 25 есеїв про свободу» у «жанрі» перфоменс-дискусії, а також були всілякі мистецькі провокації. На Салоні, як завжди, — театр, жива музика, невимушене спілкування.

К1

ПІДСУМКИ РОКУ: «ДИТЯЧЕ СВЯТО»

КНИЖКИ ДЛЯ МАЛЕЧІ

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кр
1.	940	Мар'яна САВКА. Чи є в бабуїна бабуся? — Л.: Видавництво Старого Лева, 32 с.	ч.20'03
2.	928	Улюблені вірші-2. — К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 104 с.	ч.19'03
3.	624	Казки Старого Лева. — Л.: Видавництво Старого Лева, 310 с.	чч.19,20'03
4.	492	Андрій КУРКОВ. Пригоди пустомеліків та інші історії. — К.: Махаон-Україна, 111 с.	ч.13'03
5.	428	Данилко А-А, Олена РУБАНОВСЬКА. На добраніч! — Івано-Франківськ: Кашалот, 6 с.(тканина)	чч.18,20,21'03
6.	388	Іжачок. Hedgehog. Ежачок. — Х.: Світ дитинства, 56 с.	ч.20'03
7.	328	Зимова книжечка. — Л.: Видавництво Старого Лева, 24 с.	—
8.	215	Оляна РУТА. Брати Котигорошки. — К.: Лелека, 64 с.	—
9.	168	КІНАШОЛЬКО. Казки села Городиловичі. — Л.: Каменяр, 95 с.	чч.7,24'03
10.	69	Степан РУДАНСЬКИЙ. Переслів'я. — К.: Лелека, 31 с.	—
11.	57	Леся БРИЗГУН-ШАНТА. Про князя Лаборця а ще про мале ворона Миколу. — К.: Ярославів Вал, 63 с.	чч.5,15'03
12.	46	Ігор КАЛИНЕЦЬ. Примовлянки. — Л.: Сполом, 8 с.	ч.18'03
13.	40	Володимир КЛЕНЦ. Допитливий півник. — К.: Лелека, 32 с.	ч.13'03
14.	35	Валерій ГЕРЛАНЕЦЬ. Неймовірні пригоди ведмедика Гаґава і Молі. — Х.: Ранок, 95 с.	—

ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДЛІТКІВ

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кр
1.	1344	Казки Туманного Альбіону. — К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 24 с.	чч.17,19'03; 4,04
2.	772	Дж.К. РОЛІНГ. Гаррі Поттер і Орден Фенікса. — К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 816 с.	чч.17,22'03; 2'04
3.	720	Григорій ОСТЕР. Шкідливі поради; Задачник. — Х.: Школа, 112+128 с.	ч.16'03
4.	356	Архітектура. Україна. Дитячі енциклопедії. Сер. «Дитяча енциклопедія». — Х.: Фоліо, 318 + 319 с.	ч.7'03
5.	352	Ісаак КУШНІР, Леонід ФІНКЕЛЬШТЕЙН. Навчання у просторі. Посібник зі стереометрії; Ісаак КУШНІР. Задача з однією підказкою. — К.: Факт, 168+176 с.	ч.19'03
6.	323	Іван КЛИМИШИН. Зоряне небо України. — Івано-Франківськ: Гостинець, 64 с.	ч.23'03
7.	205	Ігор КАЛИНЕЦЬ. Магістрат. — Л.: Піраміда, 36 с.	—
8.	119	Вікінги. Індіанці. Через легенди до істини. Сер. «Давні цивілізації». — Х.: Ранок, 64 с.	ч.22'03
9.	118	Ігор ПАВЛЮК. Літаючий казан. — Л.: Добра справа, 38 с.	чч.14,18'03
10.	115	Євген БІЛОУСОВ. Славетні імена України. — К.: Просвіта, 208 с.	чч.21'03; 3'04
11.	83	До невідомих країн та нових країн. Сер. «Великі першопрохідники». — Х.: Ранок, 64 с.	ч.22'03
12.	76	Таємні суспільства. Сер. «Факти чи вигадки?». — Х.: Ранок, 48 с.	ч.24'03
13.	26	К.С.ЛЮЇС. Кінь і хлопчик. Сер. «Хроніки Нарнії». — Л.: Свічадо, 167 с.	—
14.	13	Анатолій ВАЛЕВСКИЙ. Меч и лотос; Две корони; Путь испытаний. Сер. «Книги нового века». — Одесса: Принт-Мастер, 160 с.	ч.17'03

ФІНАЛЬНУ АКЦІЮ «КНИЖКИ РОКУ'2003»

віддано до рук, голосу й настроїв ведучих — актриси Галини Стефанової та заступника головного редактора **Кр** Дмитра Стуса

ВОНА:

Галина СТЕФАНОВА.

Актриса. Народилася в Магаданській області, зростала у Львові. 1979 року закінчила Київський державний інститут театрального мистецтва ім. І.К.Карпенка-Карого (курс професора Анатолія Скибенка), а 1987 — філологічний факультет Київського державного університету ім. Тараса Шевченка.

1979—1991 — служба в трупі Київського Молодіжного театру

Із 1991-го артистка співпрацює з різними театрами та режисерами.

Ролі: Зоська («Піти й не повернутись» за п'єсою Василя Бикова), Ярославна («Слово о полку Ігоревім»), Варвара Репніна («Стіна» Юрія Щербака), Міріам («Одержима» Лесі Українки), Лідія Петрівна («Чудна баба» Ніни Садур), Софі («Сімейний уїкенд» Ж.Пуаро) та низка інших ролей у Київському Молодіжному театрі.

Далі — Мати («Хто править ритм» за п'єсою Т.Іващенко), Леся («Я з того створила драму...» за листами Лесі Українки), Ельза («Гра королів, або Пат» Павела Когоута, Київський Молодий театр), Клеопатра в однойменній виставі за п'єсою Юлії Едіса (Київський театр «Актор»), Варвара Репніна (моновистава «Стіна», Київський театр «Актор»), Оксана (моновистава «Польові

дослідження з українського сексу» за романом О.Забужко, Київський експериментальний театр).

Зіграла головну роль княжни Варвари Репніної у художньому фільмі Станіслава Клименка «Поет і княжна», прем'єра якого відбулася груднем 1999 року. Знімалась у фільмах: «Ой не ходи Грицю...» (реж. Р.Синько), «Химери зеленого літа» (реж. В.Фесенко), «Як ми вмирили, нам дзвони не грали» (реж. М.Федюк), «Вишневі ночі» (реж. А.Микульський), «Ангели Рафаеля» (реж. А.Клименко).

Актриса часто зайнята у творчих проектах різних жанрів, зокрема, співпрацювала в німецько-українському проекті Вальтера Моссмана «Музика і тексти» із ансамблем авангардної музики «Решерш» (Фрайбург, Німеччина – Львів, Україна). З 1999 року бере участь у вечорах-композиціях присвячених творчості Василя Стуса, що проводились у різних містах України, а в Києві у «Театрі під Зоряним небом». Здійснила цикл музично-поетичних дійств із Софією Майданською, зокрема «По той бік студеного плину» (барокова притча), «Непереможна українська Брунгільда» (до 130-річчя Соломії Крушельницької) та ін. Розпочала співпрацю у проекті «Українська література наголос» — озвучення творів української літератури та їх запис на цифрові носії. Регулярно записує літературно-мистецькі передачі на українському радіо. Постійно співпрацює з Національним музеєм літератури. Виступає у концертних програмах та поетичних вечорах.

1997 року отримала «Київську пектораль» за краще виконання головної жіночої ролі в моновиставі «Стіна».

2001 року — лавреатка премії ім. Василя Стуса.

Костянтин РОДИК

Головний натхненник і «пхач» плуга і **Кр**, і «Книжки року». Володіє унікальним даром створювати враження респектабельної персони, коли в кишенях вітер гуля. Вміє притягувати любов, бо коли б не він, усі б співробітники давно розбіглися...

Юрій ЧЕКАН

Книгар-багатостаночник. Може бути юристом, порадником, автором, консультантом, вантажником і навіть читати лекції. А ще — любитель кави і власник трьох собак. Юрко — Водолій, а тому помиляється той, хто сподівається керувати ним.

Галина РОДИНА

Фінансовий геній, бо нікому іншому не під силу «латати» дірки, щоденно творені в бюджеті енергією Першого. Надміру імпульсивна і надміру вразлива.

ВОЛИ «КНИЖКИ РОКУ'2003»

Галина АНДРЕЄВА

Добра, гостинна, відповідальна, пунктуальна. Емоційно відкрита. Центр тяжіння — у родині й на роботі.

Тетянка ЩЕРБАЧЕНКО

Магічний пастух «г», «г» і всіляких інших «-ти». Вилускувач займенників і утискач текстів. А ще — генератор ідей і скульптор усіх цікавих образів **Кр**.

Ольга ОСНАЧ

Романтична реалістка, яка одноосібно панує в царстві «Книги поштою» навіть після введення 20-відсоткового «откату» з книжок на користь держави.

Анатолій АПАНАСЮК

Комп'ютерний геній. Загадковий, як і все, що робиться всередині комп'ютера. Розмовляє з металом на відомій лише йому та комп'ютерові мові.

Владислав ТРОЦИК

Зв'язуюча ланка між читачами й **Кр**, в експансії журналу діє тихо, але наполегливо. Безвідмовний, компанійський, беручий.

Роман МАРЧИШИН

Беззмінно присутній на всіх 32-х сторінках часопису. Архітектор журналу й головний критик всіх «розумувань» на шпальтах **Кр**.

2002 року — премія ім. Дмитра Нитченка за популяризацію української книжки.

2003 року — мистецька премія «Тріумф» за цикл радіопередач за романом Михайла Слабошпицького «Поет із пекла».

Галина Стефанова про книжки:

Пам'ятаю в дитинстві свій великий подив і зачарування, коли дорослі дивились на комашок на сторінках книжок, і ці комашки ставали словами. Я теж хотіла навчитися цього, і дуже рано почала читати. Мабуть тому відтоді для мене живі й літери, і слова, що, мов ті звірятка, — зримі й неабстрактні. І тексти я відчуваю як живі субстанції, так само, як і людей, — зі своїми характеристиками, особливостями, чеснотами... Із текстами в мене дуже своєрідні стосунки: деякі мене не сприймають — і я до них ставлюся дистанційовано, з іншими — взаємна закоханість.

Акторська доля химерна, адже ти не завжди маєш ролі в театрі. Не знаю, що б я робила без віршів, без монологів, які мене прикликали, над якими я сиділа ночами, і це ставало моїм незалежним репертуаром, не давало мені озлобитися, закомплексуватися, чутись окраденою в роботі. Тому мені дуже близький журнал «Книжник-ревію», який любить книжку так само, як і я.

ВІН:

Дмитро СТУС.

Попри часом епатажну суперечність поглядів і реплік, насправді — м'яка, уважна й відкрита людина. Вважає, що не існує нічого, що було б табуоване для жарту. Статура дозволяє обійняти весь світ, що час до часу, якщо не заважають проблеми з комп'ютерами й відсутністю часу, намагається здійснити. Світ не ділить на добрих і поганих людей, — лиш на тих, кого любить і тих, кого не любить.

К*

Дмитро МАЛЄТА

Водій-екстремал. Куди їде він, туди й усі інші...

Дмитро РОДИК

Креативний і морозостійкий дизайнер, який ніколи не втрачає почуття гумору.

Аліна ДЯЧЕНКО

Щойно «впла» на *Kr* з неба — себто з Інституту журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. Чого-чого, а практиканства їй тут вистачить...

Наталка ЛИСЕНКО

Чарівна молода мама й талановитий науковець. Вона завше залишається в тіні, хоча є власником гострих редакторських ножиць.

Юрій КОВАЛЬСЬКИЙ

Головний «Радужанин» і просто добра й приємна людина, якої завжди бракує в кімнаті, де готується чергове число *Kr*.

Галина БІЛЕНКО

Граційно сидить відразу на двох стільцях — «Радуги» і *Kr*.

ПІДСУМКИ РОКУ: «ВІЗИТІВКА»

художні альбоми та представницькі видання

Місце	Бали	Назва	Рецензії в <i>Kr</i>
1.	908	Зінаїда ВАСІНА. Український літопис вбрання. т.1. — К.: Мистецтво, 448 с.	чч.15,17'03
2.	692	Зоя ЧЕГУСОВА. Декоративне мистецтво України: 200 імен. — К.: Атлант, 511 с.	ч.10'03
3.	672	Національний художній музей України. — К.: Артанія Нова, 416 с.	ч.3'04
4.	520	Ігор ГАЙДАЙ. Українці. Початок III тисячоліття. — К.: Гайдай Студія, 132 с.	чч.23'03; 2,3'04
5.	499	Сергей ПОЯРКОВ. Безукоризненное Несовершенство. — К.: Юнівест Принт, 174 с.	ч.20'03
6.	389	Опанас ЗАЛИВАХА. Альбом. — К.: Смолоскип, 160 с.	чч.24'03; 2'04
7.	370	Армія безсмертних. Повстанські світлини. — Л.: МС, 213 с.	—
8.	194	Фелікс КІДЕР. Графіка. Живопис. Скульптура. — Херсон: Наддніпряночка, 104 с.	ч.14'03
9.	187	Аркадія Оленська-Петришин. Олійні твори. Офорти. Графіка. — К.: Анна, 170 с.	чч.24'03; 3'04
10.	176	Людмила СОКОЛЮК. Графіка бойчукістів. — Х.—Нью-Йорк: Березіль, 223 с.	ч.9'03
11.	106	Капикатуристи УКРАЇНИ. — К.: Нора-Друк, 112 с.	ч.21'03
12.	70	Марія ЛЕВИТЬСЬКА. Українська попелюшка; Микола РАПАЙ. Скульптура, живопис. — К.: Фонд сприяння розвитку мистецтв, 17 + 16 с.	ч.10'03
13.	47	Федір ЗУБАНИЧ. Довколосвітня мандрівка у пошуках України. Книга 1. — К.: Горобець, 576 с.	—
14.	46	Галина СКЛЯРЕНКО. Яким Левич: живопис на перетині часу. — К.: Дух і Літера, 31 с.	ч.8'03

красназвча і туристична література

Місце	Бали	Назва	Рецензії в <i>Kr</i>
1.	860	Геній місця. Leopolis Львів Lemberg Lwow. — Л.: І, 467 с.	чч.19'03; 1'04
2.	840	Юрій НЕСТЕРУК. Рослинний світ українських Карпат: Чорногора. — Л.: Балк, 519 с.	чч.11,13,15'03
3.	573	Віталій КОВАЛИНСЬКИЙ. Київські мініатюри. Книга 2. — К.: Київська книжкова фабрика, 416 с.	чч.20'03; 2'04
4.	482	Володимир СОБАШКО. Дорогами і стежками Карпат. Туристичний путівник. — Л.: Центр Європи, 328 с. + карти	ч.15'03
5.	480	Бартоломей ЗІМОРОВИЧ. Потрійний Львів. Leopolis Triplex. — Л.: Центр Європи, 224 с.	ч.16'03
6.	438	Євген ДЕРЛЕМЕНКО. Київ. — К.: Балтія-Друк, 144 с.	чч.15'03; 3'04
7.	398	Прогулка по Криму (рос., англ., нім. мовами). — К.: Балтія-Друк, 224 с.	чч.15,22'03
8.	210	Ілько ЛЕМКО. Львів понад усе. — Л.: Піраміда, 184 с.	чч.15,21'03
9.	183	Олена ЧЕКАН, Юрій ЧЕКАН. Romano drom. Подорож країною ромів. — К.: Нора-Друк, 64 с.	ч.16'03
10.	95	Київ. Сер. «Города України». — К.: Вахлер, 66 с.	чч.14,15'03
11.	84	Київ — свята земля. — К.: Хроніка-2000 ч.49—50	чч.4,7,9,16'03
12.	72	Україна. Промисловість та інвестиційна діяльність. Атлас. — К.: Картографія, 78 с.	—
13.	48	Борис КУЗИК, Василь БіЛОШАПКА. Олександрівський меридіан: люди, події, час. — К.: Мистецтво, 512 с.	ч.19'03
14.	43	Юрій ВОРОШИЛОВ. Під небом Харкова. Сер. «Дивитись і бачити». — Х.: Україна слобідська, 16 с.	ч.19'03

НОМІНАЦІЯ «ДИТЯЧЕ СВЯТО»

ДОЩ АЛЬБІОНУ

У Великій Британії цього року, кажуть, дуже рання весна. На Різдва зацвіли примули й проліски, кумкають жаби в болотах. І це — Північна Європа... Утім, її гріє природна грубка — Гольфстрім. Це вам не рідні нескінченні замети.

Олена ЧЕКАН

Казки туманного Альбіону на перемогу просто приречені. Спроба переказати деякі з легенд короля Артура та лицарів Круглого Столу увінчалася безперечним успіхом; що, правда, видавці ніде не зазначили, хто саме робив адаптацію тих старовинних казань. Це — черговий крок видавництва, однозначно успішна книжка. Якщо згадаємо крижану царівну Снігову Королеву, що не зводила байдужого погляду з усіх,

хто б не йшов повз неї, профіль смаглявого лицаря в чудово інкрустованому панцирі — напрочуд симпатичний і просто випромінює тепло. І якось навіть забувається про те, що панцирі ті лицарі не знімали місяцями, а тоді вже не до естетики — аби дубчика довшого, щоб почухати ним спину під крицею...

Отже, загальне враження від «Казок туманного Альбіону» — тепле. Звичайно,

на історичну достовірність дитяча книжка не претендує, та й не повинна, очевидно, претендувати. Інакше допитливий підліток (думаю, таки не дошкільнятко) обов'язково помітить, що мечем такої товщини, який намалював Ерко, неможливо розрубати панцир, споряджений тим-таки паном Владиславом. Норманські мечі рубали ворога своєю вагою, а не гостротою; а уява пана Ерка ще один меч витворила, розкішно намальований хвилястими лініями — але спробуйте ним, як кажуть хлопці, «махатися»... Рука ковзне — і все.

Завдяки історичним та комп'ютерним іграм, «Володареві кілець» та іншій книжковій фантастиці, сучасний підліток чудово розуміється на зброї, різниці між світлими й темними ельфами,

НОМІНАЦІЯ «ХРЕСТОМАТІЯ»

НАРОДНА ЕРОТИЧНА КУЛЬТУРА

Можна зі певністю прогнозувати, що в недалекому майбутньому серед фольклористичних досліджень з'явиться дисертація (щонайменше кандидатська) із приблизно такою назвою «Історія дослідження українського еротичного (сороміцького) фольклору».

Ірина КОВАЛЬ-ФУЧИЛО

Уже тепер на такі студії матеріалу не забракне. За другу половину 2003 року з'явилося принаймні три роботи з означеної проблеми: Галенка О. Сороміцька історія // Критика. ч.9 (71); Мосенкіс Ю. Работоргівля як прототип весільного обряду // Критика. ч.11 (73), а також Збірник сороміцьких пісень, який уклав відомий дослідник народної традиції, харків'янин Михайло Красиков. У цій книзі зацікавлені знайдуть доволі повну бібліографію досліджень жанру.

Наразі чи не всі дослідники-філологи, а тим

більше фольклористи, не сумніваються у важливості сороміцького фольклору. Стаття О.Галенки наглядно демонструє (де більш, а де менш переконливо), що цей пласт народної культури може бути корисним у реконструкції деяких історичних фактів. Я солідаризуюсь із автором другої статті, Ю.Мосенкісом, який застерігає від неперевіраних висновків, на які подекуди хибує стаття О.Галенки, бо й справді, «писати давню історію на матеріалі еротичних пісень — це приблизно те саме, що намагатися відтворити події громадянської війни в Росії за такими поширеними еротичними творами, як анек-

доти про Василія Івановича, Петьку та Анку».

Збирати й досліджувати народну еротичну культуру важливо не лише як невід'ємну складову традиційної культури з характерними натяками, табуваннями, евфемізмами, паралелізмами, а то й вульгаризмами (про це пише М.Красиков), — а і як дієвий психотерапевтичний засіб: у певні моменти життя, насамперед це стосується ритуально маркованого часу (весілля, початок нового року, Купала), відкриваються шлюзи заборон, і на поверхню вихлюпується те, про що говорити не можна. Саме тому маємо весільні сороміцькі пісні, сороміцькі колядки, щедрівки, маланку, непооди-

НОМІНАЦІЯ «ХРЕСТОМАТІЯ»

ДОБРЕ, АЛЕ ЗАМАЛО

Товариство, що його зібрав під однією палітуркою досвідчений перекладач М.Стріха, як то кажуть, невелике, але дуже пристойне: сімнадцять поетів, прекрасних у своїй розмаїтості — від славетних до маловідомих пересічному читачеві. Упорядникові цілком вдалося створити задеклароване у вступній статті «певне уявлення про панорамність англійської поезії». Але панорама вийшла не відсторонено-академічна, а особисто-захоплена. Коло огляду вужчає, проте перспектива поглиблюється. І навіть добре, що тут не знайшлося місця для деяких «абсолютно хрестоматійних віршів». На мій погляд, у англійській поезії твори, що їх лише «інколи вміщують... у повних академічних виданнях», часом значно краще віддзеркалюють особистість автора.

Тетяна РЯЗАНЦЕВА

Утім, баланс між уподобанням і каноном, емоційним та інформацій-

ним планом у книзі збережено дуже вдало, не дарма ж Максим Стріха не тільки лірик, але й фізик. Кожній добірці віршів передую вступний нарис, що, крім обов'язкових фактів «про життя і

творчість», подає, за виразом геніального англійського графіка Обрі Бердслі, «ілюстрацію вражень» перекладача-упорядкача від поезії, приміром, А.Ч.Свінберна чи-то Р.Кіплінга. І в кожній із цих, різних за обсягом і часом написання передмов, відчутний лейтмотив (саме те, що й робить антологію цілісним твором): не нав'язливе запрошення читати далі, придивлятися пильніше, це ж така цікава штука — англійська поезія!

Варте поваги те, що Стріха наводить свої нариси саме такими, якими вони побачили світ у вітчизняній періодиці 80—90-х років, не піддаючися спокусі «здатися мудрішим, аніж... був насправді». Усе це допомагає краще зрозуміти контекст як англійської поезії, так і її українських пе-

магічних властивостях листочків конюшини (трилижник трилисником — а от якби знайти стеблинку з чотирма листочками...) Мені ж, оскільки я давно вийшла з підліткового віку, до вподоби розглядати візерунки на панцирах тих прекрасних лицарів і обладунки їхніх коней. Хоча й сумніви брали: за сідлами коней вчеплено арбалети — історія ж твердить, що вони були зброєю піхотинців. І взагалі: чи за тогочасної техніки обробки заліза можливі були такі оздоблення? Пан Єрко любить залізо; принаймні більше, ніж його любили казкові ельфи — вони ж-бо ним (залізом) гидували (про це Фрейзер говорить) і тому саме з заліза робили захисні речі проти ельфів: шпичаки, шпильки тощо.

А тут лицар-ельф закутий у залізо так само, як і решта лицарів-не-ельфів. Ще він має шолом, невідомо як надітий на голову, а ще більш невідомо — що саме цей шолом мусить захищати і як його зня-

ти. Хіба з головою — бо завше дбайливим Єрком чомусь не промальовано кріплення. Або ж цілнокутий захист ліктів — він точно кується разом з ліктями, і можна тримати руку зігнутою, а от розігнути її як? Як? — питає малолітній прискіпливий прихильник старовинної зброї. Де правда?

Та Бог із нею. Міт про Середньовіччя як добу «опіуму для народу» та «мракобісся» поступається мітові про естетику людських стосунків — і це прекрасно. І візуальне втілення цього міту — над усі похвали; майстерність художника, любов до найдрібніших деталей варті найвищої оцінки.

Міцна північноєвропейська традиція Середньовіччя стоїть за плечима Владислава Єрка. Пітер Брьойгел, якби був нашим сучасником, оформлював би книжки приблизно так. Але Мерліна, хижого чарівника, якому, бачте, шкода було попередити двох Роландових братів про небез-

пеку (втім, як би інакше сталася казка?) малював, здається, Ніколай Реріх власною персоною — це вже з іншої опери. Як і вусаті, майже китайські, дракончики, що проглядають із багатьох ілюстрацій.

Звичайно, це не зовсім правда. Це ідеалізація. Ідеалізація куртуазних Середніх Віків. Ідеалізація залізних лицарів. Ідеалізація Англії — тієї, з якої наші співвітчизники запрошували для своїх дітей гувернанток, прямих і високих, як цвяхи, з лупатими рачиними очима. Тієї, де замість обридлого снігу іде теплий дощ, а проліски можуть стати новорічним подарунком.

Наостанок, це ідеалізація України — тієї, що здатна видавати такі книжки, але в масі своїй не здатна їх купувати.

Звичайно, ідеалізація. Але яка ж прекрасна!

Kr

Казки туманного Альбіону. Художник Владислав Брьо. — К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-ША-ГА, 24 с. (п)
(Рецензія див.: Kr чч.19'03)

нокі й веснянки, гаївки, купальські пісні. Сороміцькі пісні виконувалися на хрестинах. Тут, крім інших функцій, вони виконували функцію «заспокійливого» для чоловіка породіллі, — мали на меті обмежити сексуальну активність чоловіка в цей час.

Трапляються також сороміцькі голосіння. Зовсім недавно мені вдалося кілька разів на Львівщині записати приблизно такий текст: «Ти вмер, мене лишив, хоть би-с ми був дзюру зашив». Респонденти з усмішкою пояснювали, що йдеться про дах хати, який протікає...

Такі похоронні голосіння — не дивина. Їх функція та сама, що й у похоронних іграх (що теж були відверто еротичними), які описав Володимир Гнатюк у 32-му томі «Етнографічного збірника», а саме — захистити живих від згубного впливу померлого, утвердити перемогу життя тоді, коли смерть зовсім поруч.

Сороміцьку культуру слід вивчати саме в таких аспектах. Дослідження еротичних моментів не лише в словесних текстах, а й у предметному, дієвому, персонажному кодах ритуалу — ще попереду. Збірник М.Красикова — вагомий вклад у таку роботу. Шкода, що більшість обрядових пісень не прокоментовані щодо виконання, тобто було б цікаво знати, коли саме в процесі обряду виконувались сороміцькі купальські пісні, чи були вони чимось спровоковані, хто їх виконував тощо. Добре прокоментовані лише весільні пісні.

Основна частина сороміцьких пісень — це тексти-натяки, метафоричні описи. Укладач зараховує до цього жанру також ті пісні, що містять нецензурні слова. Такі тексти створені вже десь у другій половині ХХ століття. Попри дещо легковажну обкладинку, книга є справжнім науковим збірником.

Kr

Українські сороміцькі пісні / Упоряд., передмова, примітки М.М.Красикова. Серія «Перлини української культури» — Х.: Фоліо, 287 с. (п)

рекладів. Цікаві й корисні в цьому сенсі вміщені у вступі спогади Стріхи про своє становлення як перекладача, про незабутніх наставників і колег: В.Хижняка, Г.Кочура, С.Павличко.

Сприяє розумінню контексту й певна поліфонічність не лише самих творів, але й думок перекладачів та літературознавців, представлених на сторінках антології. Окрім завваг Максима Стріхи, тут зустрічаємо різнопланові праці інших дослідників: М.Калиновича (передмова до видання «Острова скарбів» Р.Л.Стивенсона, 1929), С.Павличко (нариси про поезію В.Б.Єйтса й Т.С.Еліота), О.Макаренка та М.Новикової (порівняльний аналіз українських пере-

кладів «lf» Р.Кіплінга). Окремий плюс для розуміння контексту — виступи від першої особи: в антології маємо два есе

Р.Л.Стивенсона «Книжки, що на мене вплинули» та «Невимушена розмова про роман Дюма»

Про специфіку перекладу «з культури на культуру» Стріха теж не забуває, подаючи ґрунтовні розвідки з історії української шекспіріани. Визнаючи «безмежність» Шекспіра, він пропонує в цьому розділі славнозвісні сонети в експериментальній (чи то вже екстремальній?) версії І.Костецького. Враження — достоту як від «Бурі» в кіне-

матографічному виконанні П.Гріневеля: незвичайно, але не значить, що неможливо!

Зрозуміло, що чільне місце в антології надано, як і годиться, класикам, а ближчу до нас гілку англійської поезії представляють у заключному розділі лише чотири автори: Ф.Ларкін, Р.С.Томас, К.Еміс, Д.Хілл («Панорама англійської поезії 1945—1965 рр.»). Утім, це ж збірка улюблених поезій, чи не так? І впорядник вільний відібрати їх, як собі знає. Єдина доречна тут претензія: добре, але замало. Хотілося б ще. Тому чекаємо на «далі буде».

Kr

Улюблені англійські вірші та навколо них / Пер. і упор. Максим Стріха. Літ. проєкт «Текст + Контекст». — К.: Факт, 456 с. (п)
(Рецензія див.: також: Kr чч.3,7,22'03, 2'04)

27.00 грн

ДОСИТЬ ГОВОРИТИ

ДО ЗІР КРІЗЬ ТЕРНЯ

Майбутнім редакторам від Бога — II*

У ЗМІ України внаслідок двомовності й відсутності широкого україномовного середовища витворилось таке собі ЗМІ-йне койне, де замість української лексики «править бал» суміш Божого дару з яешнею: лексика, здерта з мови «старшого брата». На сьогодні це койне є ворогом №1 української мови, бо воно її карикатуризує.

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

ОТРИМУВАТИ чи МАТИ (задоволення, насолоду, користь тощо)?

Пише критик: «...читачеві запропоновано... отримати задоволення перед немилучим злом». Українці отримують гроші, а задоволення, так само, як користь та успіх — мають. Цитую УРС АН УССР: **мати користь** — **иметь (получать, извлекать) пользу**. Російське **получил пользу и удовольствие** по-нашому передається так: **мав користь і задоволення**. Очевидно, якби росіяни не **имели, а получали успех**, то ЗМІ не завагалися б отримувати і успіх.

ОТРИМУВАТИ ЛЯПАСА чи ДІСТАВАТИ ЛЯПАСА?

Щодо ляпасів, стусанів, запотиличників, бибехів, то їх по-нашому не отримують, а дістають. Цитую: «Хай ще дістає він часом від матері запотиличника, але має і відповідну шану, як хазяїн дому» (О. Гончар). Так само наші горе-зальотники дістають, а не отримують по пиці. (в пику, в лице тощо). До речі, дієслово діставати «задіяно» й коли йдеться про інформацію, назви, відповідь і т.д.: «Крейсер дістав назву «Олег». Для декого ці речі вищі від зрозуміння, тому й читаємо такі перли: «...феномен отримав назву глобалізації...», «...отримати відповідь неможливо».

НАРОБОК, НАПРАЦЮВАННЯ чи ДОРОБОК?

Українське слово **доробок** — **те, що зроблене, створене ким-небудь** — не мало аналога в російській мові. Але мови розвиваються, тож і росіяни здобулися на слово **наработка** з трохи відмінним, але приблизно подібним до **доробку** значенням. Цей факт дивним дивом відбився і на нашому мовному просторі. З'явилося нове слово **наробок**. Наприклад, говорить поетеса: «Я вдячна... В.О..., який узявся видати мою збірку як **наробок** своєї землячки...» Тут слово **наробок** око-в-око те саме, що й **доробок**. Чому ж така зміна? Бачте, **доробок** декому звучить патріархально, по-хуторянському, а **наробок** — престижно, бо копіює **наработку**. Ще дехто йде далі й українізує **наработку**: «...культури... не-європейського походження... погано витлумачуються з залученням лише європейських **напрцювань**». Чи ж так уже тут потрібен новотвір (до речі не дуже зграбний) **напрцювання**, коли можна легше і краще сказати «із залученням лише європейського **доробку**»? **Напрцювання (наработки)** у множині, — це те саме, що **доробок** у однині.

ВИДИМО-НЕВИДИМО чи ДО ГИБЕЛІ, ЯК МУРАШВИ

Пише публіцист: «...тепер таких контор розвелось **видимо-невидимо**». Сказати, що **видимо-невидимо** якоюсь мірою неукраїнське слово не можна. Але воно вже терте-перетерте і на язиках і на папері! Я навів лише три можливих заміни цього слова. А їх є більше: **як зірок на небі, як маку, як сарани, як черви, як піску морського, як сміття, хоч греблю гати** (теж заяложений зворот). Якби на мене, я б сказав так: «...тепер таких контор розвелось **як мурашви**».

ЗОБОВ'ЯЗАНІ чи МУСИТЕ?

«Лікарю, — сказав майор С., — Ви просто **зобов'язані** повернутися і святкувати Різдво разом з нами». Це витяг з перекладу англійського оповідання. Чому тут у живій мові героя перекладачка вжила протокольне слово **зобов'язаний**? Чи ж так по-повсякденно говорять за морем? По-англійськи ці слова мали б виглядати так: «Doctor, You just **must**

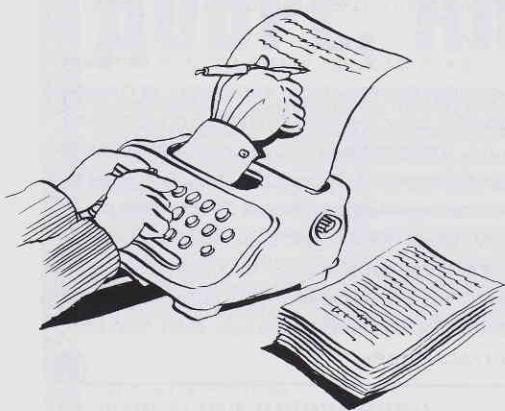
return...» **Must** — це якраз і відповідає нашому **мусите** або **повинні**. Але на перешкоді цим словам став англо-російський словник, що ним, як видно з перекладу, користувалась перекладачка. Цей словник саме і переклав англійське **must** як **быть обязанным**, бо слова **мусити** росіяни не знають. З цього російського перекладу і постало українське **зобов'язаний**, бо РУСи советських видань, (а їх майже без змін повторюють «незалежні» видання), і на дух не терпіли слова **мусити**, обминаючи його десятою дорогою. Наслідком такого запланованого державою лінгвоциду української мови, герої творів, перекладених з інших мов на українську, балакають не людською мовою, а дерев'яним язичієм. Чи ж дивно тоді, що на українську книжку невеликий попит? Читач воліє читати якісний продукт. Висловлене людською мовою наведене вгорі речення звучатиме так: «Лікарю, — сказав майор С., — Ви **мусите** повернутися і святкувати Різдво з нами».

НЕ ЗМУСИТИ ДОВГО СЕБЕ ЧЕКАТИ чи НЕ ЗАБАРИТИСЯ?

У цьому ж перекладі є й такий пасаж: «Герміона **не змусила довго себе чекати**». Це теж наслідок сліпої віри словникам. Можливо, що в деяких ситуаціях такий закрутий зворот і треба вжити, але перекладаючи з іншої мови не конечно вживати канонізовані у словниках звороти. У перекладі своєю мовою слід віддати зміст перекладаного, але заразом вживати найдійовитіші засоби своєї мови, давши їй шанс показати свої можливості. Нашою мовою наведений пасаж можна без втрат для змісту передати простіше: «Герміона **не забарилася**».

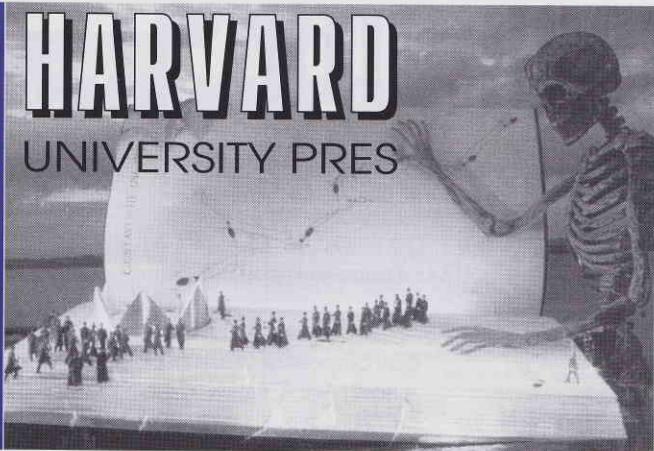
ЛЕДЬ ЩО чи РАПТОМ ЩО?

Багато хто з писучої братії механічно перекладає з російщини, забуваючи, що такий переклад — це здебільшого карикатура. Читаю: «Друзі були такі: **ледь що** і біжать жалітися мамі...» **Ледь що** — це механічний переклад російського **чуть что**. Переклад штучний, натягнутий. Знову таки подібні мовні «знахідки» не сприяють популярності української книжки. Читач хоче читати літературу із знаком якості. А для цього «писателям» треба глибше вивчати рідну мову. **Ледь що** українці не говорять. Натомість вживають **раптом що**: «Друзі були такі: **раптом що** й біжать жалітися мамі...». **Раптом що** — це живий, непригнаний за вуха зворот. Його нема у словниках — це правда. І це великий недолік. Державі — саме державі! — треба взятися до вишколу лексикографів та видання словників. І це позначиться на попиті на книжки.

Малюнок Олексія Кустовського

* Зберігаємо правопис автора

HARVARD
UNIVERSITY PRES

КОРІННЯ «СЛОВА»

Едвард Л. КІНАН — професор історії та директор наукової бібліотеки й книгозбірні «Дамбартон оукс» при Гарвардському університеті. Щойновидана Гарвардським інститутом українських досліджень та Центром Дейвіса для російських і євразійських досліджень, його нова контроверсійна праця **Йозеф Добровський і походження «Слова о полку Ігоревім»** загрожує не просто змінити всі попередні думки про автентичність пам'ятки, а спричинити справжній переворот. Заглиблюючись у історію друку «Слова...», Кінан робить ретельний аналіз мови твору, демонструючи, що цей текст не є автентичним документом XII сторіччя. На його думку, це — витвір ученого з Богемії Йозефа Добровського, який жив наприкінці XVIII століття. Подібна провокативна теорія, базована на ґрунтовному вивченні написання й публікацій «Слова о полку Ігоревім», надихне вчені дебати на багато років наперед.

UKRAINIAN UNTERMENSCHEN

«Якщо я знайду українця, достойного сидіти зі мною за одним столом, я повинен розстріляти його», — виголосив нацистський комісар Ерік Кох. Для нацистських лідерів українці були Untermenschen — підлюди. Але їхня багата земля визначалася головною територією для розширення Lebensraum, життєвого простору «надлюдей».

Коли німці позбудуться євреїв, циган та більшовиків, українці будуть потрібні, щоб збирати врожай для панівної раси.

У квітні побачить світу книга асоційованого професора Центру вивчення голокосту й геноциду **Карела С. Беркгофа Врожай розпачу. Життя і смерть в Україні під нацистською владою**. Там подано вражаючий опис життя в найбільшій колонії Третього Рейху. Суміш німецького націоналізму, антисемітизму й расистських уявлень про слов'ян у владі нацистів витворила царство терору й геноциду. Вплив десятиріч гнітючої радянської влади дозволяє зрозуміти до кінця реакцію України на це пекло. Беркгоф показує, як домінуюча радянська ментальність працювала проти солідарності людей: величезна кількість населення не противаєся німцям. Автор також ставить під сумнів погляди на підвоєнну Східну Європу, бо з глибше за своїх попередників розглядає проблеми колаборації й місцевого антисемітизму.

«Урожай розпачу», картина розпачливої боротьби за виживання, — книга, від якої перехоплює подих. Звичайні люди намагаються пережити надзвичайні події: brutальне поводження нацистської адміністрації, геноцид євреїв і циганів, штучний голод і масові депортації в Україну та за її межами, партизанський рух і реакцію нацистів на нього.

КІ

ПІДСУМКИ РОКУ: «ХРЕСТОМАТІЯ»

українська та зарубіжна художня класика

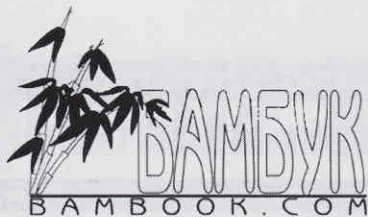

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кр
1.	944	Василь СТУС . Палімпсест. — К.: Факт, 432 с.	чч. 17'03; 2'04
2.	483	Відлуння самотності : Кнут Гамсун та контекст українського модернізму. Сер. «Текст + Контекст». — К.: Факт, 472 с.	чч. 23'03; 3'04
3.	445	Пісня про Роланда . — К.: Либідь, 192 с.	ч. 10'03
4.	389	Улюблені англійські вірші . Сер. «Текст + Контекст». — К.: Факт, 456 с.	чч. 3,7,22'03; 2'04
5.	372	Зарубіжна література : Хрестоматія-посібник. Упорядник Євгенія Волощук. — К.: Генеза, 560 с.	ч. 6'03
6.	366	Досвід кохання і критика чистого розуму . Валер'ян Підмогильний: тексти та конфлікт інтерпретацій. Сер. «Текст + Контекст». — К.: Факт, 432 с.	чч. 18'03; 3'04
7.	350	Франц КАФКА . Вибрані твори. Сер. «Перлини світової літератури». — К.: Генеза, 286 с.	—
8.	331	Окрушина сонця . Антологія кримськотатарської поезії VIII—XX ст. — К.: Голови, спеціаліст. ред. літ. мовами нац. меншин України, 792 с.	чч. 13,15'03; 3'04
9.	240	Микола БАЖАН . Політ крізь бурю. Сер. «Бібліотека Шевченківського комітету». — К.: Криниця, 608 с.	чч. 7,9'03
10.	238	Мандрівник і рибилов : природа у творчості Володимира Свідзинського й Максима Рильського. Сер. «Текст + Контекст». — К.: Факт, 352 с.	чч. 4,22'03
11.	212	Капрійські сюжети : «італійська» проза Михайла Коцюбинського та Володимира Винниченка. Сер. «Текст + Контекст». — К.: Факт, 496 с.	чч. 8,12,22'03
12.	173	Проза про життя інших : Юрій Косач: тексти, інтерпретації, коментарі. Сер. «Текст + Контекст». — К.: Факт, 352 с.	чч. 4,22'03
13.	143	Сорочинський ярмарок на Невському проспекті . Українська рецепція Гоголя. Сер. «Текст + Контекст». — К.: Факт, 352 с.	чч. 18,22,24'03
14.	142	Януш КОРЧАК . На самоті з Богом. Молитви тих, які не моляться. — К.: Дух і Літера, 66 с.	—

літературознавство, мистецтвознавство, фольклор

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кр
1.	1184	Юрій ШЕВЕЛЬОВ . Історична фонологія української мови. — Х.: Акта, 1054 с.	чч. 17'03; 3'04
2.	632	Дмитро ЧИЖЕВСЬКИЙ . Український літературний барок; Філософія Г.С. Сковороди. — Х.: Акта, 460 + 432 с.	чч. 16'03; 2'04
3.	624	Олег ІЛЬНИЦЬКИЙ . Український футуризм. — Л.: Літопис, 456 с.	ч. 21'03
4.	500	Тригорій ГРАБОВИЧ . До історії української літератури. — К.: Критика, 631 с.	чч. 12,14,16'03
5.	492	Микола ЗЕРОВ . Українське письменство. — К.: Основи, 1301 с.	чч. 4,9,16,19'03
6.	351	Євген НАХЛІК . Доля-Лос-Судьба: Шевченко і польські та російські романтики. Сер. «Літературознавчі студії». — Л.: Львівське відділення Інституту літератури ім. Тараса Шевченка, 566 с.	ч. 21'03
7.	293	Юрій ВИННИЧУК . Книга бестій. Сер. «Мітологія». — Л.: Піраміда, 292 с.	ч. 22'03
8.	233	Максим СТІХА . Данте й українська література. Досвід рецепції на тлі «запізнілого націєтворення». Сер. «Критичні студії». — К.: Критика, 162 с.	ч. 17'03
9.	165	Ніла ЗБОРОВСЬКА . Психоаналіз і літературознавство. Сер. «Альма Матер». — К.: Академвидав, 390 с.	ч. 9'03
10.	108	Два століття сквородіяни . Бібліографічний довідник. — Х.: Акта, 528 с.	—
11.	84	О.М. НІКОЛЕНКО . Бароко, класицизм, просвітництво; Поезія французького символізму. Сер. «Скарбниця словесника». — Х.: Ранок: Веста, 223 + 143 с.	—
12.	70	Леонід РУДНИЦЬКИЙ . Іван Франко і німецька література. — Л.: НТШ, 238 с.	ч. 21'03
13.	59	Лариса БРЮХОВЕЦЬКА . Приховані фільми. Українське кіно 1990-х. — К.: АртЕк, 384 с.	чч. 12,24'03
14.	51	Віра АГЕЄВА . Жіночий простір. Феміністичний дискурс українського модернізму. — К.: Факт, 320 с.	чч. 10,13,15'03

ДАЙДЖЕСТ

ГУД БАЙ, ЛЕНІН

Німецький фільм «Гуд бай, Ленін» став на заваді публікації роману **Безсмертний Ольги СЛАВНІКОВОЙ**.

Французьке видавництво «Галімар» спершу планувало надрукувати російською бестселер, але після успіху стрічки в європейських кінотеатрах звернулося до письменниці за поясненнями. Виявляється, сценарій кінофільму та фабула роману мають дуже багато спільного. Так, у книжці йдеться про літнього мешканця Катерінбурга, дочка якого, намагаючись полегшити життя паралізованому батьку, уречевлює для нього вигаданий світ, де досі панує радянський режим. Зокрема монтує відеоматеріал про ХХХ з'їзд компартії. Здавалося б, плагіат незаперечний, але роман «Безсмертний» написано... 2001 року, а фільм Вольфганга Беккера було знято 2003 року. Тому Славнікова серйозно налаштована обвинуватити в плагіаті автора сценарію кінострічки, хоча шанси виграти справу в європейській кінокомпанії, за деякими оцінками, дуже малі.

КНИЖКА-КОМІКС

Видавництво «ОЛМА-ПРЕСС Екслібрис» започаткувало досить незвичну для художньої літератури серію — **Борис Акунін в коміксах**. Нещодавно світу побачила мальована версія роману Акуніна «Азазель» художника Алексея Кузьмічова. Від переходу в ілюстраційну площину роман не втратив ані ясності, ані напруженості сюжету. Художник намагався уникати як надмірної реалістичності, так і надлишкового схематизму чи навмисної карикатурності. В результаті видання вийшло досить цікавим та незвичним.

Що ж, час уже й нашому карикатуристу Олексію Кустовському видати окремою книжкою комікс-версії українських книжкових «шедеврів», що вже рік як друкуються в **Kr**?

ЗУСТРІЧ У ДЕНЬ ЗАКОХАНИХ

Роман «Мертві душі» **Миколи ГОГОЛЯ** вперше «зустрівся» з ілюстраціями, виконаними видатним художником Марком Шагалом ще в 1923—1925 роках. Тоді офорти призначалися для французького видавця. Він мав намір опублікувати роман у Парижі, але з якихось причин друк не було здійснено, тож 1927 року Марк Шагал патріотично подарував усю серію з 96 гравюр Третьяковській галереї в Москві.

Росіяни, які видали «Мертві душі» з шагаловими ілюстраціями, символічно презентували їх 14 лютого. **Kr**

КНИЖКА РОКУ: НОМІНАЦІЯ «МИНУВШИНА»

ЧИЇ ВОНИ ДІТИ

Книжка «есеїв-парсун» **Юрія ХОРУНЖОГО** присвячена жіночим постатям української історії минулого століття. Щоправда, автор не втримався від спокуси й додав ще чотирьох — у вигляді присвят. Читачеві залишається лише здогадуватися, що стоїть за іменами рідних авторові жінок, однак дев'ятьох, із дуже відомими прізвищами, об'єднує багато чого...

Тетяна ЩЕРБАЧЕНКО

Дати книжці назву **Шляхетні українки** означає одразу ж поставити її в ряд із нікому не потрібними претезійними просвітянськими виданнями, що покликані дешево й сердито навертати несвідоме українство до своїх *правічних коренів*, *відроджувати духовність* чи й *спонукати* до. Біографії Олени Пчілки, Людмили Старицької-Черняхівської, Марії Старицької, Оксани Стещенко, Вероніки Черняхівської, Ірини Стещенко, Катерини Грушевської, Валерії О'Коннор-Вілінської, Надії Суровцової щедро оторочені красивостями: «горда жіноча душа», «лицарка честі і праці», «берегиня роду», «зв'язкова покоління»... І протатка обкладинка укупі з поганою якістю ілюстраціями, і переобтяжена штампами та патосом, позбавлена психологізму мова лише підкреслюють кічевість видання. І тільки терплячий упертий чительник здатен оцінити обсяг і значення роботи, здійсненої дослідником.

Під помаранчевою обкладинкою зібрано не так історії, як частинку української історії в кількох жіночих долях. Вони просяться назватися «долями чийось дітей»: не в тому значенні, що не всі дожили старості, а в тому, що кожна з них була й лишиться, на жаль, тінню «непересічних» батьків. Хоч як не хочеться, а дочки гілок Старицьких, Грушевських, Черняхівських завше згадуватимуться істориками в родинному контексті.

Автор досить часто дублює біографічні структури оповідей, невмотивовано переходить від персон до обставин, уводить надто формальний зв'язок між розділами (відчутна відсутність літературного редагування), але вцілому вимальовується досить об'ємна й цікава картина. Дівчата з блискучою освітою й шляхетними життєвими цілями, які не потребують рекомендацій і спонук, потрапляють у *жорна історії*. Жодна з обраних Юрієм Хорунжим для представлення читачам не втрачає гідності в суперечливих умовах, їхнє покликання намертво приростає до обраної батьками долі й проблеми вибору начебто не постає. Насправді ж історія й людина в ній аж не настільки чорно-біла, як це бачиться в книжці. Які сумніви, які душевні

болі супроводжували юнок і ламаних життям жінок? Лише вдивляючись у старі архівні світлини, суворі погляди чи стиснуті уста, у вишукані капелюшки чи модні футболки 20-х минулого століття можна додумувати якісь деталі приватного життя. А вони й нині приречені на публічність... Як і ті діти, чиїх батьків двадцять, тридцять, сорок років тому було репресовано, а їхні імена суворо й невблаганно вписано до скрижалей історії. Здобутки й чесноти «зоряних» *нащадків* мало кого цікавлять, а якщо й викликають інтерес, то лише під кутом зору імен їхніх батьків.

Чи багато хто знає, які наукові висоти брала Катруся Грушевська? Праці визначного етнографа й фольклориста — «Про засоби жіночої господарчої магії у зв'язку з найстарішими формами жіночого господарства», «Про голе тіло як магічний засіб», «Людський колектив як підвалина пам'яті»... — без сумніву, й досі можуть бути цікавими вузьким і широким колам читачів. Між тим, мало кому відомо й про обставини смерті дочки *Грушевського*. Вона померла 1943 року в Темлазі, по чотирьох роках концтаборів. На суді, звинувачена в підготовці збройного повстання з метою повалення радянської влади та в шпигунстві, вона не просила нічого, крім збереження наукових праць батька. Прохання було виконане.

З особливою любов'ю забіографовано дослідником Людмилу Старицьку-Черняхівську, доньку Михайла Старицького, матір ексцентричної Вероніки Черняхівської, «зрубаної гілки дерева Старицьких». На відміну від односкладної оповіди про Олену Пчілку бачимо драматичний образ матері. Розмінявши восьмий десяток, сива знесилена вдова протягом кількох років шукає сталінськими таборами рідну кровину, яку... розстріляли ще другого дня після суду...

А ще кожна зі «шляхетних українок» знала Лесю Українку. Цікаво, як би склалася Лесина доля, якби здоров'я дозволило їй дожити обставин, у які потрапили героїні Хорунжого? Хто кого визначає: людина — історію, чи історія — людину? **Kr**

Юрій ХОРУНЖИЙ. Шляхетні українки. Есеї-парсуни. — К.: В-во ім. О.Теліги, 207 с. (п)

ГРАН-ПРІ КНИЖКИ РОКУ '03: ХТО ЗА КОГО

ПІДСУМКИ РОКУ: «МИНУВШИНА»

давня історія

Книжка	Голоси	Експерти
1. Юрій ШЕВЕЛЬОВ. Історична фонологія української мови. — Х.: Акта, 1054 с.(с)	19	І.Римарук, І.Роздобудько, О.Коваль, А.Дністровий, І.Андрусак, С.Дзюба, Д.Корчинський, Н.Білоцерківець, Т.Гундорова, В.Панченко, І.Осташ, О.Микитенко, У.Гібчук, В.Яворський, С.Бондаренко, Р.Корогодський, С.Пролєєв, Є.Білоусов, Л.Воронина
2. Переяславська Рада 1654 року. Історіографія та дослідження. — К.: Смолоскип, 890 с.(п)	12	І.Чернявська-Набока, М.Сидоржевський, Н.Яковенко, М.Кірсенко, В.Лісовий, С.Грбар, Л.Вансович, С.Майданська, В.Дудко, Д.Стус, М.Стріха, Є.Петренко
3. Валерій ВОЙТОВИЧ. Українська міфологія. — К.: Либідь, 664 с.(п)	10	Ю.Поцілуйко, Ю.Хорунжий, О.Гощ, Ю.Покальчук, Р.Веретельник, М.Назаренко, В.Дишкант, Л.Герасимчук, Ю.Чекан, О.Афонін
4. Казки Туманного Альбіону. — К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 24 с.(п)	10	М.і С.Дяченки, О.Бойченко, М.Довга, С.Фесенко, Т.Федюк, О.Чекан, А.Бабро, А.Лучка, Ю.Завгородній, А.Мокроусов
5. Юрій АНДРУХОВИЧ. Дванадцять обручів. Сер. «Критичні тексти». — К.: Критика, 318 с.(с)	8	М.Рябчук, А.Бондар, С.Матвієнко, О.Кочевих, Ю.Ємець-Доброносова, Л.Демська-Будзюляк, В.Костюк, Л.Ганжа
6. Енциклопедія постмодернізму. — К.: Основи, 503 с.(с)	7	Ю.Макаров, В.Цибулько, І.Бондара-Терещенко, Д.Клочко, І.Лучук, Г.Штонь, М.Горбаль
7. Зоя ЧЕГУСОВА. Декоративне мистецтво України: 200 імен. — К.: Атлант, 511 с.(с)	6	С.Васильєв, Н.Кривда, В.Жежера, І.Островський, М.Жулинський, Г.Радіна
8. Ігор ГАЙДАЙ. Українці. Початок III тисячоліття. — К.: Гайдай Студія, 132 с.(с)	5	Ю.Ковальський, Т.Шербаченко, О.Александрова, К.Родик, О.Гриценко
9. Зінаїда ВАСІНА. Український літопис вбрання. т.1. — К.: Мистецтво, 448 с.(с)	4	Л.Танюк, Л.Таран, С.Грбар, В.Мельник

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кр
1.	1184	Переяславська Рада 1654 року. Історіографія та дослідження. — К.: Смолоскип, 890 с.	чч.20'03; 3'04
2.	784	Універсали Івана Мазепи. Сер. «Універсали українських гетьманів». — К.-Л.: НТШ, 768 с.	ч.3'04
3.	412	Леонід ЗАШКІЛЬНЯК, Микола КРИКУН. Історія Польщі. — Л.: ЛНУ ім.Франка, 752 с.	ч.6'03
4.	402	Едвард КІНАН. Російські історичні міти. — К.: Критика, 310 с.	ч.16'03
5.	345	Соціум. Альманах соціальної історії. Випуск 2, 3. — К.: Інститут історії України, 238 + 238 с.	—
6.	343	Ангус ФРЕЙЗЕР. Цигани. Сер. «Народи Європи». — К.: Всесвіт, 360 с.	чч.14.22.23'03
7.	240	З.І. ХИЖНЯК, В.К. МАНЬКІВСЬКИЙ. Історія Києво-Могилянської академії. — К.: КМ Академія, 184 с.	ч.1'04
8.	239	Жорж ДЮБІ. Доба соборів. Мистецтво та суспільство 980—1420 років. — К.: Юніверс, 320 с. За сприяння МФ «Відродження»	ч.23'03
9.	238	А. Дж. П. ТЕЙЛОР. Габсбурзька монархія 1809—1918. — Л.: Класика, 260 с. За сприяння МФ «Відродження»	чч.6.24'03
10.	202	Мирон КАПРАЛЬ. Національні громади Львова XVI-XVIII ст. (соціально-правові взаємини). — Л.: Піраміда, 440 с.	чч.22.24'03
11.	114	Історичний шлях Православ'я. — К.: Пролог, 416 с.	чч.22.23'03
12.	106	О.Я. НАЙМАН. Історія євреїв України. — К.: Академія історії та культури євреїв України, 496 с.	чч.14.17.22'03
13.	78	Микола КОТЛЯР. Данило Галицький. Сер. «Особистість і доба». — К.: Альтернативи, 372 с.	—
14.	35	Петро ТОЛОЧКО. Ярослав Мудрий. Сер. «Особистість і доба». — К.: Альтернативи, 271 с.	—

історія від середини XIX до XXI століття

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кр
1.	872	Данило ЯНЕВСЬКИЙ. Політичні системи України 1917—1920 років: спроби творення і причини поразки. — К.: Дух і Літера, 767 с.	ч.15'03
2.	720	Юрій КИРИЧУК. Український національний рух 40—50 років XX століття: ідеологія та практика. — Л.: Добра справа, 464 с.	ч.3'04
3.	571	Олег РОМАНІВ, Інна ФЕДУШАК. Західноукраїнська трагедія 1941. — Л.—Нью-Йорк: НТШ, 428 с.	ч.15'03
4.	434	С.В. КУЛЬЧИЦЬКИЙ, Ю.І. ШАПОВАЛ. Новітня історія України (1914—1939). — К.: Генеза, 304 с.	ч.22'03
5.	428	Іван ДЗЮБА. Пастка. 30 років зі Сталіним, 50 років без Сталіна. — К.: Криниця, 144 с.	ч.11'03
6.	411	Борис ЗАХАРОВ. Нарис історії дисидентського руху в Україні (1956—1987). — Х.: Фоліо, 144 с.	ч.11'03
7.	340	З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ. — К.: Сфера, 382 с.	ч.20'03
8.	225	Головна Руська Рада 1848—1851. Протоколи засідань і книга кореспонденції. — Л.: Інститут історії Церкви Українського Католицького Університету, 270 с.	ч.24'03
9.	199	Україна модерна. Альманах №7, №8. — К.: Критика, 238 с.	—
10.	176	Український голокост 1932—1933. Свідчення тих, хто вижив. — К.: КМ Академія, 296 с.	чч.24'03; 1'04
11.	113	За гранью розуміння. Філософії и богослов'я о холокосте. — К.: Дух і Літера, 518 с.	—
12.	112	Владимир ТИСМЕНЯНУ. Поворот у політиці: Східна Європа від Сталіна до Гавела. Сер. «Європейська історія». — К.: Мертайн, 336 с.	—
13.	92	Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України, 1926—2001. — К.: Наукова думка, 589 с.	—
14.	89	Б.П. ПОЛЯНСЬКИЙ. Всесвітня історія 1914—1939 рр. — К.: Генеза, 288 с.	ч.22'03

«ПАНДЕМІЯ» ДЯЧЕНКІВ: КОЛО ЧЕТВЕРТЕ

ЗОРЕЦІД

У середині лютого в Москві (Росія) відбулася найбільша в СНД літтусівка фантастів — «Роскон'2004». Четверта за ліком.

На фантастично-мітично-фентезійному карнавалі були помічені всілякі популярні письменники й критикани, видавці й літагенти, художники й кіношники, а також роззяви-любители. Загалом щось близько 350 облич та масок, які безнадійно прагнули не вийти з берегів власних тіл поміж усякими семінарами та круглими столами критики, фантастичної періодики, фентезі, наукової фантастики, ролевих ігор, електронних бібліотек та кіна. Особливо «злісні» шабашисти — їх іще називають метрами (хоча *Kr* засвідчує, що вони геть не подібні на карликів) — учили літати просторами фантазії початківців. Проте це — лише прелюдія.

На десерт подавали переможців — себто роздавали різноманітні престижні премії «Роскону» за найкращі твори року 2003-го. Щоб вибрати кращий роман, учасникам треба було віддати голос за один текст із 351 (і хто їх усі перечитав?). Поміж них — твори С.Вітцького (псевдо Б.Стругацького), Фрая, Бушкова, Головачова, Перумова, Валентинова, Олді etc. Проте вхопили бога за бороду зовсім не вони. Виявилось, що четверте коло пройде під знаком Пандему від **Марини й Сергія ДЯЧЕНКІВ**, уявна мітла яких занесла їх у найцікавіші й найфантастичніші світи. Вітаємо переможців і готуємо місцину для приземлення в наступному числі.

Kr

ПІДСУМКИ РОКУ: «ПОЛІТЛІКНЕП»

сучасне

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кг
1.	656	Микола РЯБЧУК. Дві України: реальні межі, віртуальні війни. — К.: Критика, 336 с.	чч.2,3'04
2.	588	Анатолій ЗЛЕНКО. Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін. — Х.: Фолио, 559 с.	чч.21'03; 2'04
3.	425	Андрій ПРНИК, Андрій БОБРО. Конфлікти: структура, ескаляція, залагодження. Сер. «Актуальні проблеми державної політики». — К.: Основи, 172 с.	чч.10,20'03
4.	370	Маніпуляція свідомістю. — Л.: І, 223 с.	ч.23'03
5.	295	Віталій КОНОНОВ. Украина моя радянская. — К.: Сфера, 186 с.	ч.21'03
6.	280	Наталія ЧЕРНИШ. Соціологія. Курс лекцій. — Л.: Кальварія, 544 с.	—
7.	262	Стан світу 2002. — К.: Інтелсфера, 264 с.	—
8.	246	Ф.М. КИРИЛЮК. Політологія Нової Доби. — К.: Академія, 304 с.	—
9.	232	Галина ЗЕЛЕНЬКО. «Навздогінна модернізація»: досвід Польщі та України. Сер. «Критичні студії». — К.: Критика, 216 с.	ч.22'03
10.	187	Петро БАЛЕЙ. Обезвласнене суспільство. Марксизм: утопія в теорії і терор у практиці. — К.	—
11.	115	В.В. МАДІССОН, В.А. ШАХОВ. Сучасна українська геополітика. — К.: Либідь, 176 с.	ч.2'04
12.	95	В.В. ЧЕРКАСОВ. Проблеми ризика в управленчеської діяльності. Сер. «Технології управління і менеджмента». — К., Москва: Вак-лер, Рефл-Бук, 320 с.	ч.8'03
13.	85	Левко ЛУК'ЯНЕНКО. Національна ідея і національна воля. — К.: МАУП, 296 с.	—
14.	83	Павло ШТЕПА. Мафія в Україні. — Л.: Глобус, 408 с.	—

сучасне зарубіжне суспільствознавство

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кг
1.	840	Роберт КОНКВЕСТ. Роздуми над сплюдрованим сторіччям. — К.: Основи, 371 с.	ч.2'04
2.	484	Джозеф СТИГЛІЦ. Глобалізація та її тягар. — К.: КМ Академія, 252 с.	ч.1'04
3.	426	Ріане АЙСЛЕР. Чаша та меч. Наша історія; наше майбутнє. — К.: Сфера, 355 с.	ч.2'04
4.	372	Роберт А.ДАЛЬ. Демократія та її критики. Поліархія. Участь у політичному житті та опозиція. — Х.: Каравела, 440 + 216 с.	чч.7,14'03
5.	269	Дж.М. Майер, Дж.У. РАУХ, А. ФІЛІПЕНКО. Основні проблеми економічного розвитку. — К.: Либідь, 688 с.	—
6.	248	М.С. КІММЕЛ. Гендероване суспільство. — К.: Сфера, 490 с.	ч.2'04
7.	246	Доналд Р.КЕЛЛІ. Людський вимір буття. Суспільна думка в західній правовій традиції. — Одеса: Бахма, 327 с.	—
8.	204	Роберт ДЖЕРВІС. Сприйняття в міжнародній політиці: адекватність та неадекватність. — Х.: Каравела, 464 с.	—
9.	202	Скот ЛЕШ. Соціологія постмодернізму. — Л.: Кальварія, 344 с.	чч.21,23'03
10.	200	П'єр БУРДЬЄ. Практичний глузд. — К.: Український центр духовної культури, 503 с.	ч.16'03
11.	170	Федераліст: коментар до Конституції Сполучених Штатів. — К.: Сфера, 542 с.	ч.20'03
12.	150	Ернест ГЕЛНЕР. Нації та націоналізм. — К.: Таксон, 300 с.	—
13.	134	Олсон МЕНКУР. Піднесення та занепад держав. — Х.: Каравела, 304 с.	—
14.	50	Жерар МЕРЕ. Принцип суверенітету. Історія та основи новітньої влади. — Л.: Кальварія, 216 с.	—

КНИЖКА РОКУ, 2003: НОМІНАЦІЯ «КРАСНЕ ПИСЬМЕНСТВО»

У ВІДСУТНОСТІ
КОХАННЯ ТА СМЕРТІ

Роман «1.499 євро» Фредеріка БЕГБЕДЕ, якого минулої весни в Києві вітали як БегбедеРа, є книгою для України принциповою. По-перше, нехай із запізненням, але таки з'явився й український переклад модного нині французького письменника. По-друге, видання в Україні цього скандального роману про світ «того самого західного «ґламуру», про який ми так мало знаємо», і яким — додали б ми до анотації — так беззастережно спокушаємося, ще раз підтверджує нашу готовність у цей світ увійти. Як це не дивно, але роман, що мав би стати застереженням, попри описані жахи сучасної цивілізації, сприймається як реклама цього, начебто остогидлого автором західного світу.

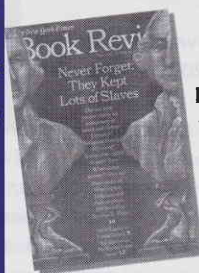
Вадим ДИШКАНТ

Головний герой роману Октав Парано, як власне, і сам автор, за певного збігу літературно-історичних обставин може стати чимось на зразок турґенєвського Базарова — героїв ріднить філософія нігілізму. Тож, можливо «1.4999 євро» з часом увійде до шкільної програми, і наші онуки будуть писати твори на тему: «Фредерік Бегбеде і його герой Октав — борці за кращу долю пригнобленого світом західного гламуру народу». Навряд чи автори підручників, ліцензованих Міністерством освіти, будуть дослухатися думки учасників київських прес-конференцій, на яких письменник з'явився типовим продуктом цього світу — до міри розчарованим і без міри цинічним. Наплювавши... та що там наплювавши, — обіс...ши, за його ж визнанням, «колодязь», із якого добрий десяток років пив і їв, Бегбеде став героєм свого цинічного часу цілком у стилі Книги рекордів Гіннеса, яка прославляє тих, хто далі плюне чи голосніше торохне в порох.

Не дивно, що в Бегбеде після виходу свого роману, спрямованого проти реклами, якою нас щодня гвалтують і до якої ми вже

РЕЛІГІЯ ДЛЯ ДОРОСЛИХ

Попри заголовок, книга Марі ЛЕФКОВИЦ **Боги Греції, життя людей** не про функцію мітів у суспільному житті, а про образи богів у давньогрецькій літературі. У всіх відомих нам творах боги втручаються в людське життя з тих самих причин і тими ж способами, що й у оповідях Гомера. Також авторка наголошує на всеприсутності й владі богів у текстах Гесіода, у ранній давньогрецькій поезії та в класичній трагедії. Третій розділ книги побіжно оглядає еліністичну літературу й літературу Давнього Риму. З тих часів, на думку Лefковіц, видатні філософи бачили в божествах лише вищу метафізичну сутність.

Давньогрецька релігія має великі переваги, бо дозволяє смертним виявити власну людяність. Це релігія для дорослих, замість винагороди, вона дає почуття відповідальності. Тож грецька література не відкидає й не намагається приховати, що життя смертних людей уразливе, непередбачуване й ефемерне. У трагедії Евріпіда «Геркулес» головний герой відмовляється вірити, що всі його нещастя спричинені богами: вони не можуть чинити таку страшну помсту за збезчещене ложе — справжніх богів взагалі не повинні хвилювати земні проблеми. Лefковіц намагається повернути богам їхній реальний статус: «Чи можна взагалі назвати релігією цей давньогрецький політеїзм?» — пише авторка. Виникає питання: чи можна взагалі назвати богами олімпійців?

звикли, як алкоголік до похмільної чарки, з'явився стільки нових шанувальників. Раніше він зачаровував юрбу своїми рекламними сюжетами, нині — сюжетами про те, як ці сюжети робляться. Бо, окрім грошей, хочеться ще й слави. А хто знає ім'я рекламного креатора? Інша річ — письменник, який усю свою ненависть до вчорашніх колег по цеху виблював на цілих 252 сторінки (стільки їх в українському перекладі), як виблював дванадцять чашок кави в туалеті респектабельної компанії. Тепер цей «нелюб'язний оповідач» зачаровує нас своїми оповідками про світ, до якого пересічний читач, попри всю непривабливість маркетинг-директорів, креаторів, врешті довгоногих та повногрудих секретарок, модельок та повій, д-у-у-же хотів би потрапити. Бо ж і сам Бегбеде, напустивши смороду, нікуди з цього світу не пішов — він не став ані революціонером, що кидає бомби в лімузини капіталістів-упирів, ані аскетом-ченцем, що проповідує ахімсу (ненасильство) і вчить жити в іншій, вільній від влади мамони реальності.

Не став він і філософом, бо більшість його сентенцій є банальними гаслами, яким місце на стінах люмпенізованих районів мегаполісів («Все можна купити: кохання, мистецтво, планету Земля, вас, мене», «Людина — такий самий товар, як і усе інше...»). Щоправда, є і влучні спостереження, на кшталт — «Ваші страждання — допінг для торгівлі». У світі лицемірства будь-яке самовикриття, за яким ховається безмежна любов до себе (більше нікого герой любити не здатен), може видатися щирістю.

«1.4999 євро», з одного боку, паплюжить рекламу, а з іншого — може слугувати посібником для рекламистів-початківців. Розсипавши сторінками роману внутрішні таємниці життя рекламистів, автор завербував у ряди своїх прихильників тих, хто, як і він сам, нічим не гребує, аби заробити грошенят (у книзі вистачає фахових порад для початківців). Розсипавши між блювотиною афоризми й філософські сентенції, автор привабив тих, хто виховує в собі презирство до грошей і понад усе цінує людську мудрість. Однак «мудрість» Бегбеде є всього-на-всього безпорадним мудруванням, яке хіба що може допомогти зробити останній крок нерішучому самовбивці (у романі багато місця присвячено й темі суїциду). Ставши гуру майбутніх самовбивців, сам Бегбеде на подібне безумство не відважився. А значить світ, який він так паплюжить, не такий йому вже й осоружний.

Кр

Фредерік БЕГБЕДЕ. 1.499 євро. — Х.: Фоліо, 255 с. (п)

ЗАГИБЕЛЬ ПОМПЕЇ

Письменник **Роберт ГАРРИС** здійснив титанічну дослідницьку працю. Щоб написати новий роман **Помпеї**, він детально вивчав усі можливі матеріали цивільної інженерії та будівництва водопостачальних споруд Древнього Риму. Адже головний герой книги, Маркус Атілус Прімус, є «акваріусом» — інженером-будівником велетенського акве-

дуку, що постачає воду до великих міст. Звук води, яка падає у резервуар, городяни називають «музикою цивілізації». Та якось тон музики дає збій, міські фонтани таємничим чином висихають, у ставках гине риба. Атілус намагається відшукати причину. Ця детективна історія має наукове підґрунтя і така захоплююча, що критики називають Атілуса серед найкращих детективів від літератури — Шерлока Голмса та Еркюля Пуаро. Окрім Атілуса у книзі є ще кілька героїв: його кохана Корелія, жадібні нувориші, хитрі хабарники. Дія роману відбувається в останні місяці існування сумнозвісного міста Помпеї. Виверження Везувію 24 серпня 79 року нашої ери зв'язує всі сюжетні лінії в кульмінацію. Вранці останнього дня Помпеї Атілус сходить на Везувій і згори бачить причину несправності акведуку — наслідок махінацій заможних городян. Проте виправити щось уже пізно. Жанр «Помпеї» критики окреслили ідіосинкразійною історично-вулканологічною містерією.

Кр

ПІДСУМКИ РОКУ: «СОФІЯ»

класична філософія, гуманітаристика

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кр
1.	872	АРИСТОТЕЛЬ. Нікомахова етика (грецьк. та укр. мовами). — К.: Аквілон-плюс, 780 с. За сприяння МФ «Відродження»	чч.7'03; 2'04
2.	784	Мислителі німецького романтизму. — Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 588 с.	чч.5,7,11'03
3.	512	Многоцenna жемчужина. — К.: Дух і Літера, 600 с.	ч.24'03
4.	400	Релігійно-філософська думка в Києво-Могилянській академії: європейський контекст. — К.: НаУКМА, 312 с.	—
5.	380	Вільгельм фон ГУМБОЛЬДТ. Ідеї щодо з'ясування меж діяльності держави. — Сімферополь: Таврія, 160 с.	—
6.	343	Бенедикт СПІНОЗА. Теологічно-політичний трактат. — К.: Основи, 237 с.	—
7.	340	Філософська думка в Україні. Біобібліографічний словник. — К.: Пульсари, 244 с.	—
8.	292	Карл Густав ЮНГ. Психологія і алхімія; Синхронія. — К.: Ваклер, Москва: Рефл-бук, 592 + 320 с.	ч.23'03
9.	264	Джозеф КЕМПБЕЛЛ. Мифический образ. Philosophy. — К.: Ваклер; Москва: АСТ, 683 с.	—
10.	197	свт.ГРИГОРИЙ НИССКИЙ. Большое огласительное слово. Сер. «Святые отцы и учителя Церкви». — К.: Пролог, 380 с. (грецьк. та рос. мовами)	—
11.	192	Джон ЛОКК. Розвідка про людське розуміння. Кн. 3. Про слова. — Х.: Акта, 246 с. За сприяння МФ «Відродження»	ч.13'03
12.	132	Константин СКВОРЦЕВ. Философия отцов и учителей церкви. Период апологетов. — К.: Издательство им. свт. Льва, Папы Римского, 472 с.	ч.23'03
13.	44	о.Михаил (ГРИБАНОВСКИЙ). Лекции по введению в круг богословских наук. Сер. «Богословская библиотека». — К.: Пролог, 250 с.	ч.23'03
14.	19	Мартин ХАЙДЕГГЕР. Бытие и время. — Х.: Фоліо,	—

сучасна філософія і гуманітаристика

Місце	Бали	Назва	Рецензії в Кр
1.	797	Джон ФАУЛЗ. Арістос. — Вінниця: Тезис, 336 с. За сприяння МФ «Відродження»	чч.3,6'03
2.	777	Норберт ЕЛІАС. Процес цивілізації. Соціогенетичні і психогенетичні дослідження. — К.: Альтернативи, 672 с.	чч.15,23'03
3.	512	Віторіо ГЬОСЛЕ. Практична філософія в сучасному світі. — К.: Лібра, 248 с.	ч.16'03
4.	462	Моріс МЕРЛО-ПОНТІ. Видиме й невидиме (з робочими зошитами). — К.: КМ Академія, 268 с.	ч.3'04
5.	382	Джордж САНТАЯНА. Витуачення Поезії та Релігії. — Л.: Ініціатива, 288 с.	чч.11,16,21'03
6.	354	Вільям МАК-НІЛ. Піднесення Заходу. Сер. «Зміна парадигми». — К.: Ніка-Центр, 1111 с.	чч.3,22'03
7.	246	Ханна АРЕНДТ. Між минулим і майбутнім. — К.: Дух і Літера, 321 с.	ч.6'04
8.	244	Роже КАЮА. Людина та сакральне. — К.: Ваклер, 256 с.	ч.6,8'03
9.	238	Елесеа МАКІНТАЙР. Після чесноти. — К.: Дух і Літера, 436 с.	чч.6,7'03
10.	211	Гларі ПАТНЕМ. Розум, істина й історія. — К.: Альтернативи, 232 с.	—
11.	181	Стефан МОЗЕС. Ерос і Закон. — К.: Дух і Літера, 114 с.	—
12.	105	Христос ЯННАРАС. Свобода етосу. — К.: Дух і Літера, 268 с.	—
13.	58	о.Александр СОРОКИН. Введение в Священное Писание Ветхого Завета. — К.: Пролог, 316 с.	—
14.	45	о.Александр ШМЕАН. Свята святим. Размышления об исповеди и причащении Святых Таин. Сер. «Lex orandi». — К.: Пролог, 68 с.	—

ХРОНІКА

... По новому році дрібні злодійчуки влізли до приміщення видавничої агенції «Піраміда» й, хоча вкрали дріб'язок, спричинили значні матеріальні й моральні збитки: облили фарбою стоси щойно надрукованих книжок. То виявився наклад найсвіжшої книжки **Марії МАТЮС Солодка Даруся**. Лише цими днями письменниця отримала свої авторські примірники.

... Відбула звітно-виборча конференція Київської АУП. Поки основний претендент на посаду голови столичного представництва Асоціації українських письменників **Дмитро СТУС** блував засніженим Києвом, за нього й проголосували. Заступниками стали літерати **Леся ДЕМСЬКА-БУДЗУЛЯК**, «переведена» зі Львівської АУП, та **Олександр ІРВАНЕЦЬ**.

... Журі молодіжного літературного конкурсу видавництва «Смолоскип» почало роботу над визначенням переможців серед прозаїків та поетів-початківців. З поважних конфіденційних джерел стало відомо, що на даному етапі оцінки на певне відзначення серед прозових творів претендує фентезі-повість явно «дівочої руки» (конкурс дотримується анонімності). Щодо поетичних доробків — утішого мало, є «хороший середній рівень».

... Засновника Української виставкової компанії «Медвін» **Наталю ІВЧЕНКО** нагороджено орденом княгині Ольги III ступеня. Вітаємо й зичимо нових досягнень на ниві виставкової діяльності.

... Оприлюднено «вирок» Київської МДА: «Журнал, який містить відверті матеріали з елементами збоченства, брутальності, порнографії та ненормативну лексику, не має права на розповсюдження серед молодіжного кола читачів. На наш погляд, назва «Молода Україна» часопису такої форми та змісту ображає національну гідність українців...» Із нового року часопис **Олеся ДОНІЯ Молода Україна** позбавлено фінансування. Однак презентація ч.б відбулася-таки у п'ятницю, 13-го.

... Вітаємо з Днем народження поетів, прозаїків та перекладачів **Людмилу ТАРАН**, **Івана ДЗЮБУ**, **Юрія АНДРУХОВИЧА**, **Григорія ШТОНЯ**, **Галину ГОРДАСЕВИЧ**, **Ріталю ЗАСЛАВСЬКОГО!** Многая літа! **К.Т.**

КНИЖКА РОКУ 2003: НОМІНАЦІЯ «ГОЛОСИ»

ПАСОЧКА З ПІСКУ НА БЕРЕЗІ ЧАСУ

Звичайно ж, до поезії можна ставитися як до «шмаркатої лірики», — часто вона цього заслуговує. Однак зрозуміло, що справа не тільки в самій поезії або ж її трактуванні. Важливим є набір інгредієнтів, на яких «замішана» та чи інша людина. Різними шляхами й із різних причин ми приходимо до потреби творчості. Мені здається, що й сам акт творення, незалежно від кінцевого результату (вартості твору), є до певної міри самодостатнім і може мати позитивне або негативне значення. Так само й повноцінна поезія може виявитися «слабким місцем» її творця, а наївна й недосконала з формального боку може стати тим, що укріплює.

Василь СЛАПЧУК

Сергій НАБОКА був «людиною з ім'ям». Кожна людина з ім'ям варта уваги, більшість, якщо це ім'я не мильна бульбашка, — і поваги. Сергій Набока заслуговує на подвійну повагу. Перше: він зробив себе. Друге: він зробив себе не завдяки, а всупереч обставинам та системі. Бо він не робив кар'єри, а робив справу, за яку в радянські часи не відзначали, а карали, і яка в часи незалежної України не принесла йому жодних матеріальних чи моральних дивідендів. Він плыв не за течією, а супроти неї. Так, Сергій Набока був людиною з ім'ям,

але до недавнього часу ім'я це для більшості, хто знав Набоку з екранів телевізора та шпальт газет, ніяк не пов'язувалося з поезією. Він не претендував на звання поета. Він у всьому прагнув бути, а не зватися.

Упорядник книжки Інна Чернявська-Набока в коротенькій передмові пише: «Сергій був людиною вельми різнобічною. В різні періоди свого життя він захоплювався найрізноманітнішими речами, які на той час здавалися йому найголовнішими. Одним із таких захоплень була поезія. Однак вірші, котрі пролежали багато років у дальніх шухлядах столу й пам'яті, посідали особливе місце в його внутрішньому світі». Отже,

СВІЙ ДО СВОГО ПО СВОЄ

ВІЗИТІВКА: ЕКСПОРТ/ІМПОРТ

Уведення у вузах (і не тільки в них) курсу «Українська й зарубіжна культура» спричинило появу низки видань різного стибу, об'єму, оформлення й різного рівня, серед яких зазначений навчальний посібник виділяється не тільки складом відомих авторів (акад. Зазюн І.А., Семашко О.М., Закович М.М., Безвершук Ж.О.), а й широтою розкриття світу української культури на тлі світової, бо знайомить із чисельними маловідомими фактами, подіями та джерелами.

Грунтовно розкриваються загальнотеоретичні аспекти культури, специфіка соціокультурного аналізу, сутність культури та її субкультурні модифікації.

У традиційній схемі розкриття основних періодів світової культури автори зробили наголос на модерні, як культурній добі, та на особливостях культури ХХ ст. Новизна підходу авторів у висвітленні української культури полягає в особливій увазі до модернізаційних змін у ній від початку ХХ ст. й до сьогодення. На відміну від інших посібників, у ньому вперше введено розділ «Культура в умовах нової соціальної реальності» (Семашко О.М.), де аналізуються також постмодерністські тенденції в Україні та зростання національно-культурної ідентичності.

Усе це, разом із ошатністю, високою поліграфічною культурою оформлення викликало відповідний попит, бо від 2000 року посібник вийшов уже четвертим виданням, такого не ставалося досі з жодним іншим підручником із української культури. **К.Т.**

Українська та зарубіжна культура —
К.: Знання, 550 с. (п.)

Орестина Костянтіна Фодчука

потреба писання віршів для Сергія Набоки була періодичною (хронологія творчості позначається 1982—1988 роками), однак поезія і в наступні роки його життя займала особливе місце.

Зважаючи лише на сам факт виходу поетичної збірки, скажу: ця книжка навряд чи щось додала би Сергієві Набоці (окрім констатації, що він до всього іншого ще й писав вірші), якби він був зараз разом із нами, і напевно не додасть тепер, коли його нема (хоча, без сумніву, розширює й поглиблює уявлення про Набоку). Проте книжка надзвичайно важлива, бо вона додає ваги й значення поезії. Саме так. Сьогодні вся культура в нашому суспільстві загнана у гетто, де перше місце займає звіт районної хорланки в столиці, а поезія в цьому рейтинзі посідає якесь сорокове чи сімдесяте місце. Поезія замкнута в колі поетів. Про поезію згадують, як про ялинку, раз на рік. Для загалу поезії просто не існує, частина з тих, хто залишає за поезією право на існування, не потребує її, позаяк не годні відшукати в ній практичну значущість. Інші бачать у поезії лише естетичну цінність, яка, знову таки, щось важить тільки в межах культурного гетто... Саме тому *аматорське* слово не-поета Набоки може бути багато переконливішим за *професійне* сло-

во будь-кого з сучасних провідних поетів. Ім'я Набоки виводить поезію, попри невеличкий наклад, на значно ширшу аудиторію й свідчить, що поезія — не лише для вузького кола фанатів та спеціалістів.

Сергій Набока не залягав на дно, тому поезія не була для нього очеретинкою, крізь яку він дихав. Набока свідомо пішов на конфлікт із Режимом. Усі більш-менш уявляють собі, що таке тюремна зона. Хто ж мені відповість, що таке поезія, якщо людина в зоні, не будучи поетом, із якихось причин тягнеться до пера? Чим була поезія для зєка Набоки, який ішов вузьким тунелем назустріч потягу реальності? Можливо, саме поезія відкривала йому

інший рівень мислення, розчиняла двері до якоїсь іншої реальності, дозволяючи розминутися з тим страшним і неблаганим потягом. Не знати, чи сам Сергій Набока зміг би відповісти на це запитання. Навряд чи мотиви його звернення до поезії були настільки раціональними, щоб потім надалися для аналізу, либонь, це був інтуїтивний порух, скерований якимось внутрішнім знанням-здогадом. Але, без сумніву, він знав силу й вагу поетичного слова.

✉ 13.00 грн

«...Осенсити, осмислити наше існування не механічно-природним шляхом, жорстко детермінованим генами, а — навмання, навпрошки, відсікаючи від брили мрамору зайве, гаптуючи папір мереживами чорних закорючок, пручаючися в обіймах вічної зими, випрочуючися на мить і лишаючи нікому, крім маленької істоти, начебто-теж-творця, непотрібну штучку-дрючку: твір. І нехай це буде пасочка з пісочку на березі дурного моря — все ж життя минуло недаремно. І йдеш, похмуро вишкіривши зціплені зуби: я недаремно був».

Увага №0 — книжка зафіксованих порухів душі, нотатки непоневоленої думки, свідчення самотнього голосу, це тіснява камери-одиночки й безмір слова, це феномен людини й феномен поезії, це присутність духу й відсутність фальшу...

Сергій Набока «не даремно був». Недаремними були його жертви, його зусилля, його праця. І ця книжка також написана недаремно.

Ти гадаєш, то ти пишеш вірші? Якби ж то так, брате! / Це вони нами пишуть і кидають нас на папір.

У цих рядках сформульовано принцип поетичної творчості.

Ці рядки свідчать, що Сергій Набока таки був поетом.

Кр

Сергій НАБОКА. Увага №0. —

К.: Книжник-review, 170 с. (о)

(Рецензії див. також: Кр чч. 17, 20, 22 '03)

НЕМАЄ В ПОЛІ ОДНОГО ВОЇНА — ВАЛЕНТИНА СТРОКАНЯ

Віктор КИРКЕВИЧ

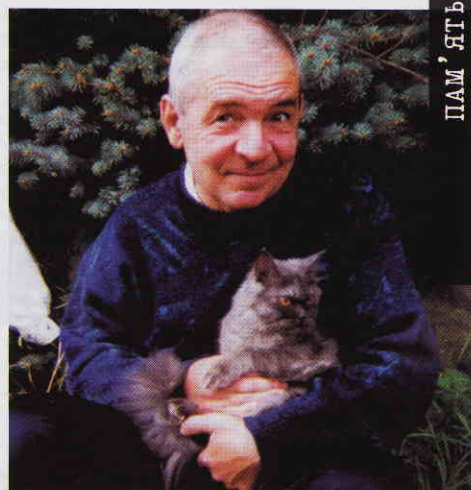
Навіть відомого на Заході письменника Андрія Куркова знають лише деякі українські шанувальники красного письменства, а що вже казати про автора єдиної виданої книги! Проте висловлю особисте: я втратив друга, а українська література — самобутнього письменника. Хто заповнить цю лакуну?

Коли трону з тілом Строканя записали землю, я відчув, що надії на відродження українського пригодницького роману загублено надовго. Строкань написав небагато. Так склалося, що відразу за першою книгою «Тавровані свинцем» (надрукована розділами в газеті «Народна армія») прийшла хвороба і... інвалідність. Це не зламало мого друга, він почав писати лівою рукою, бо правця була паралізована. Проте його військово-пригодницька повість «Чорний іній», стала лавреатом кон-

курсу «Коронація слова». Книга вийшла у видавництві «Кальварія» та викликала чималий інтерес у читачів. Це була єдина військово-пригодницька книга українською мовою за останні десятиріччя. Тепер чекає своєї долі та визнання остання книга письменника «Мур» — розповідь про трьох друзів, їх долю та різні випробування.

У прізвищі Валентина вже є щось літературне — Строкань, і це відповідає істині, він боровся за кожен рядок (строку) своїх творів, рятуючи їх від редакторського й видавничого скорочення. Він віддавав їм частку себе, свого здоров'я, якого з кожним днем ставало все менше й менше.

У дитинстві ми любили бродити Першотравневим парком та щось вигадувати. Я розповідав усілякі фантастичні пригоди, а Валентин їх переносив на папір у вигляді коміксів. Тяжко згадувати, але за дивних обставин на два десятиліття ми загубилися

ПАМ'ЯТЬ

в цьому місті, не бачились, не спілкувалися. Коли ж зустрілись, мій друг уже був інвалідом, але мав кілька готових до друку творів. І що важливо — українською мовою. Мене це дуже здивувало, бо в нашому дитячому, юнацькому спілкуванні такої мови не існувало. Наші батьки займали керівні посади в цілком русифікованій Раді Міністрів. Тому останні слова друга символічні: «Я — українець, я — вільний. Навколо мене араби, а я — українець!»

Кр

Валентина СТРОКАНЯ. Чорний іній.

Сер. «Лауреати конкурсу «Коронація слова». —

Л.: Кальварія, 220 с. (п)

(Рецензії див. також: Кр чч. 6, 22 '03)

ВИ ШУКАЄТЕ КНИГУ?

Скористайтесь допомогою служби «Книга — поштою».

Будь-яку книжку з розміщених на наших сторінках з позначкою Ви можете замовити в нас та отримати на пошті післяплатою.

Для цього треба **надіслати нам замовлення**, в якому обов'язково **вказати**: автора книги, назву книги, назву видавництва.

Адреса для замовлення: ТОВ «Редакція газети «Книжник-review», а/с 135, Київ-70, 04070.

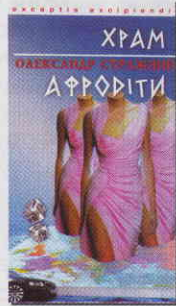
Повний прайс наших книжок Ви також **можете замовити** за адресою:

olga@elitprofi.com.ua або ознайомитися з ним на сайті **www.review.kiev.ua**

КНИГА — ПОШТОЮ

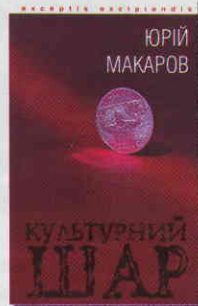
 17.00 грн

 15.00 грн

 16.00 грн

 16.00 грн

 16.00 грн

1. Василь СЛАПЧУК. Сліпий дощ. Сер. «*Exceptis excipiendis*». — К.: Факт, 336 с.(п) (*Рецензій див. також: Кр чч.24'03, Г'04*)

Твір волинського аристократа і, за ще неофіційною інформацією, Шевченківського лавреата, найзагадковішої й найбільш чоловічої постаті нашого красного й не дуже письменства вразить і здивує всіх. Цього разу — не поезія і навіть не критика. Слалпчук демонструє читачеві нову грань свого таланту: маємо белетристичний супертекст, де тісно переплетені містика та реальність, жахливий маніяк трансформується на вовулаку, а шістнадцятилітня дівчина стає матір'ю й примушена йти шляхом шевченкової Катерини. Проте письменник не був би собою, аби кожен його герой не дошукуювся власної відповіді на одвічне: «наскільки визначає нашу долю «шкура, яку носимо»?

2. Олександр СТРАЖНИЙ. Храм Афродіти. Сер. «*Exceptis excipiendis*». — К.: Факт, 320 с.(п) (*Рецензій див. також: Кр ч.22'03*)

Повість, перекладена з російської «веселим» Богданом Жолдаком, одним махом охоплює кілька «глобальних» літературних тем: фатум любовних трикутників (навіть — пірамід!) у контексті фемістичних війн, шпигунські пристрасні на тлі національного питання, проблеми виживання в шоу-бізнесі на тлі виявів творчої геніальності й геніальності сірости etc.

3. Юрко ВОВК. Гра у безкінечність. Сер. «*Exceptis excipiendis*». — К.: Факт, 328 с.(п) (*Рецензій див. також: Кр ч.2'04*)

«...Боріса Єльцина, першого секретаря Свердловського обкому партії, «давила жаба». У країні знову, вдруге за останні два роки змінилося вище партійне керівництво, в Центральному комітеті знову з'явилися

вакансії, а його, лідера найпотужнішого уральського пролетарського регіону, ініціатора багатьох починань не запросили до Москви...» Власне, приналежність книжки серії «*Exceptis excipiendis*» гарантує легку й інтелегентну, захоплюючу й драстичну, нібісерйозну й нібірозражалну прозу. «Гра у безкінечність» — інтелегентне нібіпродовження Кожелянка, у якому Юрій Вовк покращує жанр антиутопії та наповнює офіційну інтерпретацію історичних подій нібіприватними їх інтерпретаціями.

4. Юрій МАКАРОВ. Культурний шар. Сер. «*Exceptis excipiendis*». — К.: Факт, 240 с.(п) (*Рецензій див. також: Кр чч.1, 9, 21'03*)

Тут є все, аби книжку можна було рекомендувати для сімейного читання: міцно збитий сюжет, «культурний шар», в якому часом чомусь знаходяться-таки культурні цінності, любителі підживитися за рахунок перепродажу тих цінностей, красива дамочка-археолог, справжній мужчина і... врешті-решт, кохання, яке змушує головного героя в'язатися в цілком безнадійну історію, аби перемогти. Отож, читайте українською гостросюжетний текст від Макарова!

5. Марина СОКОЛЯН. Кодло. Сер. «*Exceptis excipiendis*». — К.: Факт, 200 с.(п) (*Рецензій див. також: Кр ч.1'04*)

Навіть попри те, що «млинець» молодій авторки «належить до славетного «театру жорстокости» Антонена Арто», слідкувати за її прозовими експериментами справді цікаво. Особливо ж, зваживши на те, що паралельно з головоломними викрутасами сюжету є можливість набуття певних знань із фальсифікації, мітотворчості та теорії змови. Для чого? — Щоб потім втілити усе на практиці.

Кр

НОВИНКИ «КНИГИ — ПОШТОЮ»

№ п/п	Назва книжки	Ціна
1.	А.БЕЛЫЙ, Т.БЕЛАЯ. Тайная Доктрина дней Апокалипсиса. — К.: Ніка-Центр	20,00
2.	В.В.КУЛІШОВ. Економіка серйозно і жартома. — К.: Ніка-Центр	19,50
3.	Г.ЛОБОС. Жизненные циклы. Нумерология. — К.: Ніка-Центр	11,50
4.	Г.ЛОБОС. Магия нумерологии. — К.: Ніка-Центр	19,50
5.	М.МАК-ЛЮЕН. Галактика Гутенберга. — К.: Ніка-Центр	31,00
6.	МАК-НІЛ. Піднесення Заходу. Історія людського суспільства. — К.: Ніка-Центр	57,50
7.	В.ТАРАНЕНКО. Почерк, портрет, характер. Скрытая психодиагностика в практическом изложении. — К.: Ніка-Центр	11,50
8.	Н.В.ХАМИТОВ. Философия и психология пола. — К.: Ніка-Центр	24,00
9.	Н.В.ХАМИТОВ. Философия человека: от метафоры к метаантропологии. — К.: Ніка-Центр	24,00
10.	Ф.ТРИСТАН. Загадка Ватикана. Мастерская несбывшихся грез. — К.: Ніка-Центр	22,50
11.	Л.ЗЮСКИНД. Аромат. Голубь. Контрабас. История господина Зоммера. — К.: Ніка-Центр	18,00

КНИГИ ЦЬОГО ЧИСЛА

№ п/п	Назва книжки	Ціна
	Розстріляне відродження: Антологія 1917—1933. — К.: Смолоскип	17,00
	Х.ЯННАРАС. Свобода етосу. — К.: Дух і Літера	14,00
	О.КРИВЕНКО, В.ПАВЛІВ. Енциклопедія нашого українознавства. — К.: Дух і Літера	19,50
	Історія Києво-Могилянської академії. — К.: КМ Академія	14,50
	Семья в постатеистическом обществе. — К.: Дух і Літера	13,00
	В.СЛАПЧУК. Сліпий дощ. Серія « <i>Exceptis excipiendis</i> » — К.: Факт	17,00
	А.КУРКОВ. Ігри по дорослому. — К.: Грамота	28,50
	Улюблені англійські вірші та навколо них. Серія «Текст + контекст» — К.: Факт	27,00
	В.СТРОКАНЬ. Чорний іній. — Л.: Кальварія	17,00
	С.НАБОКА. Увага № 0. — К.: Книжник-review	13,00
	Казки туманного Альбіону. — К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА	31,00

26-й день лютия

«Якщо ворог не здається, його знищують»

(Андрій Жданов)

1361 У чеського короля Карла IV народився син і спадкоємець. Із великої радості король послав до міста своєї коронації стільки золота, скільки важив первісток.

1802 Народився автор «Собору Паризької Богоматері» Віктор Гюґо.

1815 Наполеон залишив Ельбу і з великим загоном озброєних сподвижників висадився на півдні Франції. Славетний полководець без жодного пострілу дійшов Парижа, примусивши Людовика XVIII рятуватися втечею. Той день поклав початок славетним «ста дням» Наполеона Бонапарта, які, щоправда, закінчилися поразкою при Ватерлоо й новим засланням на загублений в океані острів Святої Єлени.

1896 Народився радянський державний та партійний діяч, один із найближчих поплічників Сталіна — Андрій Жданов. Як згадує дочка Сталіна Світлана Алілуєва, у спілкуванні Жданов був приємною і м'якою людиною, яка... ідеально вписалася в жорстку систему сталінської диктатури.

1918 Ніч. Александр Блок записує до свого щоденника: «Я живу в квартирі, а за тоненькою перегородкою — інша квартира, де мешкає буржуа з родиною... Господи, Боже! Дай мені сили звільнитися від ненависти до нього, яка заважає мені жити в цій квартирі, душити злістю, перебиває думки. Він така ж м'ясоїдна тварина, як і я. Особисто він ще не зробив мені нічого злого. Проте я задихаюсь від ненависти, що доходить до якоїсь паталогічної істеричної огиди, заважає жити. Відійди, обличчя мене, сатано, залиш мене, буржуа, тільки так, аби не дотикатись, не бачити й не чути; кращий я, чи ще гірший, не знаю, та сумно мені, рвотно мені, полиш мене, сатано...»

1919 У Львові відбулося спільне засідання української та польської делегації із комісією Антанті. Метою цього засідання було досягнення порозуміння між польською та українською сторонами.

1920 Радою народних комісарів УСРР ухвалено закон про хлібну розверстку.

1994 Оприлюднено заяву прес-служби Президента й Кабінету міністрів України, де здійснено спробу дезавуювати заяву Л.Кравчука про неучасть у майбутніх президентських виборах. Як відомо, Л.Кравчук участь у виборах брав, але не виграв... Кр

Наступне (подвійне) число **Kr** вийде 23 березня

«КНИЖНИК — КАЛЕНДАР»

ЧАС ТВОРЧОСТІ ЧИ ЧАС ЖИТТЯ?

ПЕРІОДИЧНЕ ЖИТТЯ

Досить рідко з'являється на шпальтах, а тим паче — в колах літературних тусовок ім'я **Олени ГАЛЕТИ**. Про такі з'яви зазвичай говорять як про влучні, і визначення таке цілком надається до молодій львівській поетці й літературознавці. Метафори Галети забарвлені просторовістю, часто — парадоксально-логічною. Кілька років тому світу побачила її книжка «Палімпсести доріг», а наразі в **Сучасності** — добірка поезій «**Обернена перспектива**». Серпанок смутку, який дозволяє всього лиш по-своєму відчитувати «знаки» просторів, мотиви доріг, повернень, «перебігу часу», пір року, самотності, «перші зміни в обличчі, котрі повернути несила»...

...Тобі відома / Нетерплячка доріг і солодка спокуса втечі. / Але пам'ять судомить, і простір твого дому / Особливо тісний і до болю близький надвечір.

«Квіти святого Яна» — від **Лесі ДЕМСЬКОЇ**. Чоловіки іноді навіть уявити

собі не можуть причини страждання жінок, як зрештою, і навпаки. Те, що одній статі видається нормальним, іншій дуже болить. Здавалося б, суто книжна, читай — надумана, ситуація: коханий вимагає від обранниці абсолютного присвячення свого життя йому. Кохана мусить — це ж самозрозуміло! — кинути заради нього роботу, забути про наукові інтереси, «стати матір'ю його дітей»... Насправді тема — не лише, а може, й зовсім, не літературна. Бачимо розумну й чуттєву жінку, в якій борються два бажання: летіти на крилах до коханого, що означає втрату самости, чи впокорити власні почуття й бути собою, що спричинить втрату коханого. Однак окрім цієї дилеми є ще одна складність — а хто ж вона сама, чого вона хоче в житті?

Оповідання **Лесі Демської** — звернення до тих, хто досі визначається. Дослухайтеся себе, доки не пізно! І озирніться, може, поруч є людина, яка допоможе вам у життєвому виборі або хоча б у подоланні болю?

А от письмо **Раїси ТАЛАЛАЙ** розкриває таємниці людських доль по-іншому. Конфлікт інтерпретацій (себе й світу) може так розкрити очі на життя, що потім може виникнути бажання лише ховати очі від самого себе. Яке воно, «кохання з першого погляду», для тургеневської дівушки бальзаковського возраста? Чим воно може обернутися для «неофітів»? Що спричиняє людська черствість?

Маргарита ЄГОРЧЕНКО також міркує над суперечностями людського життя. До часу «Х» людина просто існує, і лише в екстремальних умовах принижень, страждань і болю починається час справжнього, сенсорного життя, для обдарованих — «час творчості». Важко сказати, чи можливо прикласти цю формулу до кожної людини, але до постаті Василя Стуса, до спонук його творчості дослідниця такий підхід «приміряє». «Період створення збірки «Час творчості» має конкретні початок і кінець: 18 січня — 30 вересня 1972 року. Початок — написання першого вірша в ув'язненні. Кінець — день суду над **Василем Стусом**». Цей час «став для Стуса періодом поетичної самоідентифікації... Виявляється, «пошук себе» Стусом відбувся — і в цьому є однаково парадоксальність і закономірність — лише після арешту 1972 року». Кр

ПАМ'ЯТЬ ДИВНИХ ЛЮДЕЙ

ПЕРІОДИЧНЕ ЖИТТЯ

Яке важливе місце в нашому житті посідає відчуття любові й щастя. Мав його бодай раз у житті — і все життя ним освітлене, ні — і невміння любити нагадує про себе всі відміряні тобі долені дні. Про це — у чуттєвій повісті **Інни ЛІСОВОЇ** «Счастливый день в Италии».

Гарячий подих шаленого виру життя відчутно й у приємній несподіванці — яскравих поетичних рядках **Валентини БОТЕВОЇ**: «День, починаясь, вязнет в суматохе — / и вот эпоха. Что мне до эпохи? / А разбераться — что ей до меня? / Тем более условны все деленья: нет времени, есть только безвременье — / сплошная схватка дат, имен и дел. / Счет от нуля, а дальше — беспредел... / и все свисят, плюются, лезут в книги — / куда-нибудь, хоть в носку, хоть в петит / убористый...»

Проте світ — це не щось об'єктивне й визначене. Багато в чому він саме такий, яким ми його

бачимо. Принаймні в цьому переконає несподіваний погляд **Ігоря СУДАКА** на «Пять дней рождения из жизни художника **Сергея Пояркова**». Умієш сміятися над собою й своїми слабкостями, сміятися щиро й від душі, і біля тебе тепло й радісно, до тебе тягнуться люди. І заради цього справжнього відчуття щастя від цих хвилин варто жити й боротися навіть тоді, коли ти усвідомлюєш, що рано чи пізно надійде час прощатися й нікуди не дітис від звичного руйнування ілюзій: «Странные люди! Пили, чокаясь,

простую воду, курили крепкий чай, танцевали под пластинку с речью генсека Брежнева, а когда домой расходились — понабивали себе полные карманы вилок и ложек. Очень странные люди!». Кр

21-64

ПЕРЕДПЛАТА
2003/2004**Дніпропетровськ**
вул. Столярова, 10, оф.8
778-00-93
"Бібліотека прес-інформ"**Дніпропетровськ**
вул. Набережна Леніна, 15а
744-16-61, 744-14-35
ТОВ "Фірма "Меркурій"**Донецьк**
вул. Артема, 84
381-09-32
"Ідея"**Запоріжжя**
вул. Леніна, 152в, 405
61-10-71, 49-00-44
ПП "Випорхоніюк"**Київ**
вул. Генерала Шутова, 9
456-76-79
ТОВ "Бізнес Преса"**Київ**
вул. Мала Житомирська, 11, к.2
228-00-24, 228-81-65
ТОВ "Фірма "Періодика"**Київ**
вул. Набережно-Лугова, 7
290-77-45, 573-96-49
АТЗТ "Самміт"**Львів**
вул. Генерала Чупринки, 71, 117а
97-15-15, 97-02-18
РА "Львівські оголошення"**Миколаїв**
вул. Дунаєва, 36
47-35-03, 47-25-47
ТОВ "Ной-Хау"**КИЇВЩИНА**книгарня "БУКВА"
(вул. Льва Толстого, 11/61)
книгарня "ЗНАННЯ"
(вул. Хрещатик, 44)
книгарня "КАЗКА"
(вул. Райдужна, 15)
книгарня "НАУКОВА ДУМКА"
(вул. Грушевського, 4)
книгарня "ОБЕРЕГИ"
(вул. Сакаганського, 40/85)
книгарня "ОРФЕЙ"
(пр. Червоних козаків, 6)
книгарня "СЯЙВО"
(вул. Велика Васильківська, 6)
книгарня КМ Академії
(вул. Сковороди, 2)
книгарня "МИСТЕЦТВО"
(вул. Хрещатик, 24)
кав'ярня-книгарня "БАБУЇН"
(вул. Б.Хмельницького, 39)
Ятка Костянтина РОДИКА
(Андриївський узвіз, 2в)
інтернет-магазин "БАМБУК"
(www.bambook.com)
торговельний центр "КВАДРАТ"
(пл. Слави, ятка "Українська книга")
книжковий базар "ПЕТРИВКА"
(ряд 51, місце 5, 6)
мережа кіосків "ФАСТИВПРЕСА"**ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА**книгарня "КРЕДО"
(м. Калуш, пр. Лесі Українки, 14)
книгарня "АЗБУКА КЛАСИКИ"
(м. Коломия, ТЦ "Водолій")
книгарня "БЕРЕГІНЯ"
(вул. Січових стрільців, 15)
мережа кіосків "ЗПС"
поштові відділення УКРПОШТИ**ДНІПРОПЕТРОВЩИНА**книгарня "КНИЖКОВИЙ СВІТ"
(вул. Леніна, 11)
книгарня "ТЕХНІЧНА КНИГА"
(вул. Карла Маркса, 40)
книгарня "ПРИДНІПРОВСЬКА"
(вул. 60-річчя Жовтня, 2)
книгарня "КНИГИ" №6
(вул. Воронцова, 9)
книгарня "КНИГИ" №85
(вул. Косіора, 36-а)
книгарня "КНИГИ" №116
(вул. Калінова, 53)
поштові відділення УКРПОШТИ**ЛЬВІВЩИНА**книгарня "ГЛОБУС"
(вул. Галицька, 12)
книгарня "КНИГАРНЯ НТШ"
(пр. Шевченка, 8)
книгарня "УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ"
(пр. Шевченка, 8)
книгарня "ЕНЕЙ"
(вул. Тургенева, 52/7)
книгарня "ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ КНИГИ"
(вул. В. Великого, 34)
книгарня "СКАРБНИЦЯ"
(вул. Фурманська, 5/28)
мережа кіосків "ТОВ ПРЕСА"**ЧЕРКАСИ**

мережа кіосків ТОВ "ПРЕСА"

ЧЕРНІВЦІкнигарня "ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ КНИГИ"
(вул. Центральна, 10)
книгарня "НАУКА"
(вул. Заньковецької, 4)**ЛУЦЬК**

мережа кіосків "ІНТЕРПРЕС-ЛУЦЬК"

УЖГОРОДкнигарня "КОБЗАР"
(пл. Корятовича, 1)**ЧЕРНІВ**

поштові відділення УКРПОШТИ

ВІННИЧИНА

мережа кіосків ТОВ "ПРЕСА"

ОДЕСАкнигарня "ЕПОС"
(вул. Троцька, 28)**РІВНЕ**книгарня "ДРУЖБА"
(Майдан незалежності, 5)
книгарня "ЗНАННЯ"
(Майдан незалежності, 5)
книгарня "СЛОВО"
(вул. Соборна, 57)
поштові відділення УКРПОШТИ**ДОНЕЦЬК**передплатне агенство "НВП "ІДЕЯ"
(вул. Артема, 84)

ціни на передплату

3 місяці 15,15
6 місяців 30,30
12 місяців 60,60*

* всі ціни вказано у гривнях

НАШ INDEX

21644

